

Pedenik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

DRUGA SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZKS V ZAGORJU OB SAVI

Razprava o problemih borcev

Minuli petek so udeleženci druge seje občinske konference obravnavali nekatere pereče probleme borcev NOV ter naloge članov in organizacij ZZB NOV, izobraževanje in usposabljanje članstva ZK in delo občinskega vodstva ZK med obema sejama.

Sekretariat občinske konference je za razpravo pripravil podrobno poročilo problematike nekdanjih udeležencev NOV, ki so ga sestavili člani posebne komisije. Na osnovi gradiva so izoblikovali tudi nekatera stališča, ki so jih v razpravi dopolnili z nekaj tehničnimi priporočili in predlogi. Sicer pa je obravnavana, med drugim, pokazala, da se tudi v zagorskih občinih borcevi srečujejo z vrsto resnih in aktualnih vprašanj ter problemi, za katere so sodili, da bi jih morali zadovoljivo rešiti že pred več leti. V ta sklop nedvomno sodijo materialna, zdravstvena, stanovanjska in druga vprašanja in celo rešitev, ki jih bo kazalo obravnavati v republiškem merilu.

Udeleženci so med drugim resno obsodili vsakršne poskuse diskreditirati organizacijo

je namreč, da ponokod sploh niso hoteli sprejeti na razgovor predstavnikov občinske organizacije združenj borcev, ki so imeli namen konkretno obravnavati probleme nekdanjih borcev, zaposlenih v teh skupnostih. Na seji so se zavzeli tudi za ohranjanje in razvijanje tradicij NOV med mlado generacijo, nadalje za hitrejše zaposlovanje otrok borbentih odnosov in socialističnih borcev, predvsem pa za to,

da bi se člani ZK vsepovod zavzemali in prizadevali, da s sodelovanjem vseh družbenih činiteljev dobi organizacija ZB NOV zagorske občine isto mesto, ki ji upravičeno gre in pripada. Gre še zlasti za to, da bodo borce tudi v prihodnje aktivni oblikovalci in nosilci procesov nadaljnega razvoja socialističnih družbenih odnosov in socialističnih borcev.

PO SEMINARJU SEKRETARJEV ZK NA TEHARJU

Uvaljavitev konference — pomembna naloga

Sredi decembra je bil na Teharju seminar sekretarjev osnovnih organizacij Zveze komunistov v celjski občini, na katerem so govorili tudi o nadaljnji graditvi reorganizirane Zveze komunistov v občini.

V tem delu seminarja in po razpravi, v kateri je sodelovalo petnajst sekretarjev seminarja in po razpravi, v kateri je sodelovalo petnajst sekretarjev osnovnih organizacij, je spregovoril tudi sekretar občinskega komiteja ZK Zvone Dragan. Njegove besede so bile v nekem smislu tudi povzetek dnevne razgovorov o prihodnjih nalogah komunistov.

Ugotovil je, da so organizacije Zveze komunistov v občini v drugi fazi izvajanja reorganizacije. Tokrat gre namreč za pomembne vsebinske naloge. V vsaki organizaciji bo treba, poleg razvijanja skupnih organizacijskih oblik, najti tudi ustrezne metode delovanja, še posebej, ker gre za precej heterogeno strukturo organizacij. Predvsem se je treba zavedati, da brez jasno opredeljene vsebine in določenih programov, težko gradimo notranjo organizacijo. Prvi pogoj je, da vemo, kaj hočemo, katere so naloge, ki jih moramo izpolniti, kakšen je akcijski program itd. Vse to pa seveda zahteva osvojitev ustreznih oblik in metod dela.

I. B.

Na tem osnovnem izhodišču se odpira vrsta konkretnih vprašanj. Zlasti bo treba v praksi uveljaviti konferenco kot najvišji organ organizacije Zveze komunistov. Edino ona je pooblaščena, da sprejema sklepe, ki obvezujejo celotno organizacijo, hkrati pa lahko pooblašči kateri kolikso organ, da v njenem imenu koncretizira sklepe za dolgoletna področja in jih tudi realizira. Pri vsem tem gre tudi za dejstvo, da je konferenca ena bistvenih novih oblik in kvalitet v reorganizaciji Zveze komunistov. Gre pa tudi za to, da konferenca sprejme konkretna sklepa in da potem tudi konferenca vztraja na njihovem doslednem izvajanju.

Takšno uveljavljajanje konference je močno odvisno od dveh činiteljev: od dela sekretarijatov, ki morajo biti mobilizacijsko jedro celotne organizacije in od dela komisij pri konferencah. Komisije odgovarjajo za svoje delo konferencii.

Pojavlja se tudi vprašanje, koliko komisij naj bi imele konference? Razumljivo je, da te ga ni mogoče določiti v naprej.

Po prvi zamudi in večkratnih zastojih je smučarska vlečnica pri Celjski koči le začela obratovati v zadovoljstvo vseh, ki zlasti od zadnjega dne lani pridno obiskujejo smučišča pri tej priljubljeni postojanki. — Ne glede na to pa se je pojabil drug problem, ki ga bo treba rešiti slej ko prej. To je ureditev in vzdrževanje smučišč. Ze prva smuka na novem snegu je pokazala, da intenzivno smučanje na ozkem predelu kmalu uniči smučišče. Zato bo treba misliti na teptanje snega na celotnem pobočju hriba ne pa samo ob vlečnici. Ponekod to delo opravljajo posebni stroji-traktorji, in ce bo Cejska koča hotela zadržati renome uglede smučarske postojanke, bo treba misliti tudi na to. (Foto: M. Božič)

V POVEČANJU PROIZVODNJE IN DOHODKA

Ceprav gospodarski prostor širše celjske regije ni zaokrožena celota, kjer bi se mogla do potankosti odražati vsa gibanja in posledice reforme, pa so hoteli, ali ne, navzoče na vsakem koraku. Pri zadevno smo šli z njimi tudi v minulem letu.

Večina delovnih kolektivov se je že dodobra vključila v ta nov tok, ki prinaša večje odgovornosti in skrbi, več razmišljanj o prispevku posameznika in celotnih kolektivov za ekonomsko rast baze in zavisno od slednje vsega družbenega razvoja. Nesporno velja, da so v celjski regiji tudi v minulem letu nadaljevali s prizadevanji za bolj uskladene odnose med splošno ponudbo in povpraševanjem.

Začetek novega gospodarskega leta pa prinaša v občine znova skrb za realno odmerjanje in tehtanje korakov, ki jih bodo usmerili v prihodnjih 12 mesecev. Povsod se predvidevanja v letnih načrtih lani niso v celoti uresničila ter bo treba zato srednjeročne programe razvoja do 1970. leta prilagoditi realnim možnostim oz. poiskati načinov za hitrejšo regeneracijo obstoječih kapacetov. Skoraj ni občine v celjski regiji, ki ne bi imela skrbi okrog tega. To je resnica in nedvomno sliši k večjemu iskanju pravega mesta nekaterih podjetij v domačem ali v tujem gospodarskem prostoru. Zaostreni pogoji gospodarjenja bodo nedvomno tudi v tem letu terjali večje spoštljivosti do nalog, ki se tičajo tehnologije, proizvodnosti, gospodarnosti, rentabilnosti in organizacije dela, zasnovane na znanstveni podlagi. Ekonomicno in rentabilno poslovanje bo pac edini pogoj za živet in pozneje delitev ustvarjenega dohodka. Če upoštevamo, da družbeni in materialni procesi reforme vplivajo na sposobnost in zavzetost delovnega človeka za to, da prek razvajanja sistema samoupravljanja še bolj dejavno vpliva na razvijanje pozitivnih procesov v zvezi z nadaljnji utrjevanjem gospodarske dejavnosti, z razvijanjem samoupravnih odnosov in delitvijo po rezultatih dela, potem prinaša leto 1968 na tem področju novih možnosti.

Glede usmeritve v tem letu velja na prvem mestu omeniti težnjo za pospešitev gospodarske rasti v pogojih spremnjenja njegove strukture in učinkovitosti. Taka rast je upravičena in nujna glede na ustvarjene dosežke v minulem letu. Resolucija zveznega in gospodarskega zborna zvezne skupščine med drugim predvideva, da je mogoče letos ustvariti realno povečanje družbenega proizvoda kakor tudi industrijske proizvodnje za 3 do 4 odstotke. Poučarek velja večjemu izvozu in povečani investicijski dejavnosti. Izvoz blaga in storitev naj bi bil letos povečan dvakrat hitreje, kot narašča proizvodnja, viem, ko bi morali investirati v osnovna sredstva po višji stopnji, kakor narašča družbeni proizvod. Tudi v republiškem merilu ocenjujejo ter soglašajo z ugotovitvijo, da je v sedanjih razmerah neogibna usmeritev gospodarstva v večanje proizvodnje in dohodka. V tem so nedvomno veliko večje možnosti za hitrejši razvoj kot pa v zmanjševanju porabe. Zato velja obsegati teh hotenih prilagodil prispevki regije, občin in kajpak slehernega delovnega kolektiva.

Sprejem pred novim letom

Pred novim letom je bilo v Celju nekaj sprejemov in tovarniških srečanj za najbolj prizadene družbene delavce z najrazličnejšimi področji družbenega življenja. Dva je pripravila občinska konferenca Socialistične zveze in sicer prvega za telesno-vzgojne delavce in drugega za tovarniške srečanje, ki že dolga leta skrbijo za delo in razvoj pionirskih odredov. Sprejema za telesno-vzgojne delavce so se med drugim udeležili tudi nekateri Celjani, ki so lani dobili visoka republiška priznanja za svoje delo na tem področju. Tako je bil Karl Jug nagrajen z Bloudkovim plaketom, Stanko Lörger pa z Bloud-

kovo nagrado. V razgovoru pa so se srečali še z nekaterimi aktivnimi in nekdanjimi športniki ter organizatorji telesne vagoje v Celju.

Sprejem je pripravil tudi Center za socialno delo v Celju. Tega tovarniškega srečanja so se udeležili najbolj aktivni občani, ki v krajevnih skupnostih skrbijo za socialno-varstvena vprašanja. To delo namreč iz dneva v dan lepiše napreduje, za kar gre posebej, ker gre za precej heterogeno strukturo organizacij. Predvsem se je treba zavedati, da brez jasno opredeljene vsebine in določenih programov, težko gradimo notranjo organizacijo. Prvi pogoj je, da vemo, kaj hočemo, katere so naloge, ki jih moramo izpolniti, kakšen je akcijski program itd. Vse to pa seveda zahteva osvojitev ustreznih oblik in metod dela.

I. B.

S SEJE SKUPŠČINE OBČINE HRASTNIK

Osrednje: zdravstvo in komunalni prispevek

Na minuli seji občinske skupščine so odborniki največ razpravljali o ustanovitvi enotnega zdravstvenega doma v Zasavju in s tem o organizaciji enotne zdravstvene službe v revirjih. — Na dnevnem redu tudi spremenjen odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča.

Odborniki so dokaj podrobno obravnavali predlog o organizaciji enotne zdravstvene službe v revirjih in naposled dali svoj pristanek na ustanovitev novega zdravstvenega doma s sedežem v Zagorju ob Savi. Ob tem pa so na predlog sveta za zdravstvo občinske skupščine posredovali nekaj dodatnih mnenj. Predvsem so predlagali, naj bi ponovno proučili vprašanje delovanja ambulante za medicino dela v Hrastniku, kot je bilo to prvotno sklenjeno, nadalje so se zavzeli za to, da bi imeli na področju

ju Hrastnika vsaj en reševalni avto za vsak primer in da kaže posebej proučiti problem odpolačevanja obveznosti pri dograditvi prve etape zdravstvenega doma.

Ker občinska skupščina v Trbovljah na svoji zadnji seji ni osvojila predloga za ustanovitev zdravstvenega doma s sedežem v Zagorju ob Savi, torej zasavski revirji še nima organizirane enotne zdravstvene službe, kar bo nedvomno vplivalo na delo celotne te pomembne službe v revirjih.

Odborniki so nato v raz-

pravi osvojili tudi spremembu odloka o plačevanju prispevka za uporabo mestnega zemljišča, s čimer bodo na račun delno povisili obveznosti od poslovnih lokalov pridobil nadaljnih 100.000 ND. Za letos bo torej v Hrastniku na voljo okrog 465.000 ND za urejanje komunalnih načrta in objektov. Vendar odborniki še niso razpravljali o programu teh del za leto 1968. To bodo storili na prvi prihodnji seji, po vsej verjetnosti pa koncu januarja. Ustreerne službe in sklad bošta namreč izdelala obsežen osnutek plana komunalnega urejanja, pri čemer bodo upoštevali nekatere najnujnejše potrebe, za katere so se zavzeli občani že lani, pa jih zaradi pomanjkanja denarja niso uvrstili v lanskem programu.

(Več o tem berite na 20. strani!)

tedenski mozaik

Institut za proučevanje javnega mnenja v Veliki Britaniji je izvedel novoletno anketno, v kateri je spraševal državljane, kaj si obetajo od novega leta. Polovica vseh upravičnih pričakuje, da bo leto 1968 slabše od minulega, samo manj kot ena četrta Britancev pa je optimistično razpoložena in pričakuje, da bo v novem letu boljše. Pravijo, da Britanci še nikoli niso bili taki pestmisti kot letos... Svoj delež k novoletni slabosti vojni Britanci je prispevali tudi de Gaulle, ki je za začetek novega leta Britancem še enkrat povedal, da jih ne bo pustil v Skupni trg. Dejal je, da sicer želi razširiti te organizacije, vendar samo s tistimi, ki so »politično, gospodarsko in finančno sposobni, da se uključijo v skupni trg. Očitno po njegovem Britanija še dolgo ne bo zrela za to... Nič kaj posebno optimistični niso tudi na drugem koncu sveta — na Kitajskem. »Zen Min Zi Baos je v novoletnem izdaji povedal 600 milijonom Kitajcem, da bo tudi v novem letu kulturna revolucija še vedno glavna naloga Kitajske. Tudi njim se torej ne obeta nič kaj boljše leto, kot je bilo preteklo... Pač pa pričakujejo nekatere spremembe na Japonskem, čeprav niso take, da bi jih bili preprosti ljudje posebno veseli. Premier Sato je namreč pozval sodržavljane, naj si končno le opomorejo od atomske alergije in naj na atomske energije ne mislijo samo skoz izkušnje Hirošime. Ta premier poziv opazovalci razlagajo kot pripravljanje tudi za morebitno atomska oborožitev Japonske. Sedanja vlada namreč ne skriva takšnih teženj... Z zanimivo, čeprav ne hudo resno težavo so se že kar 1. januarja srečali Francosi. Vsi francoski metereologji so namreč začeli za novo leto stavko in tako Francoski niso zvedeli, kakšno vreme jih čaka v prihodnjih dneh... Italijani so v Rimu in Neapelju tako burno proslavljati novo leto, da so najmanj 100 ljudi prepeljali v bolnišnice zaradi opekin. Vsi, ki so morali zaradi opekin poiskati pomoč zdravnikov, pa so morali avtomatično plačati tudi občutno kazeno, ker je v Italiji prepovedano uporabljati eksplozivne in gorivne snovi za ognjemete...

Omejevanje stopenj je sistemsko nevzdržno

Zadnji teden lanskega leta v republiški skupščini

Zadnji teden lanskega leta so zasedali trije zbori republiške skupščine. Republiški in gospodarski zbor sta razpravljala predvsem o problemih trgovine, njemem položaju in vlogi v sedanjih razmerah. Ce bi hoteli z enim stavkom povzeti to razpravo, bi dejali, da manjka trgovini poslovnosti in da je v tem tudi ključnjenega nadaljnega napredka in njenih prizadevanj, da se čim bolj vključi v reformo. V skupščinski razpravi je šlo predvsem za to, da bi nakazali smernice nadaljnega proučevanja te problema in da bi izlučili tisto,

kar je poglavito, da bi trgovina res postala usmerjevalec proizvodnje in posrednik med njo in potrošniki.

Organizacijskopolitični zbor je imel eno izmed najkrajših sej v svoji zgodovini, saj je trajala komaj tri četrti ure. Šlo je za že prediskutirane stvari, kjer je bilo že vse rečeno in so poslanci v glavnem le glasovali.

Republiški zbor pa je med drugim sprejel tudi zakon o skupnostih otroškega varstva in o financiranju nekaterih oblik tega varstva. Tudi glede tega so bila mnenja v prejšnjih razpravah že uskladena, odprtje je ostalo le eno. Socialnozdravstveni zbor je namreč sprejel k zakonu spremembo, po kateri bi imeli pravico do otroškega dodatka tudi študentje, ko se poročajo. Glede tega je bila na seji republiškega zabora ognjevita razprava in so poslanci napoleč glasovali poimenko. Tudi ta zbor je za to, da imajo študentje, ko se poročajo, pravico do otroškega dodatka. Argumenti za in proti so bili kaj prepričljivi, zmagal pa je socialni čut.

TELEGRAMI

NOVI AVSTRALSKI PREMIER

Australski senator John Grey Gorton je bil izvoljen za sefa avstralske liberalne stranke. Ker ima ta stranka v svojih rokah vlado, to praktično pomeni, da bo Gorton tudi novi premier. Bivši premier Holt je nedavno smrtno poneseč pri kopanju v morju.

EPIDEMIJA GRIPE V ZDA — Države na atlantski obali ZDA je zajela huda epidemija gripe, ki jo pogosto spremlja vnetje pljuč. Do slej je umrlo 192 ljudi, največ v New Yorku — 113. Azijatska gripe je dosegla 17 zveznih držav v ZDA.

DOVOLJENJE ZA OBISK V DVA KARTI — Bivšemu indonezijskemu predsedniku so že dni dovolili, da lahko pride na sedem dni v Džarkarto na proslavilo največjega muslimanskega praznika Lebaran. Bivši predsednik se sicer ne sme muditi v glavnem mestu.

STEVILLO ZRTEV NARASCA — Po podatkih, ki so jih pravkar objavili, se Stevilo padli Američanov v Vietnamu vsako leto. Leta 1967 so imeli Američani 9.350 mrtvih in 63.000 ranjenih, leta 1968 pa 5.000 mrtvih in 30.000 ranjenih. To so uradni ameriški podatki, medtem ko je bilo Stevilo štev po vietnameskih podatkih znatno večje.

ZR NEJMČJA — NAJVEČJI PARTNER KITAJSKIE — Leni se je Zahodna Nemčija povzpela na prvo mesto med evropskimi državami v trgovini s Kitajsko. Trgovina med Zahodno Nemčijo in Kitajsko je lani dosegla vrednost eno milijard in sto milijonov mark.

WILSON BO OBISKAL ZDA — v Londonu so uradno sporodili, da bo britanski premier Harold Wilson 8. in 9. februarja uradno obiskal Washington, pozneje pa še Kanado.

ROMNEY V INDLJI — Republikanski kandidat za predsednika ZDA Romney je na svojem potovanju okrog sveta prispel na obisk v Indijo.

Vsa seja republiškega zabora pa je pravzaprav potekala v znamenujučem pričakovanju odgovorov na poslanska vprašanja. Že v začetku seje je namreč predsednik zabora napovedal, da bo na eno izmed vprašanj odgovarjal predsednik izvršnega sveta Stane Kavčič, ki pa se do tiste ure še ni vrnil iz Beograda, in so zato odgovore na poslanska vprašanja postavili na zadnje mesto dnevnega reda. Poslanca inž. Janko Kosovel in Ivan Kreft sta vprašala, ali je tudi naš izvršni svet sodeloval pri dogovorih o tem, da se skupna stopnja prispevkov omeji na 26 odst., na kar so se v zvezni skupščini sklicevali nekateri predstavniki zveznega izvršnega sveta. Predsednik Stane Kavčič je odgovoril, da se je izvršni svet v vseh razpravah vztrajno zavzemal za to, da se odpravi omejevanje stopnje prispevkov s strani federacije, z drugo besedo povedano, vedno je bil proti limitom.

V. JARC

KABUL, Afganistan — Med kosilom, ki ga je jugoslovanskim gostom v ponedeljek priredil predsednik afganistanskega parlamenta Dr. Zahir Muhamed (levo). Drugi z leve je predsednik vlade Nur Ahmad Etemadija, desno predsednik Tito z ženo Jovanko.

Radio-telefoto: TANJUG

tedenski zunanjopolitični pregled

Predsednik Tito je ta teden začel potovanje po več azijskih in afriških državah.

Potovanje je začel v Afganistanu, zdaj je v Pakistanu, obiskal pa bo še Indijo, Kambožo, Etiopijo in ZAR. Gre torej za države, s katerimi ima Jugoslavija dobre in že ustaljene prijateljske odnose in hkrati za države, ki igrajo pomembno vlogo v politiki nevezanosti. Prav to daje predsednikovi poti in njegovim pogovorom z voditelji teh držav poseben pomen. Ni skrivnost, da je politika nevezanosti v zadnjih letih preživila in se preživila hudo preiskušnjo. Naraščajoča agresivnost imperializma in težnje po dogovaranju med velesilami — nerdeko prav na račun nevezanih — so marsikje pripeljale do določene krize te politike. Toda razvoj dogodkov — v prejšnjem meri tudi v zvezi z vojno na Srednjem vzhodu — je pokazal, da dvomi in malodružnost niso na mestu in da je prav politika nevezanosti še vedno in še bolj najzanesljivejše jamstvo za ohranitev neodvisnosti in suverenosti malih držav. Hkrati pa je ponovno prišel do izraza tudi pomemben politični nevezanost pri reševanju perečih svetovnih problemov, saj imajo nevezane države učinkovite možnosti v OZN in drugje, za pritisk na velesile in sodelovanje pri iskanju najboljših rešitev. Titovo potovanje je mogoče oceniti kot važen prispevek v sedanjem procesu oživljavanja in aktiviranja politike nevezanosti. To je poleg nadaljnje krepitev sodelovanja z omenjenimi državami — pomemben mednarodno-politični vidik sedanje Titove poti.

Omeniti je treba še eno važno državniško potovanje — obisk predsednika zveznega izvršnega sveta Mike Spiljka v Rimu. Tudi ta obisk ni pomemben samo za odnos med Jugoslavijo in Italijo, čeprav zaradi pomena gospodarskih stikov, vprašanja manjšin in drugega, bolj teži gospodarske koristi. Premier Spiljak bo v Rimu obiskal tudi papeža Pavla VI., s čimer bo storjen še en korak po poti normalizacije odnosov z Vatikanom, obenem pa tudi k nadaljnji normalizaciji odnosov med cerkvijo in državo.

Med važnimi tekočimi dogodki je treba omeniti tudi odgovor DR Vietnamu na ameriško »mirovno ofenzivo«. Severnovietnamski zunanjinski minister je potrdil, da do pogajanj lahko pride takoj, ko bodo ZDA nekaterim bombardirati DR Vietnam. To je edini pogoj, ki ga postavlja Hanol. S tem se je predsednik Johnson znašel v zelo nerodnem položaju, kajti vse njegove prejne ponudbe za pogajanja so temeljile na izgovoru, da je DR Vietnam tisti, ki se noči pogajati. Zdaj mora dati jasen odgovor in reči »da« ali »ne«. Če reče »ne«, se bo znašel v še hujšem ognju domače in tudi kritike, če reče »da«, pa se bo moral odpovedati nekaterim ciljem, ki jih že dolgo razglaša, med drugim vojaški zmagi. Prve reakcije v ZDA na vietnamsko ponudbo bujujo strah, da se bo Johnsonova vlada odločila za negativen odgovor. S tem se bo pred vsem svetom dokončno razkrila kot tista stran, ki ji ni do mirljubne rešitve, rešitev vietnamskega problema pa se bo še bolj odmaknila. Takšne neprirjetne strahove še povečujejo ameriška prizadevanja, da bi vojno še razširili in postopoma vključili vanjo tudi Kambožo in morda še Laos. Ameriški generali namreč zahtevajo dovoljenje za operacije na kamboškem ozemlju, češ da preko njega prihaja v Južni Vietnam pomoč in čete iz severnega dela dežele. S tem izgovorom se je močno povzročil ameriški pritisk na Kambožo, katere neodvisna in nevzdržna politika je že dolgo trin peti washingtonskih politikov in generalov.

Afirmacija nevezanosti

tedenski notranjopolitični pregled - tedenski notranjopolitični pregled

PORABA V OKVIRU MOŽNOSTI IN POTREB. Potem ko so v zvezni skupščini najprej odpravili omejitve na skupno prispevno stopnjo za proračune in socialno zavarovanje in jo obenem znova uvedli, le da še bolj neugodno (od 27 na 26 odstotkov), sta se sešla predsedstvo in izvršni komite CK ZKS, da bi zavzela stališče do novonastale situacije. Menila sta, da so kljub stališčem CK ZKJ in CK ZKS močne težnje po ohranitvi omejitev, v čemer se kaže nezaupanje v republike in naše delovne ljudi. — Kritizirala sta težnje, ki razdvajajo enotnost delovnih ljudi s tem, ko delijo družbo na proizvodnjo in potrošnjo, namesto da bi se zavzemali za skladen razvoj obeh področij, ker je tudi od tega odvisno uspešno izvajanje gospodarske reforme.

Podobno stališče sta sprejela tudi predsedstvo in izvršni odbor republike konference SZDL, kjer so še posebej poudarili, da je poglavito večanje proizvodnje in dochodka. V tem so večje možnosti kot pa v zmanjševanju potrošnje. Odklanjati je treba administrativne ukrepe povsod tam, kjer je mogočno samoupravno dogovarjanje.

Stane Kavčič, predsednik izvršnega sveta skupščine SRS, je že pred novim letom na vprašanje poslancev med drugim odgovoril, da lahko takšne omejitve na zvez-

ni ravni povzročijo nepotrebne politične in gospodarske probleme. Slovenski izvršni svet se bo po njejovih besedah z vsemi sredstvi, ki mu jih dajeta ustava in naš politični sistem, vztrajno zavzemal za to, da se uresniči zahtevo po odpravi administrativnih omejitev.

Omejitev skupne prispevne stopnje za proračune in socialno zavarovanje povzroča v Sloveniji hude probleme, saj tako zmanjka denar-

ni skrbjo za usposabljanje kadrov za odgovorne funkcije lahko zagotovi idejnopolitični vpliv na vseh področjih družbenega življenja. — Poučarili so nujnost bolj organizirane dela pri obnavljanju Zvezze komunistov z novimi ljudmi zlasti iz vrst delavcev in inteligence. Zavzeli so se za to, da zapuste organizacijo vsi tisti, ki so samo balast. V Zvezzi komunistov je mesto samo tistem članom, ki so se pripravili vključevati v vsakodnevno idejno in politično bitko za njene stališča in ki niso pripravljeni popuščati težnjam, ki vlečejo nazaj.

TITO — VODILNA USTVARJALNA OSEBNOST. V četrtek pred novoletnimi prazniki je bila slavnostna seja CK ZKJ, kjer so počastili 30-letnico Titovega prihoda na celo naše partie. O pomenu Titove ustvarjalne osebnosti je govoril Edvard Kardelj. Titu so podarili pravkar natisnjeno knjigo »Titovo v revolucion 1937–1967«.

ODKRILI SO MORILCA. Organi javne varnosti so prišli na sled 29-letnemu Juriju Krmcu iz Polja pri Ljubljani, ki je osumljeno uboja 19-letne Nade Abruč. Osumljene je dejanje že priznal. Desetega junija ponoči je v Tivoliju zadavil dekle, potem ko je poskušil, da bi jo posilil. Uboj je izvral v javnosti precej neodgovornega ugihanja in obrekovanja.

Več zaupanja

ja za kritje obveznosti v tem letu. To, na primer, onemogoča, da bi stabilizirali financiranje strokovnega šolstva in da bi uredili problem starih upokojencev. Republika si bo kljub temu prizadevala, da te probleme reši tako, kakor to ustreza našim potrebam in možnostim.

SISTEMATICKA SKRB ZA KADRE. Na pondeljkovi seji izvršnega komiteja CK ZKS so obravnavali informacijo o delu kadrovskih komisij pri komitejih in konferencah ZKS. Menili so, da si Zveza komunistov le s sistematič-

no skrbjo za usposabljanje kadrov za odgovorne funkcije lahko zagotovi idejnopolitični vpliv na vseh področjih družbenega življenja. — Poučarili so nujnost bolj organizirane dela pri obnavljanju Zvezze komunistov z novimi ljudmi zlasti iz vrst delavcev in inteligence. Zavzeli so se za to, da zapuste organizacijo vsi tisti, ki so samo balast. V Zvezzi komunistov je mesto samo tistem članom, ki so se pripravili vključevati v vsakodnevno idejno in politično bitko za njene stališča in ki niso pripravljeni popuščati težnjam, ki vlečejo nazaj.

LADJA SE JE POTOPILA. — 1. januarja je sovjetska tovorna ladja »Tarhanovo« udarila v podvodni greben blizu Korintskega prekopa in se potopila. Posadko je rešila neka jugoslovanska ladja. **BOMBA V PAKETU.** — V kubanskem ministru za pošte je vponedeljek eksplodirala bomba, ki je bila v nekem paketu, poslanem iz ZDA. Pet cesov je bilo hudo poškodovanih.

Obvezljalo je: meja
sta 2 milijona starih
dinarjev!

Pred kratkim smo pisali o predlogu, po katerem naj bi za 1967 veljali enaki predpisi kot za 1966, kar zadeva prijavo osebnih dohodkov za obdavčitev. Zdaj je dokončno znano, da je lestvica za obdavčitev osebnih dohodkov nad 20.000 N din tako kot je bila za leto 1966. Edina sprememb je v tem, da se v skupini čisti dohodek štejejo tudi prejemki iz pokojnin, kar lani se ni veljalo.

Nafta pod Jadranskim morjem?

Vrsto let preiskujejo strokovnjaci kolikšne so rezerve naftne pod Jadranskim morjem (na naši strani), tako ob obalih kot na otokih oz. okoli njih. Vse kaže, da bodo kmalu znani uspehi njihovega dela. Strokovna skupina vrtalcev naftne se bo na pomlad lotila prvih poskusnih vrtanj. Kakor menijo, skriva naše morje tudi veliko naftno bogastvo.

Široko tekmovanje pridelovalcev koruze

Ali se bodo napovedi »Ptujčanov« odzvali kmetje po vsej Sloveniji? – Na-grajeni bodo vsi tekmovalci, ki bodo izpolnjevali nasvete – Rekord: 100 stotov suhega zrnja na hektar, pri sosedih pa včasih niti 30 stotov koruze ...

Na posvetovanju o pridelovanju koruze v Ptuju so kmetje napovedali tekmovanje vsem zasebnim pridelovalcem koruze v Sloveniji. Tekmovanje bo pripravil in vodil kmetijski inštitut Slovenije, med kmeti pa naj bi ga organizirale kmetijske organizacije kot vsebinsko okrepljeno proizvodno sodelovanje.

Nekateri po 34 stotov suhega koruznega zrnja na hektar, drugi komaj 27 stotov – vsi pa bi radi imeli dober pridelek!

Nekateri kmeti – poleg kmetov tudi strokovnjaki pri kmetijskih organizacijah – imajo še pomisleke o uspešnosti takega tekmovanja. Namen tekmovanja, možnosti

in ovire je torej treba nekoliko razčleniti, da bi laže ugotovili, kaj je v sedanjih razmerah možno in kaj koristno.

V Sloveniji posejejo letno okrog 43.000 ha koruze. To je sicer le poldrugi odstotek takih posevkov v vsej državi. Dober pridelek pa vzhodnemu precej poveča dohodek naših kmetijev. Toda na kmetijskih posestvih so »dobri« pridelki še zelo redki, čeprav jih nekatera družbenega posestva imajo že precej let. V Rakicu in Pomurju so sicer tudi nekateri kmetje – kooperanti družbenega posestva pridelati že pred leti blizu 100 stotov suhega koruznega zrnja na hektar. Bilo pa jih je premalo, da bi se lani lahko vključili v zvezno tekmovanje. Vodilno vlo-

go v Sloveniji so prevzeli kmetijska organizacija in kmetje v ptujski občini.

V petletnem povprečju zadnjih let so v severovzhodni Sloveniji pridelali na hektar po 34 stotov suhega koruznega zrnja, v drugih krajih Slovenije pa po 27 stotov. Ko odštejemo pridelke družbenih posestev, se povprečje kmetov zniža za nekaj stotov. Povprečje pa spet pomeni, da so nekateri kmetje pridelki precej manj, nekateri pa precej več. Pri ugotavljanju pravega razmerja med najboljšimi pridelovalci koruze, ki jih poznamo, in najslabšimi, za katere ni točne evidence, je treba to upoštevati.

Večji od nagrad je dohodek zaradi povečanja prideleka!

Velikih razlik v hektarskih pridelkih koruze ne povzročajo le naravne razmere, kar koradi zatrjujejo kmetje z manjšimi pridelki. Kmetijski strokovnjaki pravijo, da je povprečni hektarski pridelek koruze na panonskem svetu v Sloveniji višji kot drugod med drugim zato, ker tam sejejo več hibridne koruze. Dobro hibridno seme pa da za 20 odst. večji pridelek kot stare sorte. Razlike v hektarskih pridelkih pa še bolj poveča obdelava polja in zlasti gnjenje. Dva najboljša pridelovalca koruze v ptujski občini – Jože Petek iz Gajevcev s 102,5 stoti in Franc Čuček iz Podvinicev s 100,5 stoti suhega zrnja na hektar – sta oddaljena drug od drugega okrog 10 km. Na poljih med njima prideluje koruso več 100 drugih kmetov in na nekaterih ni zraslo niti 30 stotov na hektar. Pa ne zaradi drugačnih naravnih ali vremenskih razmer, ampak ker jo še vedno pridelujejo tako kot včasih.

Naravne razmere v vsej Sloveniji sicer niso tako po-

dobne kot na Ptujskem polju. Ali je vzic temu možno uspešno tekmovanje med vsemi pridelovalci koruze?

Pobudniki tekmovanja v ptujski občini pravijo, da ne gre toliko za nagrade najboljših tekmovalcev kot za povečanje pridelka in dohodka, ki je plod boljšega dela. Tako menijo celo lanski najboljši tekmovalci, ki so dobili nagrade. Povečan pridelek je lahko več vreden kot nagrada organizatorjev tekmovanja. Torej je tudi nagrada in spodbuda za nadaljnjo povečevanje pridelka, katemeru ni se nihče postavil meja. Zato naj ne oklevajo niti tisti kmetje, ki že vnaprej slutijo, da ne bodo med najboljšimi tekmovalci. Vsi tekmovalci, ki bodo delali tako, kot jim bodo svetovali kmetijski strokovnjaki, bodo dobili nagrado v povečanem pridelku.

J. PETEK

Decembra več kot smo pričakovali!

Decembra so se delovni kolektivi slovenske industrije vrigli na delo s podvojenimi močmi: v 26 delovnih dneh so naredili za pribl. 11,8 odstotkov več izdelkov in blaga kot v 23 dneh novembra. Razen tega pa je pomembno predvsem to, da je lanska celoletna proizvodnja precej več vredna od one v 1966. letu, na kar je predvsem vplivala gospodarska reforma.

Spomenik velikemu delu

Pretekli teden so na kraju, kjer se je lani smrtno ponesrečil tovarš Boris Kraigher, odkrili manjši spomenik. Na slovesnosti je govoril tudi predsednik slovenskega izvršnega sveta tov. Stane Kavčič, ki je med drugim dejal:

»Prišli smo na ta kraj tragicne in presulinjive smrti, da bi postavili majhen spomenik velikemu delu, ustvarjanju in življenju, ki se je tekaj končalo. To skromno spominsko znamenje, ki ga danes odkrivamo, ob prvi obletnici tragedije, je dokaz, kako je med našimi narodi, med delovnimi ljudmi naše države zasidrana povezanost s tistimi politiki in državniki, pokojni Boris pa je bil eden izmed njih, ki so razumeli in razumejo svoj čas ter njegove zakonitosti, katerega ustvarjalne strasti so usmerjene naprej, v iskanje in ustvarjanje novega, ki se odlikuje s pogonom, da znajo pravočasno zavreči vse preživelno in ki s svojo načrno mislio ter prakso to vsak dan znova potrjujejo na fronti boja za današnji in jutrišnji dan.«

V Sloveniji že nad sto milijard Sdin hranilnih vlog

Prijetno in razveseljivo novice smo prebrali v decembriški številki BANCNEGA VESTNIKA, glasila bank SR Slovenije, ki izhaja v Ljubljani. Ponovili jo bomo kar v celoti, saj bo prav gotovo zanimala vsega našega bralca:

Hranilne vloge pri kreditnih bankah in hranilnicah v Sloveniji so konec novembra 1967 presegle 100 milijard Sdin.

Skupno stanje hranilnih vlog pri kreditnih bankah in hranilnicah v Sloveniji je od začetka leta 1967, ko je znašalo 75,67 milijarde Sdin, poraslo v enajstih mesecih 1967. leta za 24,98 milijarde Sdin, to je na 100,65 milijarde Sdin konec novembra 1967. To je porast za 33,01 odstotka.

Hranilne vloge na vpogled so se povečale od 54,43 milijarde Sdin za 10,46 milijarde Sdin, to je na 64,89 milijarde Sdin ali za 19,21 odstotka.

Vezane vloge nad eno leto so narasle od 21,24 milijarde Sdin v začetku leta 1967 na 35,76 milijarde Sdin konec novembra 1967. To je povečanje za 14,52 milijarde Sdin ali za 68,36 odstotka.

Če primerjamo porast pri nas v Sloveniji s porastom hranilnih vlog, ki so ga v letu 1966 (v primerjavi s preteklim letom) dosegli npr. v Italiji, kjer so se hranilne vloge dvignile v letu 1966 za 16,2 odstotka, ali v Franciji za 15,9 odstotka, v Zvezni republiki Nemčiji za 13,6 odstotka, na Nizozemskem za 11,8 odstotka, v Belgiji za 7,1 odstotka – potem z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da so ukrepni gospodarske reforme na tem področju uspešno delovali. Naš dinar postaja stabilnejši in mu vlagatelji zaupajo.

prispevkom v sklade pa je bila omejena. Ker imamo v Sloveniji večje število starih upokojencev, je bilo tega denarja premalo. Tako je služba socialnega zavarovanja prevezla vse preteklo leto v zamenjavo iskanja kratkoročnih, premostitvenih kreditov iz meseca v mesec, da je lahko prvega v mesecu zagotovila izplačilo pokojnik. Nujnost, da se stare pokojnine vsaj delno uskladijo z novimi pokojnini, pa bo seveda terjalo še več denarja, saj računa, da bo popravek starih pokojnih zahteval okrog 5 milijard dinarjev stroškov.

Da sanirajo sklade, uravnavo vse bilance v pokojninskem zavarovanju in zagotovijo redno izplačevanje pokojnik po predpisih, so republike terjale, da spremeni zvezni predpis zakon o limitiranju prispevka za socialno zavarovanje. Bistveno pri tem je tudi to, da k taki spremembi ne sili samo finančni diktat, temveč gre za uveljavitev širše samouprave, s katero je v nasprotju zvezno limitiranje prispevkov.

Tudi v socialnem varstvu je bil v minulem letu storjen pomemben korak naprej s tem, da smo v drugi polovici decembra dobili zakon o finančni osnovi za ureditev dnevnega varstva otrok, ki je za zaposlene starše največjega pomena. Uveljavitev zakona brez odlašanja in z veliko samoinicativno v okviru skupnosti otroškega varstva bo terjala zlasti novost uveljavjanja novega delovnega časa. Ta sprememba bo

sprožila med ljudmi, v družinah, vrsto novih problemov, med katerimi bo prav gotovo najbolj važno to, da v času celodnevne zaposlitve starše oskrbijo varstvo za otroke. Brez družbene pomoči in prizadevnosti vseh činiteljev ožje komunalne skupnosti pa tega cilja ne bo moč doseči. Zato prinaša prav novosprejeti zakon izredno odgovornost pri tem, kako bomo v življenju uveljavili njegova določila.

MARIJA NAMORS

Bilanca na začetku novega leta

Kako vstopamo v novo leto na področju zdravstvene službe, pokojninskega zavarovanja in socialnega varstva – Uvajanje novega delovnega časa terja, nas sili v hitro uresničevanje zakona o financiranju nekaterih oblik družbenega varstva otrok

Ko se konča staro in začne novo poslovno leto, je že star običaj, da se človek ozre na prehodeno pot in z novimi načrti pogleda na leto, ki je pred njim. Za področja zdravstva, socialno zavarovanje in socialno varstvo lahko rečemo, da je bilo minulo leto počno težav. Kasneje kot gospodarske organizacije so se te družbeni službi prilegle v reformo in manj pripravljene na ukrepe, ki naj zmanjšajo potrošnjo, so se prav v minulem letu srečevali

s prav hudimi, včasih na videnje s skoraj nepremagljivimi problemi.

Omejena denarna sredstva niso več dopuščala nekoliko lagodno poslovanje v starih organizacijskih oblikah, vsa tri področja pa so na drugi strani za ljudi tako važna, da spet ni bilo mogoče zaradi skrivenih sredstev posameznih dejavnosti kar ukiniti. Vendar pa ob takem neugodnem položaju kolektivi in vodstva teh treh dejavnosti niso ostala prekrižanih rok, in intenzivne priprave na to, kako bi z racionalizacijo poslovanja bolje obrnili denar, dosegli večje učinke in črtali nekonomske izdatke, so omogočile, da lahko gledamo v novo leto bolj optimistično.

Reorganizacija zdravstvene službe, ki je bila prioritetna naloga zdravstvenih vodstev vse zadnje mesece, je pripravljena tako dalec, da lah-

ko računamo, da bo zdravstvo začelo poslovati v novih okvirih večjih zdravstvenih domov že takoj v začetku novega leta. Ze med letom pa bodo verjetno tako dalec tudi že priprave za nove sistemske ureditve, zlasti kar zadeva finančno poslovanje, tudi v bolnišnicah. Vsekakor bi si delali preveč utvar, če bi pričakovali, da bo reorganizacija sama prinesla oziroma omogočila izredno velike prihranke za zdravstveno varstvo, skoraj gotovo pa je, da bo denar odmerjen bolje, odpadil pa bi s stroški, ki so doslej primašali razmeroma malo koristi.

Večje so težave na področju pokojninskega zavarovanja, to pa zato, ker smo prav v Sloveniji začeli v finančno nemogoč položaj, ko so pravice, ki izvirajo iz pokojninskega zavarovanja, določene s temeljno zakonodajo, višina

pričakovana prispevka za socialno zavarovanje. Bistveno pri tem je tudi to, da k taki spremembi ne sili samo finančni diktat, temveč gre za uveljavitev širše samouprave, s katero je v nasprotju zvezno limitiranje prispevkov.

Tudi v socialnem varstvu je bil v minulem letu storjen pomemben korak naprej s tem, da smo v drugi polovici decembra dobili zakon o finan-

DEKORATIVNE
LAMINATE

MELAPAN
dobite v sijajnih, satini-
ranih in mat površinah.
MELAMIN, Kočevje

TRIDESET LET S TITOM IN PARTIJO

V tem času praznujemo v Jugoslaviji vsi, ki smo ponosni na uspehe naših borb in dela – teh nas je ogromna večina – trideseto obletnico Titovega neposrednega vodstva partije oziroma Zveze komunistov Jugoslavije. Prav je, da se ob tej svečani priložnosti ozremo vsi skupaj, kakšna je bila ta pot, ki smo jo prehodili, kaj vse smo na njej dosegli, morali premagati, se naučiti. Težko je opisati obdobje tako velike zgodovine; še posebno zato, ker jo je odločilno sooblikovala takoj velika osebnost, ki je bila obnovitelj KPJ, organizator in voditelj naše narodnoosvobodilne borbe ter socialistične graditve – tovariš Tito.

Zato je ta obletnica in ta praznik hkrati njegov in vseh nas.

Pomena in vrednosti te obletnice ne bomo prav nič zmanjšali, če ugotovimo, da se s tem dnem in s tem letom, ko je prevzel vodstvo naše partije, borba tovariša Tita za napredno družbeno ureditev, boljše in lepše življenje jugoslovanskih narodov ni šele začela, ampak le intenzivirala. Njegov izvirni politični duh in njegove sposobnosti so s prevzemom vodstva le še pridobile na vplivu in prodornosti.

Vsem nam je znana vzame neposredno vodnjega pot, pot udeleženca oktobra revolucije, organizatorja zagrebškega delavstva, hrabrega v ponosnega komunista pred sodiščem buržoazije, robišča večine najzglašnejših zaporov stare Jugoslavije, ilegalnega političnega delavca doma in v tujini,

Kaj je pomenila vrnitev tovariša Tita v domovino?

Ta vrnitev ni bila pomembna z golj iz praktičnih razlogov organiziranja politične borbe. V tistih razmerah je pomenila veliko veliko

stven pogoju in osnova večine bleščedih uspehov Titove politike do današnjega dne.

Vrnitev vsaj dela političnega vodstva naše politične avantgarde je bila zato že v tem času izjemnega političnega in moralnega pomena. Politični in organizacijski uspehi KPJ so postajali po tem obdobju vse večji in številnejši. Med najpomembnejšimi uspehi prvega obdobia Titovega vodstva partije je bila prav gotovo korenita odprava frakcionaštva in drugih nenačelnih in škodljivih notranjih trenj. Zgradili so najnajnejša stališča in ocene metod boja partije, korigirali vrsto napačnih pogledov iz preteklosti (predvsem v pogledu nacionalnega vprašanja itd.). Ureditev notranjih razmer v partijski je imela za posledico ne le onemogočitev policijskih agentov, karieristov in frazerjev, ampak predvsem večjo borbeno in politično usposobljenost komunistov, njihov večji vpliv na delavski razred in druge zatirane sloje takratne družbe.

Na osnovi takih političnih uspehov je tovarišu Titu uspelo leta 1937 pri vodstvu Kominterne v Moskvi doseči, da je lahko oblikoval novo vodstvo KPJ v domovini; diktaturnega sekretarja CK KPJ Gorkića so odstavili, vodstvo partije pa je prevzel tovariš Tito sam.

Sirina konceptov, nedogmatičnost, pa vendar velika zvestoba temeljnemu idealom delavškega gibanja, vse to so bile značilnosti novega duha v partijski, ki je spodbujal in privlačeval vedno več sposobnih in predanih ljudi. Politična zrelost, organiziranost in borbenost komunistov je imela za posledico njih večno večji vpliv na delavski razred in druge zatirane sloje.

Pred viharjem v KPJ ni bilo zatišja

Taka partija je bila še potrebitno potrebna v tem času, ko se je krepil fašizem v Evropi in v katerega objem je nezadržno drsela tudi sta-

ra, monarhična Jugoslavija; slabotna navzven in zrahljena navznoter zaradi nerešenega nacionalnega vprašanja in grobega socialnega izrabljana.

Ustanovitev KP Slovenije in Hrvatske (sklep o tem je bil sprejet že leta 1934 na 4. državnih konferenca KPJ v Ljubljani) najboljše ilustrira zrelost in sposobnost za uredničevanje novih idej KPJ, njenega novega vodstva, predvsem tovariša Tita.

Organiziranje delavskih stavk; protidraginjskih gibanj delavstva in kmetov; demonstracij delavstva in študentov proti kratenju političnih svoboščin; zbiranja Rdeče pomoči; gibanja za vzpostavitev diplomatskih odnosov s prvo delavo socializma – Sovjetsko zvezdo; vse to in še nešteto manjših akcij in borb, zvezanih s tveganjem, žrtvami in trpljenjem je označevalo obseg in mnogovrstnost dela tega sicer idejno in politično izredno enotnega revolucionarnega gibanja, ki mu je načelovalo obstoječe stanje in razmerje sil v svetu.

Razočaranje se je zaradi nezumevanja teh političnih dejstev polotilo le redkih posameznikov. Značilno je tudi, da so ta sporazum zelo močno napadali klerikalci, ki so bili tisti čas s simpatijami še na strani zahodnih meščanskih demokracij (to jih pa kasneje seveda ni motilo, da so se povezali in podredili nacizmu in fašizmu).

Znotrne so in nerедko celo zlonamerne nekatere današnje razlage, da je zaradi tega pakta takrat nastopila med članstvom in menda še posebej med simpatizerji partije precejšnja idejno-politična zmeda in demoralizacija. Politični izredno razgledani ter v stalnih borbah prekajeni komunisti (kot tudi večina naših delovnih ljudi) so globoko razumeli pomen in pravi značaj tega pakta, katerega sklenitev je narekovala obstoječe stanje in razmerje sil v svetu.

Razočaranje se je zaradi nezumevanja teh političnih dejstev polotilo le redkih posameznikov. Značilno je tudi, da so ta sporazum zelo močno napadali klerikalci, ki so bili tisti čas s simpatijami še na strani zahodnih meščanskih demokracij (to jih pa kasneje seveda ni motilo, da so se povezali in podredili nacizmu in fašizmu).

Kdo je v resnici pripravljal široke napredne plasti za dogodke, ki so bili pred durmi?

Za razumevanje globine in prodornosti političnih ocen takratnih domačih in svetovnih razmer in akcij, ki so jih na tej osnovi začeli, velja omeniti, da so bile po V. državnih konferenca KPJ, ki je bila 1940 v Zagrebu, organizirane pri CK KPJ in pri pokrajinskih centralnih komitejih posebne vojaške komisije. Te so imale naloge ne le krepiti politični vpliv partije v vojaških enotah med

Se preden je nemški vojaški stroj po kapitulaciji zahodnih demokracij v Münchenu pregažil Češkoslovaško, je KPJ pozivala delovne ljudi Jugoslavije, naj podpori njen boj za neodvisnost. Organizirala je široke plasti naprednih ljudi in gibanje v Društvu prijateljev Sovjetske zvezde, ki je postal pomemben dejavnik v boju za navezavo diplomatskih stikov s takrat edino delavo socializma. Nikakor namreč ne moremo mislimo dejstva, da je v tem času sam obstoj Sovjetske zvezde predstavil izredno moralno oporo komunistom v vseh deželah sveta, še posebej pa v tistih, kjer je bilo njih delo prepovedano, oni sami pa preganjani.

Marca 1941 je zavrelo kakor v vulkanu ...

Resnična moč in vpliv KPJ pod vodstvom tovariša Tita na delovne množice vseh naših narodov in še posebej pravilnost njene politične usmeritve sta se pokazali ob sklenitvi pakta med jugoslovansko buržoazijo (Cvetkovidevo vlado) in fašističnimi silami osi; podpisali so ga 25. marca 1941 na Dunaju. Silovitim demonstracijam, ki so kmalu zatem ogromni večni primerov so dajali osnovni ton in usmeritev komunisti; še več, v ogromni večni primerov so jih oni sami tudi organizirali. Pritisk ogorčenja je bil tako močan, da je prišlo 27. marca do puča, ki so ga izvedli zahodno usmerjeni generali. Pučisti so seveda imeli le namen pomiriti javno mnenje, z nihanjem med raznimi vojnimi tabori pa obraniti zunanje politične pozicije.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Josip Broz in Moša Pijade v električni centrali kaznilnice v Lepoglavi. Ječe in zapori so bili visoka šola naših vodilnih marksistov in organizatorjev partije

Josip Broz 1928. leta, v katerem je bila zgodovinska Osmi mestna partitska konferenca v Zagrebu. Takrat je bil tovariš Tito izvoljen za sekretarja zagrebškega mestnega komiteja

na političnem izpopolnjevanju v Moskvi itd. Po vrnitvi z robije se je vključil v delo vodstva partije v tujini, kjer si je vse skozi prizadeval (kot tudi večina partitskega članstva), da bi se le-to vrnilo v domovino. Praktično mu je to uspelo šele 1936. Takrat je bil na posvetovanju vodilnega aktivista KPJ v Moskvi sprejet sklep, naj se vrne v domovino organizacijski sekretariat OK ZKJ pod njegovim vodstvom, z naložo, da pre-

Kako s komunalno ureditvijo letos?

V komunalno urejanje mesta in okolice so nedvomno oči občanov najbolj uprte. Svoje mesto, takšno ali drugačno, »srečujejo« vsak dan in si kajpak želijo, da bi bilo kar najlepše, čim bolj urejeno, čisto ... Nedvomno drži, da se z vsakim letom uredi precej stvari, vendar problemov neče in neče biti konec. Mesto gre namreč snarazena in s tem se veča tudi kup zadrževanje, ki jih je potrebno na novo urediti. Toda sočasno se ne veča kup denarja, iz katerega bi jemali za kritje izdatkov za komunalno urejanje — gre torej za dejstvo, ki ga občan zaradi svojega doprinoša ne more kar tako sprejeti.

O komunalnem vzdrževanju in komunalnih delih v letu 1968. so tekli že precej obšre razprave, nazadnje na seji sveta za urbanizem, gradbeno, komunalne in stanovanjske zadeve, ki so se je udeležili tudi predstavniki celjskih komunalnih organizacij. Tudi na nedavni seji skupščine so delno govorili o komunalnih delih, le da o prometnih objektih.

Komunalni proračun v višini 296 milijonov starih dinarjev je že predložen skupščini. Največja postavka je v njem predvidena kot prispevki za nadaljevanje regulacijskih del na celjskem vodnem vozlišču. Gre za 100 milijonov starih dinarjev, v tem ko bodo regulacijska dela, opravljena v letu 1968, vredna čez 700 milijonov starih dinarjev. Levji del tega gre iz republiškega vodnega sklada, drugo pa zberi celjske gospodarske organizacije. Naj v zvezi s tem omenimo, da bo letos regulirana Ložnica, nadalje Sušnica (že v maju), do zime Ko-

nov 8 din za vzdrževanja zelenic in parka, 20 milijonov za vzdrževanje cest IV. reda itd. Za omenjene ceste je predvideno še dodatno 30 milijonov iz občinskega cestnega sklada. Seveda pa ta sredstva ne bodo zadoščala, da bi lahko letos omenjene ceste bile boljše vzdrževane kot lani.

Iz denarja, ki ga prispevajo obvezniki plačila prispevka za uporabo mestnih zemljišč — le-tega bo predvidoma zbranega letos 270 milijonov S dinarjev, — bo financirano asfaltiranje nekaterih cest (95 mil. S dinarjev), za križišče pred pošto in na Slandrovem trgu naj bi dali 90 milijonov S din. 70 milijonov S din je predvidenih za vrnilcev dolga na obeh kolektorjih, nadaljnih 15 milijonov S din za javne zelenice in ureditev okolja novih hiš na Dolgem polju I., 10 milijonov starih dinarjev pa bo doli od prispevka krajevne skupnosti Store.

Bralce Tednika bo najbrž zanimalo, katere ceste in ulice so letos predvidene za asfaltiranje, kajti seznam je svet za urbanizem in ostale stanovanjsko komunalne zadeve že odobril. Gre za akcijo, ki so jo v obširnejšem zastavili v Celju že lani in je v celoti uspela. Torej, za asfaltiranje so predvidene: Ulica bratov Vošnjakov, podaljšek Kersnikove ulice do Sarano-

vščeve, Ribanjeva ulica, Ronkova ulica, Zvezna cesta, Kočarjeva ulica, cesta na pokopališče in Kolškova cesta, 200 metrov Ceste pod gradom, odsek ceste do polulanske sole, Dobroška ulica, cesta v parku do drsalšča, nadalje naj bi letos kot primarno asfaltirali prostor pred zdravstvenim domom v Celju, prav tako pa sta v programu še ureditev Muzejskega trga in asfaltiranje cestišča pred spomenikom v Dobrni. V Liscah so predvidene makadamske izvedbe cestišč in enako med vrstnimi hišami na Otoku.

Precej obsežno komunalno delo bo vsekakor ureditev križišča pri pošti, saj bo to veljalo skupno z asfaltiranjem Ulice XIV. divizije do mostu 150 milijonov starih dinarjev. Križišče bo sodobno urejeno in opremljeno s semaforji, tako da bo možen neoviran in precej hitrejši promet v tem delu mesta. Na vrsto pride tudi križišče na Slandrovem trgu. Kar zadeva asfaltiranje cest izven prispevnega območja, je za te menene predvidenih 40 milijonov S din iz občinskega cestnega sklada. Na vrsto pridejo vsekakor prej tisti, ki bodo pravočasno zbrali ustrezno udeležbo v obliki sofinanciranja. Nekatere krajevne skupnosti v ta namen že zbriajo prispevke.

V. KRIVEC

Dve varianti

Ce kazovali bi prav vse, ki proti zakonu so sneg na pločnikih pustili, in zraven tiste še, ki z ulic niso ga splužili, občinsko bi blagajno napolnili

x

Ker kazni ne dobijo, kdor torej sneg ne spluži, si občina za januar za stimulacijo nič ne zasluži!

Dihur

SEJA OBCINSKE VOLILNE KOMISIJE SZDL

Pred kratkim se je sešla občinska volilna komisija pri občinski organizaciji SZDL. Na seji so izoblikovali osnovna stališča v zvezi z reelekcijo direktorjev v tej komuni. Izhodišča reelekcije vodstvenih ljudi delovnih organizacij bodo še posebej obravnavati v širšem krogu. V ta namen so ustanovili nekajčansko komisijo, ki bo pripravila dodatne predloge in seznanila z njimi širši krog članov družbenopolitičnih organizacij. K delu bodo povabilni tudi komisijo za imenovanje direktorjev pri občinski skupščini Hrastnik.

SESTANEK AKTIVA MLADIH KOMUNISTOV

Pred dnevi se je sešel v Hrastniku mladinski aktiv ZK. Le-ta šteje 82 mladih komunistov, kar predstavlja 13 odstotkov vsega članstva ZK v komuni. Na sestanku so, med drugim, ocenili nedavno mladinsko konferenco in ugotovili, da bo ena zelo pomembnih dolžnostih aktivista ZK vsestransko pomagati hrastniški mladini pri njem delu, izobraževanju in vključevanju v družbenopolitično življenje občine. Sprejeli so podrobni program dela za leto 1968.

— an

Tiskovna konferenca o drsalni reviji

V organizaciji turističnega podjetja Kompas ter na željo Celovškega sejma je bila konec prejšnjega tedna v Celju tiskovna konferenca o novem programu Dunajske drsalne revije in gostovanju te ekipe v Celovcu.

Na srečanju z novinarji, predstavniki turističnih agencij in večjih delovnih kolektivov je direktor Celovškega sejma, dr. Kleindienst govoril o letošnjem programu pa tu-

di o gostovanju Dunajske drsalne revije v Celovcu. Pričakujejo, da si bo tudi letošnji program Epizod ogledalo veliko ljudi iz naših krajov. Dunajska drsalna revija bo gostovala v Celovcu od 8. do 18. februarja. Cena prevoza in ogleda revije bo bržko neznala okoli 8.000 starih dinarjev. Znaten popust pa bodo imeli dijaki za obisk popoldanskih predstav, ki bodo namenjene mladini.

Razstava stalne zbirke

Jutri popoldne bodo v celjskem Likovnem salonu odprtli razstavo del, ki so jih v treh letih zbrali za stalno zbirko oziroma so jih salonu podarili posamezni likovni umetniki. Med njimi je tudi test grafik Miheliča in Makuca.

Likovni salon se je za to svojo prvo razstavo v novem letu odločil predvsem zaradi pomanjkanja denarja. V razmerah, v kakršnih je, je bilo namreč nemogoče prirediti kakršnokoli drugo razstavo, čeprav seveda ta okoliščina ne zmanjšuje pomena in

Pri zdravniku v novem letu

Med spremembami, ki jih je prineslo novo leto, je tudi spremenjen sklep o obveznem prispevku vseh zavarovancev k stroškom za nekatere oblike zdravstvenega varstva. Gre, krajše povedano, za participacijo, ki jo moramo zavarovanci po novem plačevati za to ali ono vrsto zdravstvene pomoči. Spremembe je sprejela skupščina komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in so v glavnem naslednje:

predvsem nam v novem letu pri splošnem zdravniku ne bo več treba plačati tistih dosedanjih 300 starih dinarjev, zato pa bomo pri specialistu namesto 300 starih dinarjev morali odšteti 500 starih dinarjev. Prav tako bo za zavarovance nekajlik dražji zdravnikov obisk na domu in sicer 500 starih dinarjev, vendar samo pri prvem obisku za isto bolezni. Podražen je še prevoz z reševalnimi avtomobili. Po novem bo treba plačati za vsak prevoz, ne glede na razdaljo, 1000 starih dinarjev, razen ce gre za živiljenjsko nevarne poškodbe, za nalesnje ali duševne bolezni. Nadaljnje spremembe se nanašajo na udeležbo zavarovancev pri kritju stroškov zdravljenja zaradi zastrupitve z alkoholom. Za prvi pet dni zdravljenja bodo zavarovanci morali prispevati kar 50 odstotkov potrebnih vsot. Participacijo za obisk pri specialistu smo že omenili, vendar le te ne bo treba plačati za pregled v vseh specialističnih ambulantah, ki delajo na dispanzerški način — na primer v dispanzerjih za žene in otroke — za pregled v zvezi z nosečnostjo in porodom, pri rakastih obolenjih in sladkorni bolezni ter še v nekaterih drugih primerih. Občuten bo tudi prispevek za medicinsko intervencijo ob prekinitičnosti in sicer — 800 starih dinarjev.

Prav je, da pri letoskih obiskih pri zdravniku ne hodite tja s prazno denarnico. Kajti za skoraj vse vrste njihovih opravil bo treba plačati 25 odstotkov cene, ki je k sreči vsaj v vsej republike enaka. Zastonj nam bodo le še izdirali zode, jih zdravili in uravnavali. Prispevki pa so seveda določeni tudi za ortopediske in druge pripomočke. I. B.

vzasedejo prostor pod njenim oknom, kamor je privilegij nekakšno želesje in pričel nekaj razbijati in delati, nekaj, kar bi lahko kazalo nagnjenje do mehanike.

»Ta prostor je moj! je zapisal upokojenka. »Gorje, če stopite nanj! Mar ne vidite, da tu delam!«

»Posodila sem vam že, pa mi se niste vrnili...«

»Kaj hujšega kakor takšna žalitev! Že tako dobro sosedstvo se je v trenutku razdrolo in zdaj je stopil na pozornico sosed — mož, ki je po zgledu znanih slovenskih folklornih sosedovskih odnosov pokazal star vodovi, kaj se pravi govoriti, da ji njegova žena denarja ni vrnila! Skusal jo je fizično napasti in bi jo verjetno tudi napadel, ko ne bi pobegnila.

Po tistem se je zgodilo še marsikaj. Z vrat ji je nekdo desetkrat bolj hladno. Da bi bilo še hladnejše, ji je nekdo razbil šipo na velikem oknu, ki ga je zakrpa z lepenko. Poleti, ko je zunaj sušila pe-

To je ropotajočega soseda ka otrokom ni zamerila, saj seveda možno razjezilo in je pokazal svojo avtoriteto z močnim udarcem po čudni gmočni nekakšnega želesja.

Treba se je bilo vdati, kajti tehniku osvaja svet in zato nič čudno, če osvoji tudi malo prostora pod oknom.

Potem se je še marsikaj zgodilo. Vse, kar je sama in obnemogla žena skušala narediti dobrega, se ji je maševalo. Dobra sosedka je naučila svoje otroke, da so celo pljuvali vanjo, kar pa upokojen-

ka otrokom ni zamerila, saj je vedela, da je sami nimajo za kaj pljuvati.

In tako dalje.

Resnično, težko je, če si sam in nemočen. Sam sredobor soški sosedov, sam v velikanski in mračni katakombi, kamor nikoli ne posije sončni žarek, ne topla človekova beseda... A nič manj težko ni, če pri tem hodiš od Poncija do Pilata in iščeš pomoci, pa te nič ne razume... ab

SOSED SOSEDU...

Ivan
Ocvirk-
Florjanov
Anza

Ne, ne, nikakor ne gre za dva človeka. Ivan Ocvirk je njegovo pravo ime, tisto iz osebne izkaznice, ljudje v Kalobju in drugod pa ga poznajo kot Florjanovega Anza.

Nekateri govorijo, da je Ivan stavčentoččas, vse ena narediti, usakomur je pripravljen pomagati, pa še za kakšno organizacijo tu in tam dela. Ena izmed njegovih starih dolžnosti

je tudi ta, da počaka kopec maščev v Kalobju in prečita ljudem, kaj so pisali voni z občine. Tak način obveščanja in spoznavevanja je že od nekdaj v navadu.

Leta

1918 se je pisalo, ko se je rodil Ivan-Anza malo stran od Kalobja. S tridesetimi leti se je pričenil v Kalobje in tu živi še sedaj. Nič ni razburljivega v njegovem življenju, nič kaj takega, da bi človek začudeno zmigal z glavo. Leta in leta je živel v zakotni vasici, delal in prepeval.

Pinterk je sodar. In Ivan je pinter samouk.

Dela imam v delavnici ogromno. Samo lani sem naredil 12 sodov. Seveda, različnih velikosti. Najmanjši, ki sem ga delal je bil za 200 litrov, največji pa za 1000 litrov. Veste, najbolj vesel sem, ko sem v delavnici. Tedaj si zavžigam ali zapojem. Pa tudi zakolnem, ampak samo tedaj, kadar grem orat.

Ivan Ocvirk je vesel človek. Kot vsi Slovenci ima rad dobro kapljico, vendar res dobro.

»Ce že popijem dva deci, imam domačega seveda najraje. Pri tistem gostilnikom pa mi gre gor, ko hr-

bet mačku. Saj se ne jezim, ker je vajnšlagane, rajšči ga ne pijem.« Res so redki trenutki vidi Ivan Ocvirk jezne ali slabе volje. Rad posluša ljudi, se z njimi pogovarja, potem pa jim svetuje in spravi z dobro voljo se njih v veselje in smeh.

Včekrat mi misli zdrsto še daleč nazaj, vse tja do šolskih let. Le najlepše ostaja v spominu. Čudoviti večeri so bili. Fantje smo se objeli in zapeli v tiko noč. Vse nas je poslušalo. Zdaj ti pa neslišno zdrse mimo, ali pa se stepe. Nič več ni tista življenja na vasi. Kje so edai prijetna vasovanja?«

Obrnil se je k tastu, ki je sedel pri peči poleg hčerke, Ivanove žene.

»Se spomnite oče, ko sem nekod vasoval. Tihom se spazil skozi okno kamre, v postelji pa ste bili namesto hčerke vis.

Takšen je Florjanov Anza. Živi kot mnogi drugi, ljubi svoj pošteno zasluženi kruhek ter obuja spomine na mladost. Le vojske se boji, kot shudički kričar je še povedal.

Milan

OBRAZI

Na obisku pri Franju Rošu

(Ob sedemdesetletnici)

Tam v eni najmirnejših celjskih ulic — Jenkovi ulici — domuje nas Franček. Tako mu pravimo vsi, ki ga dobro poznamo. Ob vhodu se bohoti košata češnja, za njo pa je zelenjadni vrt z utico, obrašlo z divjo trto. Ob poletnih, soparnih dneh najdeš Frančka največkrat na vrtu ali učici, seveda, če ne snuje v svoji delovni sobi zopet kaj novega.

Preden prideš na dvorišče, moraš biti posvečen v skrivnost dvoriščnih vrat, ki se odpirajo na način solčavskih pritak.

Ko zavzeti hišni zvonec, se

prikaže pri vrati visoka, še vedno vitka postava in te najprej, se preden ti krepko stisne roko, prijazno, skoraj se gavo pogledajo izpod naočnikov smehljajoče se, živahne crne oči. Nehote se ti ustavi pogled na gostih, košatih, kot svila mehkih, popolnoma belih laseh. Z mladostnimi koraki te popelje v svojo delovno sobo. Ko se usedeš in ga

gledaš, ti nehote prebliske v glavi: »Glej, glej, saj ni mogoče, da ima naš Franček že sedmi križ na rameni in da si nalaga že osmega, pa ga prav nič ne teži. Markantna glava, široko in visoko čelo, ob očeh majhne drobne gubice, kakor sončni žarki, toda obraz ima svež in nasmejan. Kar veselje ga je pogledati!

Na njegovi delovni mizi je vedno šop papirja in nativino pero, če ni tega orodja, pa čeprav tudi tu prevladujejo ljubezenska čustva, kljub svoji ustaljeni in nemoderni obliki ni vsiljiva in ne »sobrabljena«; verzi teče-

Da sta bili tiskani moji prvi pesmi, pa je skrivec pesnik Cvetko Golar. Bilo je takole: Aprila 1918 so me poslali v Gračec v oficirsko šolo za nevorce. Tam sem našel tudi korporala pesnika Cvetka Golara. Zaupal sem mu, da pišem pesmi. »Lepo od tebe, fant!« mi je dejal. »Pokaži mi kakšno svojo pesmico!«

Dal sem mu jih nekaj prebrati. Izbral je due in prepisal sem jih na čisto. Poslal jih je Otonu Župančiču, ki je bil urednik »Ljubljanskega zvona«. Priložil je pismo:

»Dragi Oton!

Tukaj v Gradcu se zdaj učimo za oficirje. Srečal sem mladega fanta, ki piše pesmi. Tukaj ti pošiljam due in mu katero objavi, če moreš!«

Tako je izšla v julijski številki »Ljubljanskega zvona« 1918 moja pesem »S plamenom« in v oktobrski »Sel si od nase«, posvečeno padlemu Arcejskemu kulturnim delavcem.

Led je bil prebit!«

Seveda pa je že kot gimnazijec pod mentorstvom Rudolfa Maistra, našega pesnika Vojanova, ki je služboval v celjski garniziji, sodeloval skupaj s Srečkom Puncerjem in drugimi v dijaškem listu »Savinja«.

Ko sva pričela razgovor, me je pogledal postrani s hudo-mušnim pogledom: čes saj vsem zakaj si prišel. Pa sem udaril kar naravnost: »Franček, rad bi te pobral, kako je, ko se srčuješ s svojim jubilejem?«

Kar hitro je imel pripravljen odgovor: »Moralo mi bi biti strah jubileja, ki mi grozi z dovolj visoko številko. Pa me ni strah pred njim, niti mi ni žal, da sem živel prav v času, ki je eni sami generaciji dal doživeti več velikih zgodovinskih doganj, kot bi jih bili normalno prenesli trije ali več rodov. Seveda je bilo za takšen »privilegij« treba plačati davek tudi s trpljenjem kakor sploh za milost danega življenja. Koliko sijajnih tovarisjev moje mladosti je že končalo svojo pot tudi kot žrtve nasilja! Čas tako hitro teče, vse hudo se hitro pozabi, vsega lepega pa se rad spominjam. Krivice pa ne morem trpeti!«

Poleg ostalih njegovih razprav iz NOB pa ne smemo pozabiti njegovih del iz mladinske književnosti: knjiga »Medved Rjavček«, ki je izšla se v ponatisu »Juretovo potovanje«, »Dajan«, ki so jo prevedli tudi na Slovaščinu. Mnogokrat sta bili tudi uprizorjeni njegovi mladinski igri: »Ušesa carja Kozmijana«, »Desetnica Alenčice« in »Carobna piščalka«.

To je njegov motto življenskega: »Veš, najlepše je pri nas poleti, kadar se igrajo na vrtu moji enuki!«

Da, da, to je mladost in ob njih je človek zopet mlad!

Stisnila sva si roke v starem štiridesetletnem prijateljstvu, ki ga ni skalila nikdar žal beseda.

Počasi sem zaprl dvoriščna vrata in odšel po tiki ulici v zimski večer. Se vedno mi je lebdila Frančka visoka postava z omnim zanj tako značilnim nasmeškom, iz katerega sije sama poštenost.

Res je, kar pravi: »Tudi starost je življenja vredna, če se človek ozira nazaj na kaj lepega in dokler je se povezan s sodobnim dogajanjem. Pot je pač treba prehoditi skozi vse hudo in dobro, važno je samo to, da pri vsem tem ostanesh sebi do kraja zvest.«

Stanislav Terčak

BRSTIČI

literarno glasilo celjske gimnazije

Literarno življenje celjske gimnazije ima zelo dolgo in bogato tradicijo, ki nam je dala vrsto odličnih in pomembnih ustvarjalcev. Zadnje desetletje prevzema desicino in jo dalje bogatijo Brstiči kot osrednje glasilo zavoda — poleg njih imajo seveda svoja glasila še posamezni razredi. (Mozaiki, Mladilni gimnaziji, Akrostiki, Gejzir, k temu pa velja še Album z literarnega popotovanja po Dolenski in Zadružu, ki je po oceni vodstva gimnazijškega literarnega krožka nastala iz nekakšnega opornika do negovanja »klasične tradicije in naša svojo »avantgardno« manifestacija v obliki stemnomodrega papirja na zidu.)

Zadnja številka Brstičev, ki je izšla ob koncu prejšnjega meseca, zaključuje pot temakem desetletja obstoja, lahko pa bi rekli, tudi desetletje brstenja. Verjetno da je v veliki meri po zaslugu njenega mentorja, prof. Janeza Erklavca, že površnemu bralcu vtič resnosti in zrelosti in hkrati občutek, da so delujejo v njej mladi ustvarjalci, ki jim oblikovanje misli in doživetij v niso samo preprosta vsakdanja zabava, ampak resnični izraz potrebe. Tako je Besedo mladih ob 29. novembra prispeval Milan Batec, medtem ko so v glasilu počastili praznovanje obletnice oktobrske revolucije z nagrajočim nalogom Ljudmila Turnšek pod naslovom Pomen oktobrske revolucije za nas in v svetu. V Brstičih je prav tako objavljena naloga Zorka Vinkovič z naslovom Krila, ki je prejela zvezno nagrado. Ta del zaključuje — prispevek Erne Obrez Profesorju Franju Kruščiču v slovo, prof. Ivana Mlinarja nekrolog, posvečen prav tako profesoru Franju Kruščiču in Pogovor z igralcem Brankom Grubarjem Zlatke Kraščevi.

Pretežni del Brstičev je posvečen literarnim prispevkom, v katerih sicer prevlade ljubezenska nota, ki pa se v njih vendarle srečujejo z iskrenimi in pristnimi odnosi med mladimi ljudimi. Takšne so črtice Petra Kolška V dvoje, Nade Tofant Nemirno poletje in Neodposlano pismo kakor Miše Markovič Izgubljena ljubezen. Med črtice oziroma prozo, ki obnavlja druge motive, morda še steti Planine Jelke Selev-

šek, Dedka Bojane Podpečan, Kapljico sreče Milana Bratca. Moj današnji in jutrišnji dan ter V viaku Marjete Nosan, Metuljčka Jane Božič in Bele krizanteme Zore Vinkovič. Poezije je sicer v tej številki manj (pesmi so prispevale Cvetka Završnik, Marija Vouk in Bojana Podpečan) in čeprav tudi tu prevladujejo ljubezenska čustva, kljub svoji ustaljeni in nemoderni obliki ni vsiljiva in ne »sobrabljena«; verzi teče-

Elda Piščanec - posmrtna razstava

Decembridska razstava v Litovnem salonu, zadnja v letu 1967 je bila posvečena spomini slikarke Elde Piščanec, ki je bila član pododbora likovnih umetnikov Slovenije v Celju. Tragična je v tem, da je umetnica pripravljala svojo razstavo, grunt okoli Dobrje jo je fizično izbravala, preostalo je le malo časa za sproščeno slikarsko delo. Krajinski zapisi naših lokalnih vedut pa so vredni naše pozornosti tudi v topografskem osnizu.

Med njenimi grafičnimi listi je mnogo kaj kvalitetnega. Ceprav se naša umetnica ni povzpela v vrhove slovenskih slikark, občudujemo njeni čisto predanost slikarskemu poslanstvu. Za naše območje je bila pomemben kulturni delavec. A. S.

karstvo je bila usmerjena v idealiziranje in simboliko. Bila je izrazit figurativ, le škoda, da so ji živiljenjski pogoj onemogočili prvenstveno se udejstvovati v freskanstvu. Njena vezanost na kmečki grunt okoli Dobrje jo je fizično izbravala, preostalo je le malo časa za sproščeno slikarsko delo. Krajinski zapisi naših lokalnih vedut pa so vredni naše pozornosti tudi v topografskem osnizu.

Med njenimi grafičnimi listi je mnogo kaj kvalitetnega. Ceprav se naša umetnica ni povzpela v vrhove slovenskih slikark, občudujemo njeni čisto predanost slikarskemu poslanstvu. Za naše območje je bila pomemben kulturni delavec. A. S.

Brezbrižnost

Zakaj na Teharjih ne delajo?

V celjski občini imamo več krajev, kjer kulturno просветna dejavnost ne more zaživeti. Tako jim je v Strmcu uspelo šele po treh letih sklicati občni zbor društva (čeprav občni zbor seveda ni meroilo dejavnosti), podobno pa je tudi na Teharjih. Tu so prebivalci s pomočjo krajevne skupnosti dobili primerno dvorano, vendar, kot smo izvedeli na občinskem svetu zveze kulturno просветnih organizacij, so se našli ljudje, ki so v njej zapečatili celo televizor, da mladina ne bi mogla spremljati programa. Občinski svet je skušal dejavnost podpreti

sicer s skromno vsoto 50 tisoč starih dinarjev, a je bilo še to, da bi kdo prišel po dejanje.

Vse kaže, da bi morale iniciativi prevzeti družbeno politične organizacije in med njimi v prvi vrsti mladina ter izbrati v vodstvo društva ljudi, ki bi bili pripravljeni delati. S tem, da so zapečatili televizor (kolikor ga med tem morda niso tudi priznali odpečatili), so verjetno naredili slabo uslužbo mnogim, ki televizorjev nimajo doma. Nazadnje pa to niti ni kdo ve kako pametna poteka.

Da nekaj bi te rad povprašal: »Pred leti so Te počastili z imenovanjem za pedagoškega svetnika, kaj Te je nagnilo k poklicu просветnega delavca?«

Malo je pomisli, se preseidel na stolu in dejal: »Saj veš, po maturi sem se vpisal na pravno fakulteto v Zagreb, kjer sem končal dva semestra. Bili so nemirni časi in mi bilo dano, da bi si služil tisočake kot jezični dohtar, kakor pravi šelegavo naš Prešeren. Nikdar mi ni bilo žal, da sem se odločil za poklic просветnega delavca, v njem mi je življenje našlo svoj najpopolnejši smisel. Imeti možnost vplivati na notranje oblikovanje mladine in jo zagotoviti z znanjem — to se mi zdi najodgovornejša in najlepša naloga, ki si jo človek lahko določi v življenju. Med mladino sem se vedno čutil

Franček, še nekaj bi te rad povprašal: »Pred leti so Te počastili z imenovanjem za pedagoškega svetnika, kaj Te je nagnilo k poklicu просветnega delavca?«

Malo je pomisli, se preseidel na stolu in dejal: »Saj veš, po maturi sem se vpisal na pravno fakulteto v Zagreb, kjer sem končal dva semestra. Bili so nemirni časi in mi bilo dano, da bi si služil tisočake kot jezični dohtar, kakor pravi šelegavo naš Prešeren. Nikdar mi ni bilo žal, da sem se odločil za poklic просветnega delavca, v njem mi je življenje našlo svoj najpopolnejši smisel. Imeti možnost vplivati na notranje oblikovanje mladine in jo zagotoviti z znanjem — to se mi zdi najodgovornejša in najlepša naloga, ki si jo človek lahko določi v življenju. Med mladino sem se vedno čutil

prostega vseh drugih brig. Se sedaj, ko sem v pokoju, vedno rad kaj napišem za naš mladi rod. Srečen sem, da mu morem kdaj še kaj lepega vedatt. Z našo mladino imam še vedno stik. Dobra je in v veseljem pristopa k delu tam, kjer ji pomaga ljubezen in skrb starejšega rodu in vse naše družbene skupnosti.«

Ko sta sedela pri kavici, je Frančkov pogled spiaval skozi okno tja proti zasneženim Savinjskim planinam in je dejal: »Zima je, pa bo spet prilaščena. Priložil je pismo:

»Dragi Oton!

Tukaj v Gradcu se zdaj učimo za oficirje. Srečal sem mladega fanta, ki piše pesmi. Tukaj ti pošiljam due in mu katero objavi, če moreš!«

Tako je izšla v julijski številki »Ljubljanskega zvona« 1918 moja pesem »S plamenom« in v oktobrski »Sel si od nase«, posvečeno padlemu Arcejskemu kulturnim delavcem.

Led je bil prebit!«

Seveda pa je že kot gimnazijec pod mentorstvom Rudolfa Maistra, našega pesnika Vojanova, ki je služboval v celjski garniziji, sodeloval skupaj s Srečkom Puncerjem in drugimi v dijaškem listu »Savinja«.

Ko sva pričela razgovor, me je pogledal postrani s hudo-mušnim pogledom: čes saj vsem zakaj si prišel. Pa sem udaril kar naravnost: »Franček, rad bi te pobral, kako je, ko se srčuješ s svojim jubilejem?«

Kar hitro je imel pripravljen odgovor: »Moralo mi bi biti strah jubileja, ki mi grozi z dovolj visoko številko. Pa me ni strah pred njim, niti mi ni žal, da sem živel prav v času, ki je eni sami generaciji dal doživeti več velikih zgodovinskih doganj, kot bi jih bili normalno prenesli trije ali več rodov. Seveda je bilo za takšen »privilegij« treba plačati davek tudi s trpljenjem kakor sploh za milost danega življenja. Koliko sijajnih tovarisjev moje mladosti je že končalo svojo pot tudi kot žrtve nasilja! Čas tako hitro teče, vse hudo se hitro pozabi, vsega lepega pa se rad spominjam. Krivice pa ne morem trpeti!«

Poleg ostalih njegovih razprav iz NOB pa ne smemo pozabiti njegovih del iz mladinske književnosti: knjiga »Medved Rjavček«, ki je izšla se v ponatisu »Juretovo potovanje«, »Dajan«, ki so jo prevedli tudi na Slovaščinu. Mnogokrat sta bili tudi uprizorjeni njegovi mladinski igri: »Ušesa carja Kozmijana«, »Desetnica Alenčice« in »Carobna piščalka«.

To je njegov motto življenskega: »Veš, najlepše je pri nas poleti, kadar se igrajo na vrtu moji enuki!«

Da, da, to je mladost in ob njih je človek zopet mlad!

Stisnila sva si roke v starem štiridesetletnem prijateljstvu, ki ga ni skalila nikdar žal beseda.

Počasi sem zaprl dvoriščna vrata in odšel po tiki ulici v zimski večer. Se vedno mi je lebdila Frančka visoka postava z omnim zanj tako značilnim nasmeškom, iz katerega sije sama poštenost.

Res je, kar pravi: »Tudi starost je življenja vredna, če se človek ozira nazaj na kaj lepega in dokler je se povezan s sodobnim dogajanjem. Pot je pač treba prehoditi skozi vse hudo in dobro, važno je samo to, da pri vsem tem ostanesh sebi do kraja zvest.«

Stanislav Terčak

Pravna pomoč

Občinska skupščina Slovene Konjice se je odločila, da organizira za svoje občane brezplačno pravno pomoč. Leto bo obsegala pravne nasvete, sestavljanje vlog (prošenj, tožb, predlogov, pritožb in drugih zahtevkov) v naslednjih zadevah: v delovnih sporih pred sodišči, v sporih zaraži ugotavljanja, če je občinstvo in za preživljivanje otrok, v upravnih sporih v zadevah socialnega zavarovanja, v stanovanjskih sporih zaradi samovoljnih posegov v pravice mirne uporabe stanovanja in v sporih za preživljivanje, če preživljvanec potrebuje zastopanje. Pravno pomoč bodo organizirali enkrat tedensko in to v občinskem središču, če bo potrebno, pa tudi v krajevnih skupnostih.

Epizode na ledu

Komaj je padla zavesa za programom ameriške drsalne revije Holiday on Ice v Ljubljani, že smo na pragu novemu dogodku v umetnostnem drsanju. Vendar, tokrat ne v Ljubljani, marveč v Celovcu. Lahko bi rekli — kot po navadi, saj bo Dunajska drsalna revija tokrat že devetič zapored gostovala v tem mestu onstran Karavank in pokazala svoj program Epizod tudi številnim obiskovalcem iz naših krajov.

Vtem ko so bila mnenja o uspehu ameriške revije močno deljena, je očitno, da so bile besede o dunajski drsalni reviji zmeraj laskave. O superlativih pa je treba govoriti tudi o novem programu. To je pravcata revija vrhunskih drsalcev in članov baletnega zboru, to je prava opereta na ledu, ki prevzame, da človek z njo zaživi. Tudi ta program, kot že 28 prejšnjih, je režijo sko zasnoval Will Peter, glasbo zanj pa pripravil prof. Robert Stolz. In kot vedno doslej je tudi to predstavo konceptualno uredila režiserjeva soproga, Edith Peter.

Za vse, ki so videli ameri-

Pet novih parkirnih prostorov v Celju

Od 10. januarja do 10. februarja letos bodo v prostorih krajevne skupnosti Center v Celju razgrnjeni predlogi načrtov za ureditev petih parkirnih prostorov na ožjem predelu celjskega mesta. Oddelek za gradbene in komunalne zadeve pri skupščini občine Celje želi z javno razgrnitvijo teh načrtov spodbuditi občane, da s svojimi mnenji in predlogi sodelujejo pri obnavljanju in reševanju pomembnega vprašanja celjskega mesta. Obdobje javne razgrnitve in javne razprave je tisti čas, v katerem je moči izmenjati stališča in poslušati spremiščevalne predloge. Pri nas pa je navadno tako, da dajo občani svoje pripombe šele tedaj, ko so dela že v teku in jih seveda ni moči več upoštevati.

Predlogi za ureditev petih parkirnih prostorov v ožjem predelu mesta upoštevajo v prizadetih primerih srednjeveške zaslove trgov, ki so za naše mesto več kot značilni. Pa ne samo to, z ureditvijo parkirnih prostorov bo to običajno bolj poudarjeno. Kot vse kaže (ali pa ne) bo tu in tam sporna odstranitev nekaterih zelenic. Toda, treba je povedati, da srednjeveški trgi teh zelenih površin niso imeni. Sicer pa urbanisti v vseh možnih primerih predvidevajo zasaditev platan, ki bodo s svojimi zelenimi krošnjami vsekakor prispevale k primerenemu videzu.

Ureditev petih novih parkirnih prostorov je v skladu s predvideno ureditvijo prometa na celjskih ulicah (prevladoval bo enosmerni promet); njihovo ureditev pa pospešuje tudi dejstvo, da bo mesto z gradnjo trgovske hiše ob Gubčevi ulici izgubilo tamkajšnji parkirni prostor.

Nove parkirne prostore bomo dobili ob Savinjskem nabrežju, zatem na Trgu svobode, na Trgu petega kongresa, na Tomšičevem trgu ter ob stiku Levstikove z Miklošičeve ulice.

Kot vse kaže bo najprej urejen parkirni prostor ob Savinjskem nabrežju oziroma na vogalu nabrežja z Ulico XIV. divizije. Tu bodo porušili staro skladišče in uredili prostor za okoli 40 vozil. Dohod na parkirni prostor bo urejen tako, da ne bo ropot

M. BOZIC

ško revijo v Ljubljani, bo letošnja predstava dunajskih Epizod izredno zanimiva. O primerjavi enega in drugega sporeda je bilo govora pri srečanju z režiserjem, Will Peterom. Tu nimamo konkurenco, je dejal. Pri tem pa ne podcenjujem ameriške revije. Gre pač za povsem drugačno revijsko in vsebinsko zasnovano.

Pa tudi v izvedbi se močno razlikujemo. Tako Will Peter.

Letošnji program Dunajske drsalne revije je višek doseganjih. Na ledeni ploskvi se vrstijo sijajne točke baletnega zbora in solistov. Ta nastop je tudi revija 550 različnih kostumov. Tudi v tem je rekord. Lahko bi celo rekli, da je revija prosti del velikega svetovnega tekovanja, v katerem imajo solisti največji poudarek. Tu so slavnata in znana imena. Na ledu znova navdušuje Pražanka Milena. Za partnerja je dobila drsalca, kakršnega Dunajska revija še ni imela — svetovnega prvaka med profesionalci, Ronnija McKenzieja. Njima sledita slovita avstralska mojstra, ki se uveljavita zlasti v

Adagio plesu, pa ameriška klovna, vsekakor največja mojstra svojega poklica, potem štirkratni svetovni prvak in domačin Peter Jonas, prikupna Belgijka Busieau, Maďarka Kovacs, prva drsalka, ki je hkrati tudi klovna. Rusti Kile itd., itd.

Revija začenja z glasbeno uverturo, ki ji sledi parada solistov. Nepozabna je scena »Pravljica s severom«, v kateri se srečamo z lepimi laponskimi deklamacijami, ki sanjajo o pomladni, cveticah ... Cehinja Milena se v tem sporedu privič predstavi kot pajek, ki loviti in ulovi v svojo mrežo lepega mladeniča. Saj drugače sploh biti ne more! Prvi del sporeda zaključi scena »Vrtnica«, v kateri nastopa ves baletni zbor in mnogi solisti. V drugem delu zaslubi vsekakor največjo pozornost »Vizija na jezeru«, ki jo od časa do časa spremlja glasba ruskega skladatelja Čajkovskega. In potem še ostale točke vse do zaključne scene, ki dobi svoj poudarek v stoletnem valčku Na lepi modri Donavi.

Letošnji program Epizod je doživel premiersko predstavo v Passau. Prva predstava na Dunaju pa je bila 2. decembra. In preden bo skupina drsalcev in drsalk prišla v Celovec, bo imela za seboj že več kot 200 ponovitev. Iz Celovca bodo krenili na dolgo pot in se med drugim ustavili na Češkoslovaškem in najdlje v Sovjetski zvezni. Tu so vse predstave že zdavnaj razprodane!

Epizode Dunajske drsalne revije beležijo še druge rekorde. Tokrat so za nastop sešili 550 kostumov, ki so stali nad tri milijone avstrijskih šilingov. Od vseh kostumov jih v zadnjem 15 minutnem programu vidimo kar 200! Vsaka članica baletnega zabora se mora preobleči najmanj štirinajstkrat.

Glavna junakinja letošnje revije je Cehinja Milena. Toda, zdaj ne več Milena Padubrbska, marveč Milena Whaley. Tudi njen soprog je član iste skupine drsalne revije. Imata lep avto pa tudi majhnega kužka, ki ju spremlja na vseh predstavah in zabavah.

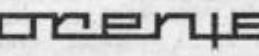
Epizode Dunajske drsalne revije navdušujejo in osvajajo. Z njimi bo ta ekipa gostovala v Celovcu od 8. do 18. februarja letos.

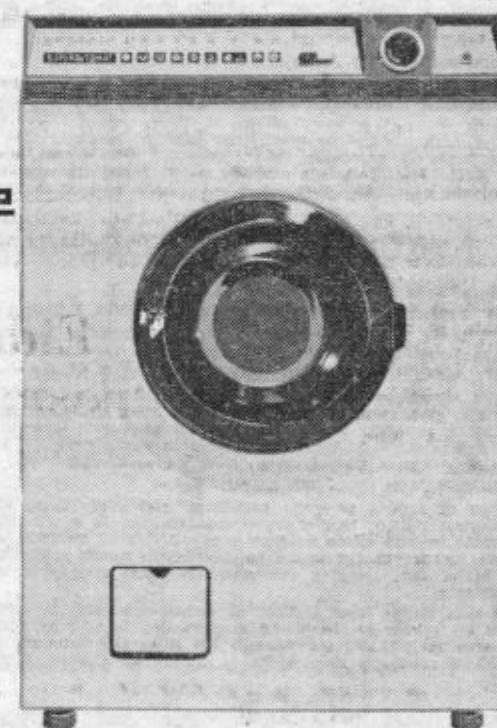
M. BOZIC

Prvič smo jo videli kot mačko, zdaj pa kot pajka, ki lovi in ujame vse, kar hoče. Tudi lepega mladeniča. Da, to je Milena, znana drsalka iz Prage, ki že nekaj let z velikim uspehom nastopa v Dunajski drsalni reviji. Milena je srečna v novem okolju, kateremu je posvetila že pet let. Vse kaže, da je srečna tudi v zakonu. O sebi je med drugim dejala: takšno srečo lahko ima med milijonom ljudi samo eden.

Potrošniki!

KUPUJTE IZDELKE SUPERAVTOMATSKE PRALNE STROJE ŠTEDILNIKE VSEH VRST

KOVINOTEHNICA

E X P O R T CELJE
I M P O R T

NUDI V PRODAJALNAH NA DROBNO V CELJU,
MARIBORU IN PRI VSEH POSLOVNIH PARTNERJIH
V SLOVENIJI UGODNE PRODAJNE POGOJE:

Vzemite danes

...KAR BI MOGLI KUPITI JUTRI!

- ODPLAČILO V DVANAJSTIH OBROKIH
- BREZ POLOGA
- BREZ OBRESTI
- BREZ UDELEŽBE

KNJIŽNE ZBIRKE DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE za leto 1968

ZBRANO DELO WILLIAMA SHAKESPEARA:

Zbrano delo največjega dramatika vseh časov bo izšlo v trinajstih knjigah predvidoma v treh letih. Celotna zbirka bo izšla v mojstrskih prevodih pesnikov Ottona Župančiča, Mateja Bora in Janeza Menarta (sonet). Vsaka knjiga bo se posebej opremljena s potrebnimi pojasnili k posameznim tekstom.

ZA LETO 1968 SO NA PROGRAMU STIRI KNJIGE:

- PRVA KNJIGA: Richard III.: Komedia zmečnjav; Dva gospoda iz Verone.
- DRUGA KNJIGA: Ukrčeno trmoglavlka; Romeo in Julija; Sen kresne noči.
- TRETIJA KNJIGA: Mnogo hrupa za nič; Veseli žene Windsorske; Julij Cezar.
- ČETRTA KNJIGA: Kakor vam dragot; Kar hocete; Hamlet.

Vse štiri knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju, vzorno opremljene in vezane v celo platno in polusnje. Cena za načrnicke: celo platno 180 Ndin (10 mesečnih obrokov po 18 Ndin), polusnje 220 Ndin (10 mesečnih obrokov po 22 Ndin). Naročniki začno plačevati obroke v mesecu, ko se naročne na zbirko. Ker se bo naklada ostalih knjig ravnala po številu naročnikov prvih štirih knjig, se čimprej prijavite na zbirko.

SVETOVNI KLASIKI:

V zbirki bo izdala založba štiri knjige treh slovenčih avtorjev:

● F. M. DOSTOJEVSKY: BRATJE KARAMAZOVİ I.—II.

V obsežnem opusu znamenitega ruskega psihološkega realista F. M. Dostoevskoga spadajo »Bratje Karamazovi« v vrh njegove ustvarjalnosti. Delo bo izšlo v dveh zajetnih knjigah.

● STENDHAL: RDECE IN CRNO

V romanu je Stendhal razdelil toliko umetniško moč v prikazovanju časa in družbe, da ne velja samo na francoskega in svetovnega klasika, temveč tudi za prvega kritičnega realista v evropski književnosti.

● RIMSKA LIRIKA

Sovrtni antologiji »Rimski lirikas«, ki je pred leti izšla pri DZS, se zdaj pridružuje skrbno pripravljena in prevedena »Rimski lirikas«. Jedenajsto knjige bodo zavzeli pesniki: Horac, Katul, Tibul, Propere in Ovid. Izdajo je uredil in večidel tudi prevedel dr. Kajetan Gantar.

Knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju, vezane v celo platno in polusnje ter vzorno opremljene. Cena za naročnike: celo platno 200 Ndin (deset mesečnih obrokov po 20 Ndin), polusnje 250 Ndin (deset mesečnih obrokov po 25 Ndin). Naročniki začno plačevati obroke v mesecu, ko se naročne na zbirko. V pusti uradni bodo posamezne knjige znatno dražje.

KULTURA IN ZGODOVINA:

V zbirki bodo izšle štiri knjige treh avtorjev:

● D. TAKOVSKI: ROJSTVO MAKEDONSKEGA NARODA

Takovskega knjiga obravnava narodino prebujenje makedonskih Slovanov in vproces konstituiranja makedonskega naroda – drugi polovici 19. stoletja.

● W. SHIRER: VZPON IN PADEC TRETJEGA RAJHA I.—II.

Knjiga ameriškega pisatelja W. Shirera posreduje avtentične zapiski o izsiljevalski diplomaciji Hitlerja, dobesedne posnetke pogovorov med Hitlerjem in Chamberlainom, Cianom, Molotovom, Staljinom, zapiski s se, kjer so Hitler in njegovi generali načrtovali bliskovite napade na evropske države itd. Izredno zanimiva in obesna knjiga je bila ved let bestseller na ameriškem knjižnem trgu; v slovenščini bo izšla v dveh knjigah.

● HOBSBAW: OBDOBJE REVOLUCIJ

Knjiga obravnava evropsko preteklost med leti 1789 in 1848, vendar ne gre za kako povprečno zgodovinsko delo, temveč za sijajno analizo, ki s pomočjo navidež obrobnih ilustracij (vse od takratne telesne višine vo akov preko prehrane, knjižnih naklad analfabetizacije posestnih razmer, prava, uprave in finančne do najsubtilnejših oznak književnosti, filozofije in umetnosti) omogoča, da bralec tako rekoč z vso volitnost zaživi z dobo in njennimi ljudmi. Knjiga bo tudi bogato ilustrirana.

Vse štiri knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju, vzorno opremljene, dopolnjene z ilustracijami ter vezane v celo platno in polusnje. Cena za naročnike: celo platno 240 Ndin (10 mesečnih obrokov po 24 Ndin), polusnje 300 Ndin (10 mesečnih obrokov po 30 Ndin). Naročniki začno plačevati obroke v mesecu, ko se naročne na zbirko. V prodaji bodo posamezne knjige znatno dražje.

BIOGRAFIJE:

V zbirki bodo izšle knjige, ki bodo prinesle življene pise romane treh pomembnih osebnosti:

● J. ROUSSELOT: LJUBEZNI RICHARDA WAGNERJA

Roman predstavlja velikega nemškega skladatelja v posebni luči: avtor se namreč ne spušča v razpravljanje o Wagnerjevi veličini in genialnosti, temveč ga zanimajo predvsem ženske, ki so tako ali drugače vplivale na njegovo usode in življenjsko pot.

● S. in E. LONGSTREET: UTRILLO – CLOVEK Z MONTMARTRA

Roman o velikem francoskem slikarju Utrillo riše življenje umetnika, ki se skozi peklo svoje mladosti in tragičnega življenja razvija v zrelega ustvarjalca, tako da na koncu laže razumemo ves mir in notranjo milino njegovih slikarskih del.

● H. LAMB: HANIBAL SAM PROTIV RIMA

Znani ameriški pisatelj osvetjuje v knjigi o Hanibalu podobo te velike zgodovinske osebnosti, ki je dolga stoletja vmenjivala domisljo s svojimi nedosegljivimi vojnimi taktiki in burnim življenjem.

Vse tri knjige bodo vezane v celo platno in polusnje, tiskane na brezlesnem papirju in vzorno opremljene. Cena za naročnike: celo platno 130 Ndin (10 mesečnih obrokov po 13 Ndin), polusnje 150 Ndin (10 mesečnih obrokov po 15 Ndin). Naročniki začno plačevati obroke v mesecu, ko se naročne na zbirko. Pos. meze knjige bodo v prodaji znatno dražje.

NAROCILA ZA POSAMEZNE ZBIRKE SPREJEMAJO VSE KNJIGARNE, ZASTOPNIKI ZALOZBE IN UPRAVA DRŽAVNE ZALOZBE SLOVENIJE, LJUBLJANA, MESTNI TRG 26 – ODDELEK KNJIŽNIH ZBIRK.

IZREZITE, PROSIM, PRILOŽENI NAROCILNICO IN JO POSLJITE V PISMENI OVOJNICI NA GORNJI NASLOV.

NAROCILNICA

Obvezno naročam tele knjižne zbirke DZS:

- Svetovni klasiki pl. 200 Ndin, pus. 250 Ndin
- Kultura in zgodovina pl. 240 Ndin, pus. 300 Ndin
- Biografija pl. 130 Ndin, pus. 150 Ndin
- Zbrano dela W. Shakespearea (štiri knjige) pl. 180 Ndin, pus. 220 Ndin

Naročnino bom plačal: — v enem znesku
— v deset mesečnih obrokokih

Knjige mi pošljite — na naslov stalnega bivališča
— na kraj zaposlitve

(Neustrezeno prosim, podpiratajte!)

Kraj in datum _____

Podpis: _____

Naslov naročnika

Ime in priimek:

Kraj:

Ulica:

Ustrezbeni prič:

Mladina pred VIII. kongresom ZMJ

ZM za svojo organizacijo, da bo čustveno in delovno navezan nanjo?

II.

Proklamirana načela o programu družbenega dela z mladino se v praksi vse premalo uveljavlja. Prav v neposrednih kontaktih z mladimi je čutiti, da manjka organske povezanosti interesov mladine in interesi skupnosti, ki jih je najbolj zainteresiran, da je mladina v gospodarskih organizacijah aktivnejši oblikovalec samoupravnih odnosov; s katerimi oblikami in metodami dela lahko učinkovite organizzamo mladino v krajevnih skupnostih, kje so glavni problemi, da domska in dijaška samouprava stagnira; kakšna naj bo vsebinska dejavnost dela mladine ustvarjalno preusmeriti; kako, kaj...

Vsakomur, ki priznava družbeno pomembnost in nujnost aktivnega in zavestnega dela z mladino, so takšna in podobna vprašanja skoraj odveč, ker jih počna, občuti in poskuša nanje reagirati. Vendar je bilo organiziranih, skupnih, hotenih odgovorov in dogovorov premalo, ali pa so kadrovski dokaj omejeni. Nemalokrat jih tudi radi ignoriramo, ker gre pač za mladino. Kam to vodi, ni težko odgovorjati. V zadnjem času se v naši komuni čutijo določeni premiki v razpravah o mladini in ZM. Vendar naj bo ta premik le znanilec pomladi, da bo povod tak - v konkretnih družbenih sredinah, kjer mladi ljudje delajo, se učijo, živijo, se zabavajo, nekaj hočejo, hočejo... Vse manj pa naj bo aktivističnega govorjenja o ZM in mladini, pa če je to govorjenje v njeno dobro ali v slabo.

Razumljivo — takšna zahiteva oziroma predlog pa delovno obvezuje tudi občinsko organizacijo ZM, njene organe, aktive ZM, vsakega člena ZM, vsakega mladega človeka v naši komuni. Predkongresni čas je lahko začetek iskrenih, kritičnih in ustvarjalnih razpravljajanj o mladini in ZM, ni pa treba, da kongres posmeti tudi konec besedine in praktične zavzetosti za mladino in ZM.

JOZE VOLFAND

III.

Pri naštevanju teh nekaterih odprtih vprašanj ni izveta odgovornost občinske organizacije ZM, zlasti pa ne mladine same. Toda naj bo ta prispevki osnova, da začnemo več in bolj organizirano razpravljati — kako bomo skupno v praksi uresničili nekatere.

UF, KAKSNA SMENTANA TEA! KONCNO VENDARE MAЛО SONCA. DA ME RESI TEGA NESRECNEGA POKRIVALA, CE NE PRIDE SE KAJ NEPREDVIDE NEGA VMES — NIKOLI SE NE VE...
(FOTO: BERNI)

Čim hitreje doseči republiškopovprečje

O problemih osebnih dohodkov prosvetnih delavcev je bilo zapisanega že toliko, da res ne kaže v uvodu kaj posebej razkladati že zdaj naj poznane stvari.

Občinski odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti pripravlja posebno sejo, ki bo v drugi polovici januarja, na kateri bo podrobno analiziral materialni položaj šolstva na eni strani in vprašanje osebnih prejemkov prosvetnih delavcev na drugi strani. Sprito dejstva, da so šole iz lanskega proračuna dobile manj sredstev kar pa so bile njihove zahteve, so na posameznih učnih zavodih podvzeli najostrejše ukrepe za racionalno trošenje razpoložljivega denarja. Ponekod so s svojimi ukrepi za štendijo zašli tako daleč, da to že presegajo meje normalnega (na primer: ob športnih dnevih ne zakurijo učilnic, tako da se otroci zbirajo v mrljih prostorih, in podobno). Ker je bil občinski proračun realiziran s suficitom je v delitvi teh sredstev nekaj odpadlo tudi na šole, poleg tega, da so bile le-te suficita deležne tudi indirektno, ker se jim prispevki neposredno natekajo na njihove žiro račune za daječa. Približna ocena kaže, da so šole doble preko 40 milijonov starih din več sredstev, kakor pa je bilo, planirano. S tem bodo nekateri problemi v prihodnjih mesecih prav gotovo odpadli.

Osrednja točka predstoječe seje občinskega odbora sindikata delavcev je razdelitev dohodkov prosvetnih delavcev na drugi strani in vprašanje osebnih prejemkov prosvetnih delavcev na drugi strani. Sprito dejstva, da so šole iz lanskega proračuna dobile manj sredstev kar pa so bile njihove zahteve, so na posameznih učnih zavodih podvzeli najostrejše ukrepe za racionalno trošenje razpoložljivega denarja. Ponekod so s svojimi ukrepi za štendijo zašli tako daleč, da to že presegajo meje normalnega (na primer: ob športnih dnevih ne zakurijo učilnic, tako da se otroci zbirajo v mrljih prostorih, in podobno). Ker je bil občinski proračun realiziran s suficitom je v delitvi teh sredstev nekaj odpadlo tudi na šole, poleg tega, da so bile le-te suficita deležne tudi indirektno, ker se jim prispevki neposredno natekajo na njihove žiro račune za daječa. Približna ocena kaže, da so šole doble preko 40 milijonov starih din več sredstev, kakor pa je bilo, planirano. S tem bodo nekateri problemi v prihodnjih mesecih prav gotovo odpadli.

Osrednja točka predstoječe seje občinskega odbora sindikata delavcev je razdelitev dohodkov prosvetnih delavcev na drugi strani in vprašanje osebnih prejemkov prosvetnih delavcev na drugi strani. Sprito dejstva, da so šole doble preko 40 milijonov starih din več sredstev, kakor pa je bilo, planirano. S tem bodo nekateri problemi v prihodnjih mesecih prav gotovo odpadli.

kata delavcev v družbenih službah pa bo posvečena problematiki osebnih dohodkov zaposlenega učnega osebja. Povprečni osebni dohodki učnega osebja so v letu 1967 znašali na področju celotne občine 883 din, kar je brez dvoma sorazmerno izredno nizko. Če upoštevamo pri izračunu povprečnih osebnih dohodkov vse v šolski dejavnosti zaposlene delavce, potem ugotovimo, da pada povprečni OD celo na 824 N din.

Predloge, ki jih pripravlja, in jih bodo posredovali skupščini občine, izhajajo predvsem iz tega, da je potrebno podvzeti vse možne ukrepe, da se osebni dohodki prosvetnih delavcev izračnajo z republiškimi povprečji, za posamezne izobrazbene kategorije. V kolikor so odstopanja med republiškimi povprečji in dosegrenimi dohodki v občini znatna in bodo vsied tega potrebna večja finančna sredstva, potem bo, po sedanjem predlogu sindikata potekala izravnava plač v treh zaporednih fazah v treh naslednjih letih. V prvem letu, to je letošnje leto, naj bi se prosvetnim delavcem povečali osebni dohodki za 45 odstotkov tiste razlike za kolikor so pod republiškim povprečjem. Naslednje leto bi izravnalni faktor predvidoma obsegal 35 odstotkov in zadnje, tretje leto pa preostalih 20 odstotkov. Na tak način bi v treh letih prosvetni delavci dosegli dohodke republiškega povprečja, kar pomeni, da bi

se profesorju gibal osebni dohodek na višini 1600 din.

V primeru, da bodo razlike manj občutne in bo mogoče zagotoviti potrebna sredstva v krajskem časovnem obdobju, potem bodo, vsaj tako predlagajo sindikata, celoten, resnično pereč problem rešili še v krajskem času. Na področju občine je trenutno zaposlenih 5 profesorjev, 27 predmetnih učiteljev in 156 učiteljev. Vsem skupaj se v doglednem času obetajo konkretni ukrepi, ki bodo pripomogli k temu, da se njihove plače čimprej oblikujejo na taki višni, da bo delo prosvetnega delavca pravilno družbeno ovrednoteno ter dostoожно in stimulativno nagrajeno.

Berni

Zalske zimske perspektive...

MALI INTERVJU

Imamo samo dva čevljarija

Občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij bodo ob sodelovanju z občinsko skupščino v krajskem obravnavalnem periodu predvsem uslužnostne obrti v občini zadržati. Ugotovitve kažejo, da primanjkuje predvsem uslužnostne obrti, saj imajo na področju celotne občine registriranih samo 19 odstotkov različnih obrti od vseh mogočih, ki obstajajo v naši deželi. Poleg skromne zasedbe po dejavnostih, pa obstaja pro-

je zadeva v tem, da so težave že z učenci, le-tih namreč ni. Mladi ljudje se neradi odločajo za naš poklic, saj na drugi strani tudi dela ni več toliko kakor ga je bilo nekoč. Kolikor se spominjam sva bila KLINČ DANILO iz Petrovč in jaz zadnja učenca na področju celotne občine registriranih samo 19 odstotkov različnih obrti od vseh mogočih, ki obstajajo v naši deželi. Poleg skromne zasedbe po dejavnostih, pa obstaja pro-

manjka, ker so stranke z mojimi proizvodi zadovoljne. Pa se to vam povem, da bi kaj več kot za dva čevljaria tudi dela ne bilo, čas je prinesel svoje, navade ljudi pa se tako hitro menjajo...

Dandanes se mnogo sliši o prekomernem bogatjenju posameznih obrtnikov, kaj so dite vi o tem?

MILAN CREMOŽNIK: Čisto na kratko; med čevljariji jih prav gotovo ni! Sicer pa nimam nič proti, da si kdovrstvarja bogastvo s poštenim delom, drugače pa je seveda, ko posamezniki izkorisčajo pomankljivo zakonodajo in druge predpise, ter na različne načine »spekulirajo«.

Kaj bi bilo po vašem mnenju storiti, da bi se tanje v obrniju na področju vaše občine popravilo?

MILAN CREMOŽNIK: Predvsem mislim, bi bilo potrebno urediti pogoje, za hitrejši razvoj obrti, med katere pa spada nedvomno tudi davčna politika. Tu bi bilo dobro, če bi občina resnično do podrobnosti preštudirala vse obrtnike in vsake posebej, ter sprito pogojev in prometa odmerjal dajatve. Jaz trenutno ne znorem obvez, ker so z ozirom na dohodek, ki ga ustvarjam, nedvomno previsoke.

BES

MILAN CREMOŽNIK
Foto: Berni

brem tudi v tem, da je posameznikov izredno malo. Za preko 33.000 duš žalske občine sta na razpolago le dva čevljarija.

Obiskali smo MILANA CREMOŽNIKA, čevljarskega mojstra v Žalcu in mu postavili nekaj vprašanj.

V žalski občini je izredno malo privatnih obrtnikov. Ce se ne motim, sta na razpolago občinom samo dva čevljarija. Kaj mislite vi, v čem so vzroki za stanje v obrti, v čevljarski stroki pa se poštev?

MILAN CREMOŽNIK: »Na splošno obstaja sorazmerno majhno zanimanje za privatno obrt, predvsem zaradi tega, ker so podani tudi zelo slabi pogoji. Mnogi mojstri se raje odločajo, da gredo drugam, kjer so predvsem manjše dajatve. Ni pa seveda edini vzrok v dajatvah; tu je še bližina Celja in drugi razlogi. Kar se tiče čevljarske samega kot takega, pa

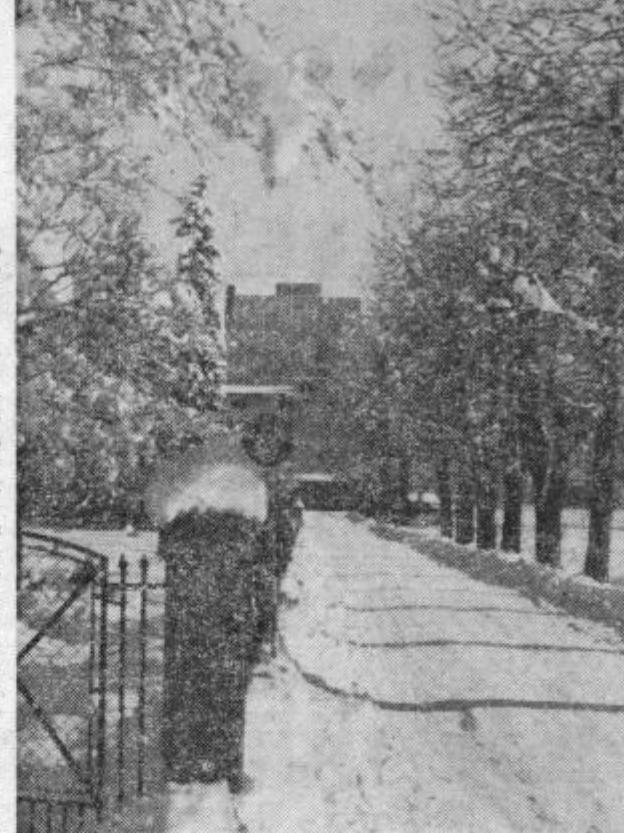

Foto: Berni

Razpored praznovanj v letošnjem letu

Pri organizaciji praznovanj posameznih praznikov, kot so 1. maj ali 29. november, temno drugi, so v žalski občini že daječa, posebno pa v zadnjih letih ugotavljali, da je bila udeležba občanov na praznovanju več kot minimalna. Včasih je kazalo, da bo nastopajočih na odru več, kakor pa publike v dvorani. Da bi ta neljubi problem čim učinkoviteje rešili (resnici na ljubo bodo zapisano, a to v nobenem primeru ni samo problem v žalski občini) so nedavno tega odločili, da bodo ob državnih in drugih praznikih organizirali predvsem osrednje praznovane s kvalitetnim in bogatim kulturnim programom, ki bo ob dobi organizaciji vseh potrebnih priprav, zagotovil solidno udeležbo. Že prvi poskus je dal rezultate, ki so presegli vsa pričakovanja.

Kakor prejšnja leta bo osrednja turistična prireditev tega dela Savinjske doline prvo nedeljo v avgustu, tj. 4. avgusta, ko bo v BRASLOVČAH hmeljarski praznik s svojim že tradicionalnim in po vsej širši in daljni okolici znamen programom. Lepa in brhka savinjska dekleta se bodo tudi tokrat potegovala za zvezni naslov »Hmeljarski princeze«. Prireditev bo v organizaciji KK Žalec in krajne skupnosti v Braslovčah.

Poseben in redek jubilej

bodo letos praznovati v Žalcu

meseča septembra, ko bodo počastili 100 letnico žalskega

»TABORA«, za katerega je

znan, da je bil drugi v Slovenciji.

Bil je namreč še v

istem mesecu, kot prvi slovenski tabor v Ljutomeru.

Za pripravo praznovanja je že imenovan poseben pripravljalni odbor.

Proslava našega državnega praznika 29. novembra bo v organizaciji občinske konference SZDL in sicer v Preboldu.

Po načinu pristopa k organizaciji praznovanja sodeč, so se v žalski občini resnično odločili, da naj bodo praznovanje organizirane tako, da bodo kar najbolj dostoожно posamezne jubileje in praznike.

— bs

pri močno približuje »AGRO-SERVIS« iz Semperja. Komisija bo proučila problematiko podjetja in predlagala odboru določene ukrepe za sanacijo trenutnih razmer.

Berni

NAJBOLJSE IN CENENO

Ce vpraša Žalčana, kje se pri njih v mestu najbolje in ceneno jè, potem ti povedo, da je to v restavraciji na sproti kolodvora. Tam da je prigrizek dober in tudi predrag da ni, so mi povedali. Ker se o vsaki stvari rad prepričam, sem šel in ugotovil, da so mi govorili resnico. Ne verjamete? Prepričajte se!

STALNA SPOMINSKA RAZSTAVA

V Preboldu že tečejo prve priprave za ureditev spominske razstave iz naše narodno-ovodobilne borbe. Za razstavne prostore bodo izkoristili hodnike in druge prostore v novem delu šole »Slavka Slenda« v Preboldu. Tečejo tudi že razgovori z celjskim Muzejem revolucije, kjer je shranjen del zgodovinskega gradiva vezanega za dogodek tega področja Savinjske doline. Po razstavi bo vodil in dajal potrebna pojasnila nosilec partizanske spomenice 1941 tov. TONE KOTNIK.

SVEČANI SPREJEMI V ZK

V mesecu decembru so bili v nekaterih osnovnih organizacijah svečano sprejeti v Zvezo komunistov dosedanjih aktivnih družbenih delavcev, ki so se aktivno udejstvovali bodisi v delovnih skupnostih kjer so zaposleni, ali pa na terenu. Skupno je bilo sprejetih 10 novih članov zvečine mladih delavcev.

PREDAVANJA IN RAZPRAVE

Po osnovnih organizacijah ZK in po aktivih že več mesecov, posebno intenzivno pa v zadnjem obdobju tečejo predavanja oziroma razprave o najaktualnejših vprašanjih današnjih dneh. Razprave vodijo člani komiteja ali sekretariata, oziroma posamezniki iz osnovnih organizacij.

II. KONFERENCA ZK BO V FEBRUARJU

Pri občinskem komiteju ZKS že tečejo priprave za II. konferenco komunistov žalske občine, ki bo predvidoma konec februarja. Na konferenci bodo obravnavali vprašanje mladine in mlade generacije v žalski občini na sploh, kar je nedvomno osrednje in izredno pomembno vprašanje današnjega časa. V pripravah na konferenco intenzivno sodeluje tuji občinski komite Zveze mladih.

SIROK IN PESTER DELOVNI PROGRAM

Delavska univerza v Žalcu sodi prav gotovo med najaktivnejše tovrstne izobraževalne ustanove na področju nekdanjega celjskega okraja. Za letošnje leto je pripravila vrsto zanimivih predavanj, seminarjev in tečajev. Organizira je tudi stalne izobraževalne oblike, kot so večerne šole, ki se vrste od osnovne šole, preko poklicnih do srednjih šol. Posebno zanimivo je predvsem to, da ji je uspelo organizirati celo takšne oblike večernih šol, v katere so združeni slusatelji kar iz treh sosednjih občin, za potrebe JUTEKSA v Žalcu, VOLNE v Laškem in celjske METKE je Delavska univerza organizirala tečaj za strojne tkalce, ki ga obiskuje 21 slusateljev.

SKUPNI SESTANEK

V drugi polovici januarja bo skupni sestanek predstavnikov skupščine občine Žalec in predstavnikov posameznih družbenopolitičnih organizacij. Na razširjenem sestanku bodo obravnavali nekatere probleme osebnega dela na zasebnih sredstvih za proizvodnjo. Pripravljajo posebno gradivo, ki bo poleg načelnih stališč vsebovalo tudi konkretno ugotovitev o položaju obrti in njenih problemih.

NA KRATKO

VECERNA POLITICNA SOLA

Delavska univerza v Velenju pripravlja za drugo polovico januarja začetek večerne politične šole za člane Zveze komunistov. Program je prilagojen sodobnim potrebam dela komunistov in bo obsegal 124 ur. V večerni politično šolo kadruje člane ZK občinskih komitev ZKS Velenje.

JANUARJA IN FEBRUARJA ZBORI VOLIVCEV

V velenjski občini, to je na področjih, kjer bo začel v drugi polovici leta veljati nov režim pokopov posmrtnih ostankov, bodo v januarju in februarju imeli zvore volivcev.

Takih zborov bo okrog 10 ter bodo na njih razpravljali o vseh aktih v zvezi z novim pokopališčem, o pokopališkem redu, cenah storitev in podobno. Sede po teh zborih bo občinska skupščina ponovno razpravljala o tej problematiki, katere rešitev pomeni korak naprej za razmeroma daljše obdobje, in sprejela potrebne občinske akte.

PRAVA GLAVNATA SOLATA

V toplih gredah vrtnarije Obrtno komunalnega centra so že pridelali prve količine glavnate solate za trg. V Velenju so prodajali tako solato po 900 starih dinarjev za kilogram, kar v primeri s težo in neuporabnimi listi pri endivji niti ni tako drago. Krhka glavnata solata pomeni v teh zimskih dneh vsekakor poslastico v jedilniku marsikater velenjske družine.

BOLJSI KRUH

V nekaj tednih, kar je začela obravnavati nova pekarna, se je kakovost kruha precej izboljšala. Razen črnega, belega in rženega prodajajo trgovine se koruzni in dijetni kruh. Zemlje so sicer nekoliko dražje in večje, vendar oblikovane niso najlepše. Ker pekarna obravnavanje samo v dveh izmenah, ponoti in dopoldne, se včasih primeri, da trgovina kruha zmanjka že okrog 17. ure in potem ne morejo nabaviti novega.

K.

INFORMATIVNI BILTEN ZK CELJE

Izšla je redna številka Informativnega biltena občinskega komiteja Zveze komunistov Celje, v katerem je na uvodnem mestu sklepna razprava sekretarja Zvezne Dragana na decembrovem seminarju sekretarjev na Teharju. Gre pravzaprav za povzetek dnevnih razgovorov o nalogah komunistov v naslednjem obdobju oziroma za nekatere konkrete naloge pri nadaljnji graditvi reorganizirane Zveze komunistov v občini. Poleg tega so objavljeni še izvirni razprav petnajstih sekretarjev na istem seminarju.

V nadaljevanju so napisane nekatere misli iz uvodne besede političnega sekretarja, inž. Andreja Marince, ki je na seminarju govoril o vsebinskih nalogah komunistov pri uresničevanju sklepov osme seje CK ZKJ, devete seje CK ZKS in druge občinske konference Zveze komunistov v Celju do aprila letošnjega leta.

Ob zaključku je objavljena še politična ocena dogodkov ob demografiji podjetja Avto Celje in sklep o kaznovanju vodilnih komunistov tega podjetja.

Glede na aktuelen in pomemben material pomeni Informativni bilten občinskega komiteja ZK v Celju izredno vez med občinskim vodstvom ter osnovnimi organizacijami Zveze komunistov in članji v občini.

M. BOZIC

KAR DVE!

Bar v Velenju ni novost. Tudi to ne preseneča, da imajo precej pester program. Imeli so tudi striptizeto. O, kar precej se jih je doslej zvrstilo pod reflektorji... Vsak mesec po ena. Odslej je program bogatejši še za eno striptizeto. Pač zaradi konkurenca na relaciji 25 kilometrov!

Na sankanje ali smučanje velenjskim otrokom ni treba daleč. Hrib nad igriščem je takorekoč pred hišo in v teh dneh je od jutra do večera prizorišče neugnanega zimskega veselja.

Kje bodo gradili zasebniki

Občina bo dala 30 milijonov Sdin za nakup zemljišč

Individualni graditelji na nekajih večjih kompleksih v Velenju in Pesjem so imeli ta leto sem več možnosti izbire lokacij. Sedaj je praktično najlepše področje Smartno I, Smartno II in Smartno III že zazidano v skladu z zazidanimi načrtom. Edino v območju zazidalnega kompleksa Smartno III so še 3 proste lokacije, nekaj pa jih je tudi v Pesjem, a še te namerava rudnik zadržati za svoje potrebe, to je za primere rušitev individualnih hiš na premogovnem območju. V Konovem je prav tako še nekaj prostih lokacij, seveda pa na ta boljših že stojijo hiše ali pa so lokacije oddane.

V upravi občinske skupščine Velenje imajo 20 prošenj za lokacije, izbira pa ni kaj posebna. Kar zadeva načrtovanje, je skupščina pravočasno poskrbela za zazidalni načrt in sicer na območju med Konovim in Salekom. Urbanistično se ta predel imenuje SELO. V ravniškem delu ob cesti Velenje Salek je predviden

poslovni center, na vzpetini za njim pa več kot 100 individualnih stanovanjskih hiš. Celočna dokumentacija je že izdelana in potrjena. V letosnjem proračunu bo skupščina med drugim namenila 30 milijonov starih din za odkup zemljišč v kompleksu SLO nadaljnih 20 milijonov Sdin pa bodo namenili za zgraditev ceste in vodovoda v bodoče naselje.

Ukrep za SELO je več kot nujen, kajti brez najnajnjejše ureditev tam sploh ni moč zaceti z gradnjo. Razen tega vsakomur tudi ni mogoče realizirati nakupa zemlje. V ustreznih službah občine so sploh v skrbih, kako izvajati na tem kompleksu komunalno ureditev, če bi se zemljišča predhodno lastninsko razdrobila mimo zazidalnega načrta. Od tod tudi namera za odkup večjega kompleksa. Družbenih zemljišč, kjer bi bila možna individualna gradnja, ni več na razpolago.

Prav tako je v načrtu odkup zemljišč od kmetijske za-

druge — sedanja sadna plantaza onstran doma počitka v Velenju. Tu bi predvidoma bilo prostora za kakih 80 individualnih hiš s tem, da bi vsak graditelj dobil po 600 kvadratnih metrov zemljišča. Kvadratni meter zemljišča bi tod veljal po sedanjih izračunih 1.25 S din, kajprak brez komunalne opremljenoosti. Sodijo, da bo hribček možno zazidati čez tri, štiri leta.

Za letos je torej individualnim graditeljem v Velenju na vojo nekaj lokacij v Pesjem (odkup zemlje od zasebnikov, nekaj v območju Konovo in kmalu tudi v zazidalem kompleksu Selo). Interesentom v Soštanju kajpak še naprej ne bodo mogli ustreći z lokacijami, kajti zaradi namerave eksploracije premoga tod še vrsto stvari ni razčlenjenih. V bolj ugodnem položaju so bodoči graditelji v drugih zasebnih občinah — Ravne, Lekovica itd. — kjer je moč brez večjih težav dobiti lokalno dovoljenje.

fk.

O vsem pomembnem javna razprava

Oba zabora občinske skupščine Velenje sta konec decembra obširnejše razpravljala tudi o opustitvi obeh pokopališč v Soštanju in Velenju ter v zvezi s tem o osnutku novega odloka o pokopališčem redu v občini Velenje, kakor tudi o predlogu cenika za pogrebne storitve na bodočem osrednjem pokopališču v Podkraju pri Pesjem. Nobenega akta v zvezi s tem niso dokončno potrdili, pač pa so na skupščini sklenili, naj o tej problematiki prihodnje meseca javno razpravljajo občani na zborih volivcev. Prav tako je bilo tudi rečeno, da bodo s pokopami na novem pokopališču v Podkraju začeli šele julija letos. Pokopališče bo služilo krajem Velenje in Soštanj, nadalje zaselkom Družmirje, Gaberke, Lokovica, Preloge, Ravne, Skorno pri Soštanju, Sv. Florijan, Topolšica, Pesje, Podgorje, Podkraj, Paški Kožjak, Paka pri Velenju, Salek, Konovo, Bevče, del Lopatnika in Kavče. V občini bo, razen osrednjega ostalo še 7 krajevnih pokopališč.

Zastran opustitve pokopališča v Velenju in Soštanju

osemnik odločbe natanko dolga obveznosti v primeru, če bi pokopališči bili pred potekom 20 let ogroženi zaradi eksploatacije premoga. Vse stroške okrog prekopov posmrtnih ostankov, postavitev nagrobnikov, nagrobnic ter drugega na novem pokopališču v Podkraju bo v tem primeru poravnal rudnik lignita Velenje.

Skupščina je na tej seji obravnavala med drugim predlog sprememb stopnje amortizacije za 30 odstotkov od amortizacijske osnove, zakaj podjetje »Paka« ima nekaj objektov, ki poslujejo sezonsko in torej ne ustvarjajo skozi vse leto dohodka, da bi lahko krili polno amortizacijo. S tem ukrepom je podjetje »Paka« rešeno določene obveznosti, ki bi utegnila negativno vplivali na njihovo letno bilanco za 1967. leto.

Prav tako je skupščina občine Velenje potrdila odlok o prevozu in oskrbi šoloobveznih otrok iz oddaljenih krajev. Otroci, ki stanujejo daje kot 4 kilometre od šole, imajo pravico do brezplačnega prevoza v šolo in domov, prav tako pa imajo učenci, ki so oddaljeni več kot 3 kilometri od avtobusnega ali železniškega postajališča, pravico v času pouka do brezplačne oskrbe v kraju šolanja.

K.

Sneg in led na cestah

Sesti dan po novem letu je jug sicer nekoliko pobral sneg, toda še zmerom ga je ostalo na cestah v Velenju in Soštanju dovolj in je prav to ogrožalo varno vožnjo in hojo. Prve dni po novoletnih praznikih je stanje kajpak bilo še dosti hujše; večji del cestič na bilo dobro očiščenih že od začetka. Na posameznih odsekih ceste Velenje – Soštanj so ostale debele plasti snega, drugje spet zaledene ploskve, a le tu in tam je bilo cestiča očiščeno do asfaltne prevleke. Kakšna je vožnja po takih cestah, posebej še v ovinkih in pri srečavanju in Soštanju niso tako kmalu predstavljajo.

Zameriti gre tudi vsem lastnikom poslovnih lokalov in hišnim svetom v Velenju, ki so skoraj brez izjeme pustili hodnike pred trgovinami in bloki neocenjene. Leti so potem zaledeni, tako da sploh ni bilo mogoče hoditi, razen najdržnejšim — najmajhšim, ki imajo ustrezno kondicijo za tako hojo od kotalkanja. Kajpak tudi v Soštanju ni bilo gleda hodnikov in cestnih prehodov za pešce nič bolje. Se bo ob naslednjih snežnih padavinah sedanje stanje ponovilo?

K.

Mladinska aktivnost na šolah

Premalo idejno-vzgojnega dela

Da bi poživili delo mladinskih aktivov v osnovnih šolah in privreditev, skrbe za uspeh in disciplino, premalo pa je idejno-vzgojnega dela. Delo mladinskih aktivov je zlasti odvisno od aktivnosti mentorja, krožki so sicer zelo številni, toda v njihovo delo se premalo vnašajo samoupravni elementi, primanjkuje pa tudi strokovnih vodil. Na tem seminarju so prav tako ugotovili, da klubi OZN na šolah niso med seboj dovolj povezani in kar se šolskega dela tiči tudi da, nekateri rekvižiti in pripomočki, (npr. televizorji) pri pouku niso dovolj koristeni.

S.

Nasvidenje

Sedel sem v bife zraven trgovine.

Za seboj sem zaslišal, kako je zavrnalo »Nasvidenje«.

K nepospravljeni mizi. To zlasti zaradi boljše lokacije, bolj na očeh točajki. Morala me je videti, ko je privihrala od zunaj skozi vhod na vrata. Pri točilni mizi je hitro postregla dva gosta.

»Kavico, prosim«, sem namenaval vlijudno naročiti.

Cakal sem in jo lovil z očmi. Onadva sta ji bila vsaj 8 metrov bliže. Razumljivo... I

Vstal sem, stopil po plašč in klobuk nato pa pritisnil na kljuko.

No, v espresso ob avtobusni postaji sem kmalu nato popil zares čudovito espresso za 6 kovačev. Povrh pa sem postal bogatejši za resnično, nič manj čudovito anekdotno. Rodila se je v hipu, ko je v espresso vstopil čokat sprengodnik avtobusa. Povsem vam jo — privatno.

f.

Zavetnišča na avtobusni postaji v Soštanju nudi potnikom zavetje pred snegom in vetrovi. Postajo je zgralo avto-turistično podjetje »Izletnik« Celje.

Laški obeti za leto 1968

Lani je bil v Laškem posvet republiških poslancev izvoljenih v občini, predstavnikov političnih organizacij in občinske skupščine. Vsebina razgovorov na posvetu je bila posvečena letošnjemu letu, v katerega smo pred dnevi bolj ali manj veselo zdrsnili.

In o čem so govorili na posvetovanju? Pretresali so predlog programa dela občinske skupščine in njenih organov za leto 1968. Ker v takem sestavu pač niso govorili tjavdom, smo iz razprave izluščili nekaj najvažnejših nalog in načrtov, ki naj bi se letos povsem ali pa vsaj deloma uresničili.

NADALJEVANJE REKONSTRUKCIJE CEST

Ceste v Laški občini nudijo kontrastno sliko. Od Rimskih Toplic do Zidanega mosta je spejana ena najlepših cest na Stajerskem. Od Celja do Rimskih Toplic pa je nekdanji ponosni asfaltni trak vedno bolj razvalin, da ne govorimo o mestnih cestah in ulicah. Nič boljše niso ceste tretjega reda, marsikatera vaška cesta jih prekaša. Občina za tako nalogu nima dovoljenja, bo pa nastopala po svojih možnostih z deleži, da bi zadela šla hitreje od rok. Desetino kilometrov vpijejo po obnovi. Kateri bodo dočakali letos delovne ekipe je uganka, ki je zaenkrat še v rokah izvenobčinskih dejavnikov.

SE EN VODOVOD, PREDVSEM ZA PIVOVARNO

Poročali smo že, da bo v kratkem začeli graditi še en vodovod. Laška pivovarna, ki močno razširja svojo proizvodnjo, bo ob konicah potrebovala nad 1.600 kubičnih metrov vode dnevno. Če bi jo črpal iz sedanega vodovala, bi voda za Laščane zmanjšalo. No in ker bodo že gradili, bodo k gradnji prispevali tudi drugi kolektivi in občinska skupščina, tako da

bo vode dovolj za mesto, ki se hitro širi. Vodovod bo speljan iz Jepihovca v hrastniški občini, to pa je precej daje kot je izvir sedanega vodovala pri Rimskih Toplicah.

NOVA SOLA JE NACRT...

Dve stari šolski zgradbi sta postali preteśni, zlasti še, ker poleg večjega števila mestnih šoloobveznih otrok počnejo gnečo šolarji iz okolice, kjer so v podružničnih šolah le nižji razredni. Stisko bo povečal prehod na nov delovni čas in potreba po celodnevnom bivanju otrok v šoli. Niti ena niti druga šola nima telovadnice, ustrezni predmetnih učilnic, kabinetov itd. Vse to sili k čim prejšnji uresničitvi načrta, da Laško dobije novo osnovno šolo. Kje naj bi stala? To je ravno problem. Nova osnovna šola v Laškem je načrt...

...KI POSPESUJE INTEGRACIJO LESNE INDUSTRIJE.

Nova šola naj bi bila zgrajena na prostoru, kjer je sedaj obrat lesnega obrtnega todjetji BOR. Seveda ni šola edini dejavnik, ki pospešuje še leto dni trajajoče razgovore in pregovore o združevanju treh lesnoindustrijskih kolektivov. O tem smo lani že

veliko napisali, pa bi zdaj vse ve klavnice, ki bi jo gradila kmetijska zadruga, ureditev centralne knjižnice, pomagati krajevnim skupnostim pri njihovih akcijskih načrtih, vse to so načrti in želje za leto 1968. Koliko od tega bo našlo svoj prostor v resoluciji o gospodarskem razvoju občine. No in če vzamemo v misel še proračun, potem lahko ugotovimo, da si občani in njihovi predstavniki niso načrtili lahke naloge. Ker pa gospodarska reforma ni bila začeta, da bi nazadovai, ker mora prej ali slej začeti brsteti in rojevati bogate plodove, načrti najbrž niso brez podlage, ki ji po vsem svetu z drugo besedo pravijo de nar.

Tudi o tem je načrtnik že precej pisal. Gneča tovorjanjakov in vprežnih voz pod nakladalno rampo v Spodnji Rečici, ki je vsakdanja silka v teh zimskih dneh, v ničemer ne zmanjuje dejstva, da rudnik hira. Leto 1968 mora prinesi rešitev, vsaj dovolj jasno perspektivo, da bo kolektiv vedel kaj in kako, ko pride trenutek odločitve. Oreh namreč ni majhen, gre za kolektiv, ki šteje nad 500 članov in tudi dohodek, ki ga klub težavam še vedno ustvarja, za občino niso mačje solze.

ODPRT BAZEN, CE NE VEC, VSAJ LOKACIJA

Nekoč je Laško živilo predvsem od turizma, zato ne bi zdaj tudi od turizma? Sicer je turizem važna panoga v gospodarstvu občine, lahko pa bi bil še donosenjska. Reke izletnikov, ki drvijo poleti v Rimske Toplice, občanov laške občine sicer ne navdajajo z zavistjo, saj je vse skupaj ena komuna. Hudo jim je le, da vselej vsi ne morejo v prostozračni bazen v Rimskih Toplicah, v Laškem pa tudi izvira termalna voda. Začetek letos radi začeli uresničevati dolgoletno željo, če ne več, vsaj to, da se zedinijo za lokacijo, zberejo prva sredstva...

IN SE MNOGO DRUGIH NACRTOV TER ZELJA

Začetek gradnje nove ambulante v Radečah, gradnja no-

gledati šele zadnji hip, ko je že prepozno. Res je, da je cesta, ki pelje čez tire le tretje reda, vendar bi kazalo morda postaviti tu svetlobni signal, ki bi bil viden že od daleč.

J. Krašovec

Zelezniški prehod na marijagraški cesti v Laškem, kjer so ob nesrečah lani trije ljudje izgubili življenje. Za čuvajniško hišico so vidne razbitine avtomobila, v katerem je pod kolesi lokomotive končala tretja lanskoletna žrtev. (Foto: J. Kr.)

Kako spoditi prežečo smrt

od zapornic v Laškem

Tri življenja so bila lani ugasnjena na železniških tirih med dvema zapornicama na cesti, ki pelje iz Laškega proti Marijogradcu. Prvi dve sta ugasnili pod kolesi motornega vlaka po krivdi in malomarnosti zaporničarja, tretje pred koncem leta prav tako pod kolesi lokomotive, tokrat po krivdi ponesrečenca samega.

Železniški prehod je na zelo nevarnem mestu, tik pri useku, kjer železniški tiri zavijejo v ovinek med dvema bregovoma. Ce so zapornice pomotoma ostale dvignjene in če vlak pripelje iz smeri Rimskih Toplic, ga je mogoče za-

gledati šele zadnji hip, ko je že prepozno. Res je, da je cesta, ki pelje čez tire le tretje reda, vendar bi kazalo morda postaviti tu svetlobni signal, ki bi bil viden že od daleč.

Nesreča, kakršna je bila pred koncem leta, bi se lahko primerila vsakemu. Zaka?

Zapornice padajo čez cesto pošev, trikotnik z madjimi odbojnimi stekli, pravtako. Vozilo, ki pripelje iz mesta odbojnimi stekli ne obviti in svetloba se od njih ne odbija, tudi če bi bila rdeča odbojna stekla v redu. Ta tri stekla,

ki so zdaj na trikotnem znaku, pritrjenem na zapornih drogovih, ne odbijajo svetlobe tudi če pravokotno posvetite nanje. In če je vrh vsega še megla, se nesreča lahko hitro zgodi.

To je nekaj pomislekov o urejenosti železniškega prehoda v Laškem. Najmanj, kar bi lahko hitro in brez velikih stroškov uredili, je namestitev dobrih odbojnih stekel na omenjenem trikotniku in postavitev trikotnikov v takšno lego, da bi luči motornih vozil pravokotno posvetile na opozorilni znak.

Je to tako težko in zapolteno? J. Kr.

Kako sem silvestroval

Kot ves civiliziran in napreden svet in vsi njegov napredni prebivalci sem ga čakal tudi jaz.

Ulan smo bili doma, sem rekel ženi, vletos bomo pa v domačem stanovanju. Naredili se bomo, ko da smo kje v inozemstvu, v kakšnem hotelskem apartmaju, saj naše stanovanje ni nič slabše. Poskrabili bomo za jedačo in pijačo, pristi bodo prijatelji...

... in vse bo tako, kakor da bi silvestrovali, je malo jezno dodala žena.

Priznam, da sem prišel v tista leta, ko mi prihod novega leta pravzaprav ne dela kakšnega posebnega veselja. To pa seveda ne si zadosten razlog, da ga vendar ne bi počakal, če že pride.

Vzdružje v domačem stanovanju je bilo toplo, za kar gre zahvala v prvi vrsti centralni kurjavi. V zadnjem času smo res nekajkrat zmrzovali, toda grelo nas je prepirčanje, da bo s centralno še vse v najlepšem redu, saj ji po strokovni plati ne bi mogli kaj očitati, razen tega pa si gotovo noben strokovnjak ne želi, da bi nas stanovalece sezlo.

Spočetka sem se ukvarjal z misljijo, kako bi pravzaprav bilo, če človek vsaj enkrat v življenju ne bi čakal tega po vsem svetu tako pričakovanega gosta — novo leto. Ko sem to misel izrazil na glas, je žena brž vzkliknila:

»Zdaj vendar ne boš spal! Na Silvestrovalo že ne!

Ali nismo ljudje čudaki? sem zopet rekel. »Namesto, da bi zberali pred novim letom v posteljo, se skrili pred bremenom, ki nam ga naloži in sploh ne bi vedeli, kdaj smo postali za leto dni starejši, ga celo tako slavnostno čakamo! Ali ni do volj, da štejem rojstne dneve?«

»Kaj boš filozofiral!« je odvrnila, »če že nikam nismo šli in če silvestrujejo vsi drugi, bomo tudi milo!«

In potem so prišli prijatelji, pravzaprav prijatelj z ženo in hčerko. Vzdružje je postal nekako bolj slovensko, čeprav nas je bilo v bistvu le nekaj več. Zazdela se mi je, da je šele zdaj nastopal pravi trenutek za pričetek silvestrovanja. Vključili smo televizor, prijateljeva hčerka in moj sin,

oba prošolčka, sta se morala zadovoljiti z gramofonom, kajti televizija ni zdrava za otroške oči, in če dodam k vsemu temu še živahen pogovor kakor na kakšni živahnih burni seji, lahko verjamete, da je bilo vse resnično zelo zabavno. Govorili smo o tem in onem, pri čemer sta obe ženi pasili, da ne bi nekontrolirano zašli iz starega leta v novo leto. Ekrana ni nihče gledal, razen tega je bilo tudi nemogoče slišati, kaj kdo govori iz tiste skrinje, zakaj vmes je vedno glasnejše posegal gramofon.

To me je sicer jezilo, ker brez televizije praktično sploh ne morem živeti, zlasti pa si ne morem predstavljati Silvestrova brez duhovitega programa. Se bolj me je vznemirilo, ko sem ugotovil, da je vsaj treči hiša doma in da je naš silos postal pravi babilonski stolp.

»Zvočna izolacija je pa res grozna,« je nenadoma rekel prijatelj.

»Saj se pri nas prav tako sliši,« je dodala njegova žena.

»Morali bi silvestrovati dan prej,« sem rekel.

»Ampak kako to, da se te nič ne prime? Vino je odlično.«

»Kot vidis, ne pijem.«

»Zakaj pa ne? Pa bi ja pil!«

Vendar nisem hotel. Dočakati ga hčem trezen, sem si rekel, morda bom potem med letom manj pil.

Približeval se je njegov prihod; oddaj na televiziji, kakor sem opazil, je napeto rasla in dosegla svoj višek v temi, in katere so se prikazale številke — 1 2 3 4 itd. Tu je bil potem takem veliki in vsakokrat tako izjemn trenutek našega življenja. Z vseh strani so prihajali gromoviti klaci, posmešani z najrazličnejšo glasbo. In ko je odbilo polnoč, sem bil brez občutka, da bi se bilo karkoli zgodiilo. »Dan ti pride dan odide — ista pesem brez spre memb...«

»Drugo leto pa ne bomo doma,« sem šepnil ženi.

»To leto,« me je popravila.

»Da, in odslej se ga bom za novo leto vedno pošteno nalokal in ga pričakal napol pijan...«

Dihur

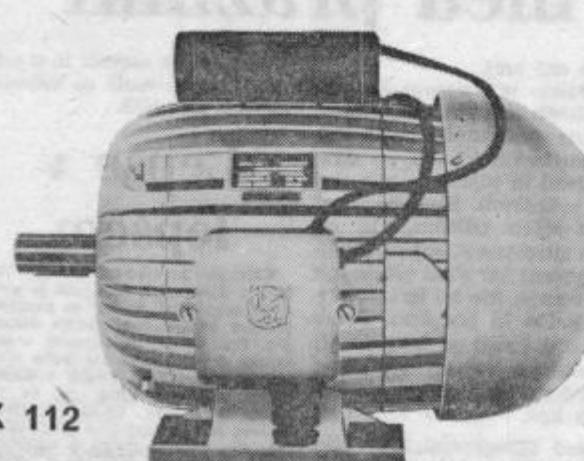
Za boljše gospodarjenje v kmetijstvu, za vsako vaško gospodarstvo pomeni veliko pridobitev

ENOFAZNI MOTOR ELEKTROKOVINE

je zgrajen za potrebe vaških gospodarstev, je enostaven in prenosljiv. Priključite ga na enofazno napeljavo za luč, kakor druge gospodinjske aparate. Stroški za pogon elektromotorja so nizki. Poraba električne se obračunava po števcu in tarifi za gospodinjstvo.

Zahtevajte ponudbe v najbližji trgovini s tehniškim blagom, pri našem predstavniku: LJUBLJANA, Titova 28. tel. 315-824 ali v naši tovarni.

ELEKTROKOVINA MARIBOR, Tržaška 109 telefon: 31-120

Tip EKSK 112

ELEKTROKOVINA

Postopna izgradnja vodovodov

Leto, ki je minilo, je prineslo mnogim prebivalcem občine, ki jim je še posušila vodnjake in vodovne pipe, tudi precej olajšanja. Občinska skupščina je namreč začela izvajati obsežen program rekonstrukcijskih del na vodovodih v občini. Najprej bodo prisile na vrsto Slovenske Konjice in Loče, pa tudi Žiče. Tu bodo namreč na potoku Žičnica zgradili novo zajetje, od koder bodo napeljali glavni vod v Loče in od Žiče tudi v Slovenske Konjice. Dela bodo predvidoma končali leta 1970,

po oceni pa bodo veljala približno 200 milijonov starih dinarjev. Kot financer nastopa občinska skupščina, njej ob strani pa stoele delovne organizacije ter seveda krajevne skupnosti.

Toda, kar je všeč enemu, ni po godu drugemu. V tem primeru so nezadovoljni prebivalci Zreč in Vitanja, ki prav tako nimajo urejenih vodovodov in so bili preteklo leto prenekateri dan brez kapljice dobre pitne vode. V njihovem očitku, da kadar gre za občinsko središče, vedno najdejo denar iz družbenih

tirov, vendar pa je treba rešiti kak problem v ostalih krajinah, si morajo prebivalci pomagati samo z lastnim denarjem, sicer ne drži povsem, je pa v njem vendarle nekaj resnice. Toda tudi razlogi, ki govorijo v prid odločitvi, da v občini najprej uredijo vodovod za občinsko središče in Loče, so močni. Tu je namreč občutno pomanjkanje zdrave pitne vode povzročalo celo vsakoletno epidemijo tifusa, zaradi česar so občini zlasti v Ločah prav v življenjski nevarnosti. Tu so vodovodno omrežje zgradili že pred mnogimi leti, pa zdaj zaradi popustnosti v cevi udarja podzemna voda in vsa neznaga z gnojnico vred.

Poseben gradbeni odbor, ki bo skrbel za izvedbo gradbenih del pa naj bi po naročilu občinske skupščine proučil tudi možnosti za izgradnjo vodovoda v obrobnih naseljih kot so Tepanje, Vešenik, Skalce in drugod. Tudi za Zreče bodo morali najti rešitev. Program dela in program financiranja teh investicij pa naj bi predložili občinski skupščini še do konca tega meseča.

I. Burnik

MALA ANKETA Dve plati odločitve

V Slovenskih Konjicah bodo kot kaže, spomladi začeli graditi obvoznicu, dolgo približno kilometr, s katero naj bi voznike motornih vozil varno popeljali mimo sedanje ostrega zavoja v središču mesta. Investicija bo veljala okrog 150 milijonov starih dinarjev, katerih polovico bodo zbrali v občini. Tu pa seveda ne manjka tudi drugih komunalnih problemov. Zato smo petim konjiškim občanom zastavili naslednje vprašanje: ali menite, da je skupščina storila prav, ko se je odločila za gradnjo obvoznice in ali bo kraj s to rešitvijo kaj pridobil oziroma izgubil?

Gusti Punčuh, poslovodja samoposredne restavracije Drevinjski dom: »Prometu bo obvoznička seveda koristila, trgovci pa jo bomo občutili v slabšem pomenu. Doslej smo imeli namreč precej opravka tudi turisti — celo s tujimi, ki so v naših poslovalnicah kupovali prehrabljeno blago. Zdaj bodo hiteli mimo in v kraju bo ostalo manj denarja, manj deviz. Verjetno pa je, da bodo ostale vsaj v mejah republike, zato ta posmislek le ne more odtehtati drugih prednosti obvoznice.«

Gvido Mraz, direktor gostinskega podjetja Jelen: Naložba v novo obvoznicu je dobra in potrebna zaradi neprjetnih in nevarnih zavojev sedanje ceste. Center sam — zlasti trgovina in gostinstvo — pa bosta z njo precej izgubila. Rešitev je le v preusmeritev naših kapacitet tja, kadar bodo hodili turisti, torej v bližino obvoznice. Zato tudi s prestavljivo avtobusne postaje, ki je v načrtu, ne bi smeli predočno odlašati.«

Maks Padežnik, stanovanjsko-komunalno podjetje: »Zaradi sedanjih ovinkov so v nevarnosti ljudje, kot zgradbe ob njih. Mislim, da trgovina in gostinstvo ne bosta toliko izgubila kot bo z novo obvoznicu pridobila varnost prometa. Končno pa bo leta vodila skozi novo bodoče središče kraja, kamor pa bo treba postaviti tudi kakšen gostinski ali trgovinski objekt.«

Franc Zakelj, komandir postaje milice: »S plati prometne varnosti bo nova obvoznička vsekakor velika pridobitev za kraj, pa tudi za potnike, turiste in druge, ki so bili v nevarnosti na sedanjem zaviju cesti. Kako pa bo preusmeritev prometa vplivala na kraj drugače, naj odločijo in preverijo strokovnjaki. Res se zna zgoditi, da bo promet — gostinski in trgovine — v kraju nekoliko upadel.«

Dušica Erjavec, učiteljica: »Prestavitev ceste in preusmeritev prometa iz neposrednega središča Slov. Konjic je nedvomno na mestu. Toda tja, kamor jo nameravajo prestaviti, ne sodi. Stekla naj bi namreč mimo blokov, sredi novega naselja, kjer živi in bo živel veliko družin, veliko otrok. Bojim se, da bomo rešili en, nakopal pa si drug prometni problem.«

Cesta brez uporabnega dovoljenja

Prebivalci Zreč in okolice so nestrpno pričakovali dne, ko se bodo glavne ceste, ki jih veže s Konjicami in Celjem, lahko pripeljali po asfaltu. zato so predlanskim, ko je njihova cesta končno dobila asfaltno prevleko, dogodek pošteno proslavili. Kmalu pa so se začele težave, saj se je izkazalo, da nova cesta ni tako brezhibna, kot bi sodili na prvi pogled. Tudi previdne voznike, so kar na treh ovinkih čakale nevarne pasti in rekli so, da je tako zaradi nepravilnega cestnega nagiba. Pomanjkljivosti je ugotovila tudi komisija, ki je poleti leta 1966 cesto pregledala. Dolocili so, da jih mora investor odpraviti. Tako odločbo je izdala tudi skupščina občine in zavoljo tega so zadržali tudi uporabno dovoljenje. No, zadeva s cesto in njenimi pomanjkljivostmi pa se vleče še danes.

Cestno podjetje Celje, ki je dela izvajalo, je sicer postavilo nekaj manjkajočih prometnih znakov, vendar še zmeraj ne vseh. Tako je nova od-

borniška komisija — ponovno s strokovnjaki — ponovno pregledala vso zapleteno dokumentacijo in ugotovila, da dva nagiba še vedno nista skladna s projektom. Manjka jo tudi prometni znaki in govorito se je več prometnih nesreč pripeljalo prav zaradi vsega tega. Pa so spet sporobili cestnemu podjetju Celje, naj pomanjkljivosti, za katere ve že skoraj dve leti, končno vendarle odpravi ter o tem takoj obvesti občinsko skupščino.

To se verjetno še ne bo tako kmalu zgodilo, saj Cestno podjetje — govorili smo

z Ing. Kovačičevem — trdi, da je prišlo do odstopanj od projekta, zaradi želje občinske skupščine, da gradnjo ceste najti nekoga, ki bo plačal po pravila oziroma rekonstrukcijo spornih ovinkov. Kot je ob takih sporih običaj, verjetno ne bo nikje kriv. Treba bo dati samo nekaj milijonov, če se seveda vsi skupaj ne bodo spriznili preprosto s tem, da je najceneje, če na mestu samo kakšen prometni znak več. Gradimo počeni, da bomo lahko draga pravljali!

I. B.

„Tekšas“ - prvi na lestvici

Odkar so postaje milice za svoje delo odgovorne občinskim skupščinam, se je ne-

koliko povečal obseg njihovega dela. To se pozna tudi v delu milice v Slovenskih Konjicah, kjer je skrb za javni red in mir postala ena temeljnih nalog skupine milicijskih, ki jih pozna sicer občina malega mesta. V preteklem letu so na postaji milice začeli 193 kršitev odloka o javnem redu in miru, kar je približno toliko kot je bilo prestopkov v letu 1966. Ce upoštevamo, da je bila lokalna turistična sezona živahnja od prejšnje, da je bilo torej tudi več priložnosti za omenjene kršitve, je enako število teh dejanskih prav gotovo posledica skupnih prizadevanj organov javne varnosti, skupščine in tudi gostinske delovne organizacij. V začetku leta so imeli celo poseben razgovor, na katerem so se dogovorili, da bodo tudi gostinske delovne organizacije resneje skrbeli za red v svojih lokalih. Kajub temu pa, pravijo na postaji milice, se še vendarle primeri, da dobitjo alkoholno pijačo tudi mladoletniki. Prav tej napaki bodo letos posvetili največ svoje pozornosti. Zanimivo je, da je skoraj polovica — več kot 60 — kršitev javnega reda in miru nastalo na ulici in to med 18. in 24. uro. Včasih so bili ljudje preglasni tudi v stanovanjih. Posledica: 20 obravnavanih primerov. Med gostinskimi lokalji pa je na vrh lestvice po številu prekrškov zvezel seveda „Tekšas“ z uradnim imenom »Gostišče pri ribnikih«.

Miličniki Slovenskih Konjic tudi niso povsem zadovoljni s svojimi občani. Pravijo, da jim včasih premalo pomaga. Mnogi ljudje še namreč zmeraj vidijo v sodelovanju in pravočasnom obveščanju milice nekaj slabega, ovaduškega, zato miličniki mariskajo ne morejo ukrepati tako naglo kot bi sicer lahko. Njihove noveletne želje so zato takele: več sodelovanja in se boljšega razumevanja v vsemi občini.

I. B.

Program usposabljanja delavcev

V občini Slovenske Konjice je od skupnega števila začasnih približno 40 odstotkov takih, ki niso dokončali osnovne šole. Med njimi pa je več kot 20 odstotkov ljudi, mlajših od 30 let. Ta dovolj zgovorni podatek je povzročil, da je zbor delovnih skupnosti občinske skupščine sprejel nekaj priporočil, ki bi jih najdelovne organizacije upoštevale v skrbi za izboljšanje izobraževane strukture članov svojega kolektiva.

Tako računajo, da je v občini približno 700 delavcev, mlajših od 30 let, ki nimajo končanega obveznega osmiletnega šolanja. Zaradi tega so jim pravzaprav zaprta vse vrata nadaljnega usposabljanja, saj se v srednje in strokovne šole lahko vpisujejo samo tisti, ki so z uspehom končali osmiletko. Njihovo

naredovanje je torej onemogočeno. Zato je občinska skupščina delovnim organizacijam priporočila, naj točno ugotovijo, koliko je v njihovem kolektivu takih delavcev, ki nimajo končane osnovne šole. Za mlajše naj bi v svojih splošnih aktih določili rok, v katerem naj končajo osnovno šolo v dopolnilnem iz-

braževanju. Enako določilo naj bi sprejeli tudi za vsete delavce, ki zasedajo delovna mesta z višjo strokovno izobrazbo kot jo imajo sami. Prav tako pa naj bi poskrbeli za člane delavskih svetoval, upravnih odborov in drugih oblik samoupravljanja, ki po prizadevnosti ne bi smeli zaostajati za drugimi člani kolektiva. Ob tem naj bi delovne organizacije določile za realizacijo tega načrta tudi vse potrebna sredstva.

Skladno s sklepom in priporočilom je delavska univerza že razpisala vpis v večno osmiletko in druge oblike dopolnilnega izobraževanja.

I. B.

Pri nas med prazniki

Letošnje novo leto so prebivalci konjiške občine pričakovali v zares prazničnem vzdušju. Uvod v slavje so pravili učenci osnovnih šol in vzgojno-varstvenih ustanov, ki so zadnji teden lanskega leta pridno obiskovali svoje »botres«, to je različne delovne organizacije ter jim čestitali k doseženim uspehom in voščili srečno leto 1968. Bližajoči se prazniki so dokaj visoko dvignili tudi barometer nakupov, kar pomeni, da še vedno velja stara navada, da je med prazniki treba imeti pri hiši tudi kaj boljšega. K sreči so bile trgovine dovolj založene, le okrasov za novoletne jelke je manjkal nekaj dni pred koncem leta. Kaj hočemo, mnogi so si jelo postavili že te-

den dni prej. Podobno kot trgovci, so svoje dobili tudi gostinci. Tistim, ki so pričakovali novo leto v gostinskih lokalih, se zaradi jedil in piča ne bilo treba pritoževati. Sicer pa se ni bilo težko odločiti, kje bo kdo silvestral, saj so številni plakati kar sami vabili, kje bo ceneje, kje bo igrala boljša godba in podobno. Skratka priložnosti je bilo dovolj v vsakem večjem kraju od Skomerja na Pohorju, do donjih Laž.

Med Silvestrovaleci je bilo tudi nekaj takih, ki so prisli iz drugih krajev. Vsi skušajo na ugotavljanju: dobro, da imamo ob novem letu dva praznična dneva. Med tem časom se je bilo namreč mo-

goče pošteno napasti in si pridobiti novih moči za delovni začetek leta 1968.

Lepše v lepšem

Kolektiv brivško-frizerškega sklopa v Slovenskih Konjicah je prenovil svoj lokal, kar so porabili milijon in 800 tisoč starih dinarjev. Pravzaprav so obnovili samo ženski del, medtem ko bodo moški se nekaj časa hodili v dosevanje prostore. Zene pa so se znašle v novem, veliko privlačnejšem okolju, saj ima lokal zdaj celo dva dela — enega, v katerem perejo in barvajo lase ter drugega, v katerem nastaja skončni izdelek. Kolektiv se zdaj pripravlja na preureditve moškega oddelka in tako bodo Slovenske Konjice dobiti sodobno urejen frizerški lokal, ki bi lahko bil v ponos tudi kakšnemu večjemu mestu.

Uspešno delo občanov

- VSI OBCANI BI NAJ PLACEVALI KRAJEVNI PRI-SPEVEK V DENARJU ALI S PROSTOVOLJNIM DELOM
- NAD 70 MILIJONOV S DIN ZBRANIH SREDSTEV OZIROMA VREDNOST DEL OBCANOV

V Sentjurju pri Celju de luje 11 krajevnih skupnosti, ki vse bolj ali manj dobro odigravajo svojo vlogo. Tako so ugotovili na zadnji seji občinske skupščine v Sentjurju.

Kot za vse krajevne skupnosti je tudi za šentjurske značilno predvsem pomanjkanje potrebnih finančnih sredstev, stalne razprave o komunalni problematiki in vzdrževanje cest. Posebno poglavje v delu krajevne skupnosti v šentjurski občini so programi, ki obsegajo komunalno dejavnost, poravnalne svete, gospodarstvo, vprašanja urbanizacije ipd. Gre namreč za staro bolezzen, da programi z vrsto zahtev nikakor niso vsklajeni z objektivnimi možnostmi. Tako so programi ponekod le deklarativni, drugod podrobni, zelo zahtevni in nerealni. Neskladje med potrebnimi in možnostmi pa ne izvira vedno iz prevelikih zahtev krajevne skupnosti, marveč tudi iz nerazvijenih samopravnih odnosov. Se vedno se vse prepogosto dogaja, da program krajevne skupnosti ni plod stališč občanov, temveč članov sveta skupnosti. Takšno programiranje pa ne more biti realno, saj se lahko že stevilni občani posamezne krajevne skupnosti dogovorijo, kaj bodo lahko naredili s skupnimi

močmi in koliko sredstev potrebujejo za to.

Težišče dela skupnosti je predvsem na komunalnem področju. Vzdrževanje cest IV. reda in krajevnih poti, krajevnih vodovodov in gradnje novih, pokopališča, elektrifikacija, kanalizacija, vse to je vrsta aktualnih vprašanj za vsako krajevno skupnost v Sentjurju. Seveda, pa so ta vprašanja tako problematična, da ni več časa niti sredstev za druge pomembne naloge.

Pomemben vir dohodkov skupnosti je občinski proračun, drugi viri so še prispevki GG, Vodne skupnosti, Elektro, najvažnejši pa je tretji vir dohodkov: krajevni samoprispevki, ki ga je možno plačevati v denarju ali s prostovoljnimi delom. Krajevne skupnosti so uvedle odiroke, da morajo občani s področja skupnosti narediti določeno število delovnih ur — od 20 do 30 glede na velikost posestva — ali pa da to delovno uro plačajo s 400 S din. V posameznih krajevne skupnostih se je ta oblika samoprispevka izredno obnesla. Občani so naredili ogromno delovnih ur, tako pri pridobivanju potrebnega materiala kot pri polnih rekonstrukcijah oziroma vzdrževanju cest IV. reda. Tako so v Sentjurju ugotovili, da je vrednost opravljenih del s prostovoljnimi

delom in denarnimi prispevki nad 70 milijonov starih denarjev, čeprav še več kot četrtina občanov lani ni izpolnila svojih obveznosti. Vse pa kaže na to, da bodo morali tudi ti poravnati tisto, kar so ostali dolžni svojim sosedom, ki so prispevali za boljšo urejenost kraja.

Potrebnò bo tudi uvesti v nekaterih naseljih kot so Ponikva, Planina in Goriča pri Slivnici, prispevki za uporabo mestne zemljišča, ker je tu reševanje komunalnih problemov mnogo teže in zahtevnejše.

Planina pri Sevnici velja za najbolj delovno krajevno skupnost. Vrednost opravljenega dela je preko 15 milijonov S din. Naj omenimo samo nekatere velike akcije — gradnja vodovoda v Planinski vasi, gradnja gasilskega

doma, gradnja ceste Planina—Visoče ipd. Pri gramožiranju cest 4. reda so porabili več kot 700 kubičnih metrov gramoza.

V Ponikvi pri Grobelnem je vrednost opravljenih del nad 10 milijonov S din. Predvsem gre tu za cesto Ponikva—Luterje.

Tudi v Dramljah je krajevna skupnost največ dela na cestah 4. reda. Vrednost del je 6,5 milijona S din. Uredili so ceste Svetelka—Straža, Laže—Mlake, Sentilj—Gornja Dramlja in cesto do krajevne urade.

V Gorici pri Slivnici so občani naredili približno 11.000 prostovoljnih delovnih ur predvsem na urejanju cest, vodovoda in dodatnih elektrifikacijskih delih. Tako so s svojim delom prispevali 7,5 milijona S din.

Tudi na območju ostalih krajevnih skupnosti kot Šentjur, Blagovna, Loka pri Zušmu, Prevorje, Kalobje. Dobro je, da občani naredili veliko pri urejanju cest, vodovodov, pokopališč in podobnega.

Kljub visokim številkom vloženem delu pa tudi letos čakajo občane Šentjurja velike naloge in mnogo dela. Vrednost razpisanega krajevne samoprispevka je lani bila 50 milijonov S din, takšna pa bo verjetno tudi v tem letu. Največ bo dela zopet na cestah 4. reda, ureditvi mostov in pokopališč. Občani Šentjurske občine bodo tudi v 68. letu pokazali, kaj lahko naredijo in zopet ne bo redek primer posameznika, ki je na cesti v domači vasi naredil preko 400 prostovoljnih delovnih ur.

M. SENICAR

ODGOVORNE NALOGE OBCINSKE SKUPŠČINE

Šentjur pri Celju v letu 1968

Odgovarja predsednik občinske skupščine Šentjur Vinko Jagodič

Najbolj odgovorne naloge, ki se postavljajo pred Skupščino občine Šentjur v letu 1968, je nadaljnji razvoj gospodarstva. Skupno s samoupravnimi organi v gospodarstvu si moramo zastaviti realno oceno proizvodnih

zmogljivosti, plasmana in delitve ter modernizacije proizvodnje.

Gre v osnovi za spolnitvene proizvodnih naprav industrije, nadaljnje specializacije kmetijske proizvodnje v družbenem in zasebnem sektorju ter predelave teh proizvoda.

Reformna prizadevanja v smeri vsklajevanja splošne potrošnje nam bodo v skupščini nalagala, da smo v razvoju in potrošnji družbenih služb čim bolj racionalni. Nedvomno od obstoječega nimamo kaj zmanjševati, lahko pa za vložena družbenia sredstva zahtevamo več kvalitetnega in odgovornega dela v posameznih delovnih organizacijah, odnosno poenkrat.

Skupščina bo moralna prizadevanja delovnih ljudi v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih usmerjati preko samoupravnih oblik, da ta prizadevanja rodijo največ uspeha pri raznih potrebah izgradnje cest, vodovodov, električnega omrežja in ostalih komunalnih naprav.

Podobno nas prizadeva iniciativnost občanov pri dejavnosti društev in družbenih organizacij.

Nenehno mora biti prisotna v skupščini problematika borcev in mlade generacije. Prav slednji z ozirom na nenehne dileme in ne vselej jasne perspektive, moramo pomagati k vključevanju na delovna mesta, učna mesta in šolanje.

K temu prepričanju nas vodijo sedanja gospodarska gibanja in potrebe, čeprav morda gospodarsko močnejše družbeno politične skupnosti tega dovolj ne čutijo.

Občni zbor je uspel in po kazal tudi na precejšnjo aktivnost šentjurskih članov, ki pa so se dogovorili, da bo ta v letu 68 še večja.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Občni zbor je uspel in po kazal tudi na precejšnjo aktivnost šentjurskih članov, ki pa so se dogovorili, da bo ta v letu 68 še večja.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

K temu prepričanju nas vodijo sedanja gospodarska gibanja in potrebe, čeprav morda gospodarsko močnejše družbeno politične skupnosti tega dovolj ne čutijo.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

K temu prepričanju nas vodijo sedanja gospodarska gibanja in potrebe, čeprav morda gospodarsko močnejše družbeno politične skupnosti tega dovolj ne čutijo.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gospodarskih dejavnosti si mora tako skupščina kot delovna organizacija prizadevati za večje, solidnejše in iskreneje sodelovanje v celjski regiji.

Dov. Hitreje naj bi se širila prodajna mreža trgovske dejavnosti. Za vrsto gosp

Slovesnosti ob otvoritvi nove delavnice za tehnični pouk je prisostvovala tudi soproga pokojnega narodnega heroja Ivana Kovačiča-Efenke, predsednik občinskega združenja borcev NOV narodni heroj Franc Rojšek-Jaka (tretji z desne), ki je govoril o liku in življenjski poti človeka in borca Ivana Kovačiča-Efenke, in mnogi drugi.

RAZGOVOR S KOMANDIRJEM POSTAJE MILICE ŠENTJUR

Alkohol in klateštvo

Sentjurčani zelo dobro poznajo 40-letnega komandirja Postaje milice IVANA STOPINSKA, saj služuje v Sentjurju že od 1959. leta. Dobri ljudje ga imajo radi, slab pa se ga bojijo, vsi pa pravijo, da je vedno pripravljen pomagati sočloveku.

»Preje ste bili na Planini, kje je bolj prijetno, v Sentjurju ali na Planini?«

»Tako, no. Teren je mogo slabši na Planini, seveda pa je v Sentjurju precej več dela.«

»Kako gledate kot uslužbenec milice na Sentjurčane?«

»Ne bi bilo objektivno, če bi jih preveč hvalil ali grajal. Je že vsepovsod tako, da je večina dobra, s tistimi dru-

gimi, slabimi posamezniki pa imamo mi največ dela. Lahko rečem, da je v Sentjurju kar nekaj ljudi iz te druge vrste. Morda zato, ker smo blizu Celju in si v mestu isčejo sebi primerno družbo, slaba družba pa namreč marsikaj.«

»Kakšni so najbolj pogosti primeri slabega ravnanja občanov pri vas?«

»Zadnje čase nam delajo preglavice mlađi ljudje. Gre za brezdeineže, ljudi, ki ne marajo delati in so tako prisiljeni na potepuško življenje. Navadijo se na klateštvo in smo tam.«

»Kaj pa alkohol?«

»Tudi alkohol je v Sentjurju precejšen povzročitelj izgredov. Mi, kot uslužbenici milice bi morali pokazati malo več aktivnosti pri izvajjanju zakona o javnem redu in miru. Na točenje alkoho-

la vinjenim osebam in mlađeletnikom nihče v naši občini ne reagira. Gostinci želijo čimveč prodati, zato jih drugi stran ne zanimata, pa tudi odgovorni činitelji in organizacije skrbijo za vse družgo prej kot za to. Ne morem konkretizirati nekega posebnega primera gostinskega lokala, enostavno zato, ker ni gostilne na področju občine, ki ne bi kršila tega zakona. Posledice so različne. Vinjeni mladoletniki! Spori v družini, mož pretepe ženo, ta ga javi, drugi dan pa je obema žal in ona prileti k nam in umakne prijavo. Na Planini tega ni bilo, tu pa je takšnih primerov glede na število prebivalstva veliko.«

»Kaj najbolj zamerite Sentjurčanom?«

»Zamerim jim že marsikaj, samo... Morda to, glede mladine. Preventiva je glavna, naše delo z mladimi, ki ga kot uslužbenici milice moramo imeti, bi moral biti zadnja stopnja, kajti tedaj, ko je nekdo storilec in je prekršil zakon je že zelo pozno. Mislim, da bi se morali odgovorni v Sentjurju bolj angažirati na tem vprašanju. M. S.

Trgovina tudi v Velenju skupaj?

Pred kratkim so se predstavniki trgovskih podjetij Saleške doline na posebnem informativnem sestanku med drugim pogovarjali tudi o večjih možnostih razvoja trgovine v občini in o možnih lokacijah za gradnjo samoposrednic za dnevno preskrbo. Ob tej priložnosti je stekla beseda tudi o možnosti formiranja močnejše trgovske organizacije v Saleški dolini.

Po zaključku inventur in bilanc se bodo o slednjem vprašanju ponovno pogovarjali na podobnem sestanku.

K.

Najvažnejše o zapisniku

V založbi poljudnoznanstvenega centra Delavske univerze v Celju je te dni izšel priročnik »Najvažnejše o zapisniku«. Sestavila sta ga Božena Degen, učiteljica stenodaktilografije na ekonomski šoli v Mariboru ter Gustav Grobelnik, ravnatelj celjske administrativne šole.

Priročnik je namenjen vsem tistim, ki morajo ali bodo ob kakovšniki priložnosti sedeti za zapisnikarjevo mizo ter be-

ležili potek sestanka, občnega zборa, zaslišanja in podobno. Priročnik je odličen pripomoček za pisanje, sestavo ter vsebinsko in oblikovno izdelavo zapisnika, tega izredno pomembnega dokumenta današnjega časa.

Z izdajo priročnika »Najvažnejše o zapisniku« je celjska Delavska univerza pokazala veliko mero razumevanja za strokovno izobraževanje birotehničnih kadrov. Zato njej kot sestavljevalcem priročnika tudi naše priznanje.

-mb

Docent dr. Herbert Zaveršnik:

Želodčna obolenja

Petina vseh rakastih obolenj gre na račun želodčnega raka. Pri moškem je to najčešča oblika raka, medtem ko je pri ženskah rak na maternici in dojki češči, na želodcu pa šele na tretjem mestu. Pogubno je zlasti to, da rak v samem začetku ne daje kakih izrazitih znakov, po katerih bi ga lahko hitro spoznali. Nasprotno, včasih je obolenje kratko, in že po 3 tednih težav je rak takoj napredoval, da je vsaka pomagača potrebnega.

Prvi znaki so zelo nejasni. Obolenje se začne najčešče z izgubo teka, nekaterim se zlasti zagabi meso, nastopa postopno hujšanje, utrujenost, splošno slabo počutje in nedrejene težave oziroma tiščanje v zgornjem delu trebuha, vendar brez pravih bolečin. Mnogo bolnikov bi lahko resili, če bi se ta bolezen javljala z bolečinami kakor zobobol, ta namreč najhitreje pripelje do zdravnika.

Ko se pri raku pojavi bolečina, pa je navadno bolezen že toliko razvita, da je pomoč zmanjšati. V zadnjih letih je število rakastih obolenj želodca v Sloveniji izredno naraslo. Borba proti želodčnemu raku bi bila mnogo bolj uspešna, če bi imeli zadostni specialistični ambulant, ki se ukvarjajo z obolenjem trebušnih organov, in če bi bila s tem dobro uskladena rentgenska služba. Pravzaprav rakastega obolenja želodca ni tako težko dokazati, če pride bolnik v prave roke, ki so vajene ugotavljanja te bolezni. Vsekakor so izgube teka, hujšanje, utrujenost in nejasne težave v trebuhu pri moškem med 50. in 60. letom izredno sumljive in je treba takoj ukrepiti. Osebe, pri katerih so dokazali, da nimajo kisline v želodcu, kar je navadno posledica kroničnega vnetja, so bolj izpostavljene rakastemu obolenju želodca in bi jih bilo treba redno nadzirati. Če pre-

gledamo blato in kri, pri čemer ne mislimo prave krvavive, ampak le tako, ki se da samo kemično ugotoviti, opazimo pri teh ljudeh, da je kemična reakcija stalno pozitivna. Ze samo to dejstvo mora sprožiti vse nadaljnje preiskave, kot so rentgenski pregled želodca, zlasti pa gastroskopija. Ta, zadnja metoda je izredno pomembna, saj lahko v 4/5 rakastega obolenja želodca zanesljivo ugotovimo spremembne in tudi dokažemo tujerodno tkivo. Z novimi instrumenti, gastroskopi, ki so nekoliko podobni periskopu podmornice, vidi preiskovalec včasih celo bolje kakor kirurg med operacijo. Če smo torej postavili diagnozo ali pa tudi samo sum, da gre za rakasto obolenje, je treba človeku nemudoma svetovali, naj se podvrge operativnemu posegu. Žal je danes edino le pravočasna operacija tista, ki lahko bolniku podaljša življenje. V sklopu z ope-

(5)

racijo se seveda lahko poslužimo še ostalih sredstev, kot so obsevanja, posebno pa kemična sredstva, ki zaustavljajo rast rakastih celic ter jim preprečujejo ustvarjanje novih zarišč.

Namen sestavka ni bil prestrašiti bralca, vendar pa je dobro, če vemo, da je treba zlasti med 50. in 60. letom, če se pojavijo takrat kake motnje s prebavo, zlasti v želodcu, pomisliti tudi na možnost rakastega obolenja. Čudno je,

da zelo često dobimo ljudi, ki so prenašali po 6–24 mesecev težave z želodcem, ki so izgubili tek in hujšali, pa se ves čas niso obrnili na zdravnika. Na drugi strani pa seveda često srečujemo bolnike, ki se raka preveč boje in se pri najmanjih motnjah zatekajo ne samo k zdravniku, ampak tudi s specialistom. Vsem tem oporočamo, saj je bolje, da pregledamo 10 bolnikov in ugotovimo, da nimajo raka, kot pa enega rakastega prezremo.

Kako se čuvamo

Oče higiene Max Pettenkofer (1818-1901) je že pred 100 leti ugotovil, da je mnogo koriščnejše, enostavnejše in tudi cenejše, če se čuvamo pred boleznjijo, kakor pa da smo se prisiljeni zdraviti. Če je tekel do sedaj pogovor o tem, kako nastajajo in kakšne značke dajejo različna želodčna obolenja, se bomo danes ustavili pri tem, kako moramo in kako ne smemo živeti, da ohranimo želodec zdrav.

Nekam tesnobne občutke dobim, ko vidim često zjutraj že pred 6. uro, kako vodijo starši svoje malčke, ki so še

napol zaspani, v otroški vrtec. Kaj menite, da ni duševni pretres za otroka, ki naj bi spal do 8. ure zjutraj, če ga nasilno potegnemo iz postelje že pred 6. uro? Kaj pa starši, ki vstajajo že ob 4. ali 5. uri zjutraj, da pridejo pravočasno na delo? Z zdravniškega stališča bi bil pravilen delovni čas od 9.–17. ure z enournim premorom po 4 urah. Ljudje imajo na ta način možnost, da se zjutraj v miru in izdatno naletajo; takrat naj bi uživali predvsem mleko, čaj ali kavo, meso ali skuto, 1–2 jajčki, kruh, marmelado, kakko banano ali pomarančo.

Šole niso pozabili

Vsa delno poplačan dolg Henini

Pri nas je mnogo šol, ki so patronate nad njimi preuzele nekatere delovne organizacije. Takšne šole so seveda v precej boljšem položaju, saj so poleg družbe (beri: sklada za šolstvo), ki jih vzdržuje, dobiti še mecene, ki jim tako ali drugače pomagajo. Mnogo ali še več pa je šol, ki takšne podpore niso deležne, a si z občinskim denarjem ne morejo urediti vseh pogojev, potrebnih za normalen pouk. Mednje sodi tudi osnovna šola na Henini.

To je svet odmaknjen od civilizacije in potopljen v tisino, ki bi prijala človeku in ga sprostila zlasti v poletnem času.

Na šoli, ki stoji tik ob cesti, od koder se z oddaljenih pobočij kažejo samotne domačije, je bila tisto jutro zastava; med vratu pa so se gnethi pionirji. Dočakali so namreč svoj velik praznik, ko so jim predstavniki celjske Kovinotehne izročili lepo opremljeno delavnico za tehnični pouk. Podarili so jim jo predvsem zato, kot je dejal predsednik delavškega sveta podjetja Danko Učina, ker je Henina med tistimi kraji, ki so med narodno osvobodilno borbo veliko žrtvovali, dandanes pa radi ranje pozabljamo; zato torej, da bi se vsaj skromno oddolžili in še zato, da bi si učenci bogatili tehnično znanje.

Danes obiskuje heninsko šolo 40 učencev, kar sicer ni mnogo, vendar ima šola celo dnevni kombiniran pouk, ki terja seveda toliko večje napore. Njena še pomembnejša značilnost pa je gotovo ta, da je bila šola na Henini prva partizanska šola na osvobodilnem ozemlju Spodnje Štajerske (9. junija 1944, ko so osvobodili Henino). Aprila 1941 sta v tedanjih dvorazrednicou poučevali partizanski učitelji Ema Ravtar in Iljcu Trampuz, toda pouk so morali zaradi pogostih hajk večkrat prekiniti. Po osvoboditvi, ko je šola postala kulturno središče kraja, je morale preteči kar 22 let, da so jo obnovili. V solškem letu 1965/66 je dobila novo prebleko in ime po narodnem heroju Ivanu Kovačiču — Efenku; lani so na pročelje vzidali tudi ploščo. Tako je eden mnogih spomenikov naše nedavne preteklosti dobil simbolično ime človeka in junaka, ki ga bodo nosile s seboj mnoge generacije učencev.

Pogoji na heninskem šoli pa so bili vedno takšni: skromni kakor na vseh šolah našega odmaknjenega podeželja. Ne samo za učence, pač pa prav tako za prosvetne delavce, ki jih more nanje vezati izključi z velikanskimi sobami, prav z galejami nimajo skupnega nič drugega kakor mire.

Tekst: D. Hribar

Foto: L. Trstenjak

Del tehnične delavnice, kjer so učenci ob primetu z avtomatskim svedrom tedaj še samo statirali fotografiskemu apatu.

Deset uspešnih let

Kolektiv gradbenega podjetja je pred dnevi z manjšo slovesnostjo počastil desetletnico obstoja. — V tem obdobju so zagorski gradbinci zgradili blizu 1000 stanovanj v vrednosti 40 milijonov Ndin in vrsto gradbenih objektov v skupni vrednosti skoraj 80 milijonov Ndin. — Letos bo znašala realizacija 12 milijonov Ndin, čeprav so planirali samo 7,800,000 Ndin.

1. januarja letos je minilo deset let, ko so v Zagorju ustanovili samostojno Gradbeno podjetje. Nova delovna organizacija je nastala iz tedanjega stranskega obraza rudnika rjavega premoga ali tako imenovane režijske gradbene skupine, ki je zaplovala blizu 150 delavcev.

Prva skrb novoustanovljene podjetja je veljala na kupu sodebnejših strojev in naprav, saj je bivša režijska skupina razpolagala s samo enim starim mešalcem betona in nekaj ročnega orodja. V Gradbenem podjetju so nam povedali, da so v tem obdobju vložili v mehanizacijo najmanj 1 milijon 800.000 N din, in sicer za nakup žerjavov, nakladalcev, tovornjakov, opreme delavnic in drugih naprav. Razen tega so si

v svojem kamnolomu uredili separacijo in sploh zmanjšali ročno delo na minimum.

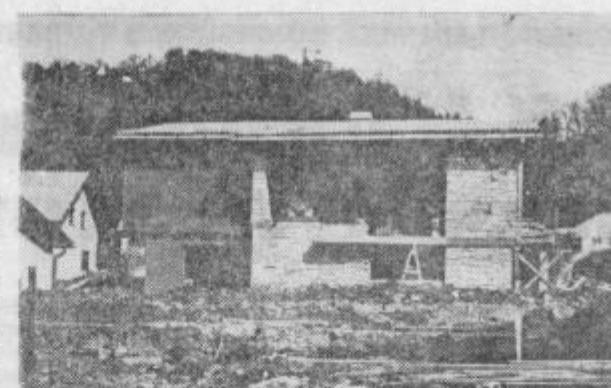
Zagorsko gradbeno podjetje je deset let zgradilo blizu 1000 stanovanj, od tega najmanj 190 za trg. Največ novih stanovanjskih enot so postavili v Zagorju, zadnja leta pa se lepo uveljavljajo s stanovanjsko izgradnjijo v Sevnici, kjer razen tega gradijo vrsto novih gradbenih objektov in v Jaršah pri Domžalah. Domalega vsi gradbeni objekti v občini Zagorje ob Savi so delo zagorskega gradbenega kolektiva. Zato lahko sem pristejemo novo separacijo rudnika rjavega premoga, nadalje obe tovarniški poslopji Tovarne elektroporcelana na Izlakah, hidrurni napravi Industrie gradbenega materiala in vrsto objektov družbenega standarda, kot: veliko, sodobno osemljetko, več trgovskih lokalov in druge objekte. Celotna vrednost takoj novih stanovanj, kot teh objektov znaša najmanj 120 milijonov N din, če sem pristejemo namreč še nekatere gradbene naprave v Sevnici, Horjulu, Jaršah, Moravčah in drugod.

Dejansko je imel rudarski kolektiv težave že ob začetku minulega leta. Na obratu Kisovec so se morali rudarji spoprijeti z vdori vode, ki je niso mogli ukrotiti skoraj dva meseca. V tem obdobju pa bi lahko prodali do malega toliko, kot so nakopali in še več. Kasneje so se tem težavam pridružile še nekatere druge nevšečnosti. K vsemu je treba pristeti nejasen položaj premogovnikov, vdor tekočih goriv v industrijo in v široko potrošnjo. Poletni meseci niso bili najbolj ugodni za prodajo. Premogov prah so morali nekaj mesecev deponirati, ker ljubljanska topilarna vse do decembra ni delala.

Njihov delovni program za leto 1967 je predvidel realizacijo v vrednosti 7 milijonov 800.000 N din. S pravočasno zagotovitvijo nekaterih večjih del v Sevnici, Zagorju in Jaršah ter Moravčah pa bodo dosegli kar 12 milijonov N din realizacije, s čemer bodo postavili rekord v dosedjanju gospodarjenju, odkar delujejo kot samostojno podjetje.

V načrtu imajo dograditev lastnega obrata za tako imenovano prefabrikacijo betonskih elementov, v katerega bodo skupno z rudnikom rjavega premoga Zagorje vložili blizu 2 milijona N din. Obrat bo začel poskušno delovati majha letos. Razen izdelave kompletnejših stropnih kon-

strukcij iz tako imenovanega prednapetega betona, se bodo v tem obratu lotili še proizvodnje stenskih elementov, kasneje pa še hmeljskih stebrov in steberčkov za potrebe vinogradništva. Računa se, da bo že ob koncu leta 1968 obrat dosegel blizu 3 milijone N din realizacije, v drugi etapi, ko bodo obrat razširili, pa predvidevajo blizu 7 milijonov N din vrednosti proizvodnje. — m-

Gradbeno podjetje Zagorje se uveljavlja tudi kot graditelj funkcionalnih in ličnih individualnih stanovanjskih hiš. Hiši na naši sliki v estetskem pogledu resni kaj očitati... — m

GOSPODARJENJE ZAGORSKIH RUDARJEV V MINULEM LETU

Pridobljenih 600.000 ton premoga

Ce se zagorski rudarji ne bi tudi lani srečevali z vrsto nepredvidenih težav bodisi v rednem delovnem procesu ali v prodaji, bi zagotovo izpolnili predvideni obseg proizvodnje: 620.000 ton. — Sicer pa je njihov uspeh 97 odstotkov izpoljen delovni program rezultat velikih naporov.

Pred kratkim se je sešel nov delavski svet zasavskih premogovnikov na prvo zasedanje in obravnaval nekaterje najaktualnejše naloge nove organizacije in druge zadeve. Osnovno je to, da bodo združeni zasavski premogovniki nedvomno lažje poslovati in obvladati probleme, ki so se nakopili v tej panagi industrije. — m

Dejansko je imel rudarski kolektiv težave že ob začetku minulega leta. Na obratu Kisovec so se morali rudarji spoprijeti z vdori vode, ki je niso mogli ukrotiti skoraj dva meseca. V tem obdobju pa bi lahko prodali do malega toliko, kot so nakopali in še več. Kasneje so se tem težavam pridružile še nekatere druge nevšečnosti. K vsemu je treba pristeti nejasen položaj premogovnikov, vdor tekočih goriv v industrijo in v široko potrošnjo. Poletni meseci niso bili najbolj ugodni za prodajo. Premogov prah so morali nekaj mesecev deponirati, ker ljubljanska topilarna vse do decembra ni delala.

Lani se je organ samoupravljanja odločil izboljšati kakovost premoga. Z boljšim separiranjem so izločili najmanj 15.000 ton jalovine oziroma slabših vrst premoga. S tem so kajpak najbolj ustregli potrošnikom, saj se je kalorijnost premoga nekoliko izboljšala. Kajub temu pa so, kot smo omenili, zagorski rudarji lani proizvedli 600.000 ton rjavega premoga v skupni vrednosti okrog 48 milijonov ND. Za letos so sprejeli delovni načrt, ki predvideva 620.000

ton. Pričakujemo, da bodo omenjeni plan v celoti dosegli. Sicer pa so z novim letom zagorski rudarji že nekatere druge nevšečnosti. K vsemu je treba pristeti nejasen položaj premogovnikov, vdor tekočih goriv v industrijo in v široko potrošnjo. Poletni meseci niso bili najbolj ugodni za prodajo. Premogov prah so morali nekaj mesecev deponirati, ker ljubljanska topilarna vse do decembra ni delala.

Skopščina občine Zagorje ob Savi je v obdobju ne polnih dveh let na svojih sejah sprejela 52 priporočil. Omenjene dokumente bi lahko razdelili po vsebinski na tri pomembnejše skupine: priporočila delovnim organizacijam glede sprejemanja statutov, priporočila podjetjem za prehod na skrajšan delovni čas in ostala priporočila, med ka-

Pred kratkim se je sešel nov delavski svet zasavskih premogovnikov na prvo zasedanje in obravnaval nekaterje najaktualnejše naloge nove organizacije in druge zadeve. Osnovno je to, da bodo združeni zasavski premogovniki nedvomno lažje poslovati in obvladati probleme, ki so se nakopili v tej panagi industrije. — m

KAKSNA JE USODA PRIPOROČIL OBČINSKE SKUPŠČINE ZAGORJE OB SAVI

Ponekod ostanejo v predalih

Priporočila so splošni akti, terimi prednjačijo stalno ponavljajoči se predlogi za pravnavo obveznosti sofinanciranja strokovnega šolstva, problemov glede ublažitve nezaposlenosti in plačevanja prispevkov za pomoč društvom in društvenim organizacijam.

Analiza izvajanja priporočil kaže, da precej delovnih organizacij sploh ni vzela resno teh predlogov občinske skupščine. V nekaterih primerih so priporočila obtičala kar v predalih pisalnih miz uprav podjetij. Konkretno: rudnik rjavega premoga ni uvrstil niti enega samega priporočila na dnevni red zasedanj delavškega sveta. Takih delovnih organizacij je še več. Največkrat so obravnavali priporočila v Tovarni elektroporcelana na Izlakah pri Zagorju.

Očitno je, da gre za omolovaževanje aktov, ki jih sprejema najvišji samoupravni organ v komuni. — m

Pocenitev mesa v Zagorju ob Savi

Pred kratkim so se sešli na občinski skupščini predstavniki obrinega podjetja »Meso« in zasebni obriniki te stroke ter zastopniki oddelka za gospodarstvo uprave občinske skupščine in medobčinske tržne inšpekcijske. Na sestanku so obravnavali pocenitev nekaterih vrst mesa in mesnih izdelkov. Od 29. decembra lani vnaprej veljajo v občini Zagorje nove cene mesu in mesnih izdelkov. Cene govejega mesa so povprečno nižje za 1,25 do 1,50 N din, cene svinskega mesa za bilz 2 N din, medtem ko so cene mesnim izdelkom povprečno nižje za okrog 10 odst. Za zdaj veljajo nove cene do 31. januarja letos. Kasneje bodo o cenah mesa in mesnih izdelkih še posebej razpravljalj. — m

NA KRATKO

V KRATKEM OBCNI ZBOR ZKPO

Konec januarja bo v Zagorju ob Savi občni zbor zveze kulturnoprosvetnih organizacij, na katerih nameravajo oceniti dosedjanje kulturno aktivnost in sprejeti program dela za prihodnje obdobje. Razen tega bo občinski svet zveze kulturnoprosvetnih organizacij pripravil posebna posvetovanja, na katerih bo govor o pripravah na bližnji pomladanski kongres Zveze kulturnoprosvetnih organizacij Slovenije. ZKPO Slovenije namerava za to priložnost izdati posebne teze o nadaljnji vsebinskih nalogah kulturnih in prostvenih društev na Slovenskem. — an

NOVOLETNA PRAZNOVANJA

Kot vsepot sod drugod, so tudi zagorski občani lepo preživel novoleto praznike. V delavskem domu, TVD Partizan, hotelu »Kuma«, Medijski Toplicah na Izlakah, v zadružnem domu na Izlakah in nekaterih drugih gostinskih lokalih je pričakalo novoleto jutro najmanj 1500 Zagorjanov, med gosti pa tudi Ljubljanci, Domžalci, mladina in odrasli iz Trbovlj in drugod. Zar postrežba vsepot sod ni bila taka, kot so ljudje pričakovali in želeli. Tu in tam so pošle nekatere vrste pijač, spet drugod so orkestri premalo upoštevali želje starejših plesalcev in podobno. Sicer pa je vsepot sod minilo Silvestrovo brez kakršnih koli izgredov pa tudi brez prometnih nesreč na cestah, ki jih je za novoleto praznike prekrita dokaj debela plast snega. Ceste so bile kmalu splužene za varen promet.

ZBIRANJE DENARJA ZA STROKOVNO ŠOLSTVO

V občini Zagorje ob Savi bi morali za leto 1967 zbrati 590.000 N din za sofinanciranje strokovnega šolstva. Do konca decembra pa so v te namene delovne organizacije vplačale samo 340.000 N din, kar je komaj 58,2 odst. letnega plana. Nekatera podjetja so prispevala za strokovno šolstvo komaj eno desetino predvidenega denarja. Občinska skupščina je sicer že poleti imenovala posebno komisijo iz vrst odbornikov in drugih, ki je z neposrednimi obiski v podjetjih predložila organom samoupravljanja pomen vplačevanja sredstev za te namene. Medtem ko je komisija ponekod naletela na polno razumevanje, so drugod sicer oblubili poravnavanje zaostalih obveznosti, kar pa doslej še niso realizirali.

ZIMSKE RADOSTI ZAGORSKIH SOLARJEV

Novoletni sneg je prisel kot zanalašč, saj je razveseli predvsem solarje. Otroci so preživel največji del novoletnih praznikov na smučih in saneh. Krajevna skupščina je sicer že poleti imenovala posebno komisijo iz vrst odbornikov in drugih, ki je z neposrednimi obiski v podjetjih predložila organom samoupravljanja pomen vplačevanja sredstev za te namene. Medtem ko je komisija ponekod naletela na polno razumevanje, so drugod sicer oblubili poravnavanje zaostalih obveznosti, kar pa doslej še niso realizirali.

ZAGORJE

ZAHVALA

Gineteško-porodniški oddelek splošne bolnišnice v Celju je tudi za novo leto 1968 obdaril prvi tri mamicice in novorojenčke.

Trem srečnim mamicam in novorojenčkom je podjetje konfekcija »LISCA« iz Sevnice poklonilo bogato darilo, zeleno mamicam in novorojenčkom srce in čim boljše zdravje.

Kompleti so tako bogati, da bodo zadostovali za osebno nego, perlo in preoblačljenu vožnico vsaj za prve tri mesece.

Podjetju konfekcija »LISCA« iz Sevnice se za razumevanje in velikodušno darovanje kompleti za prve tri otročnice v letu 1968 kot novoletno darilo iskreno zahvaljujemo.

Podjetju »LISCA« želimo v letu 1968 čim več delovnih uspehov.

GOSPODARJENJE V TOVARNI ELEKTROPORCELANA NA IZLAKAH V LETU 1968

Znatno večje delovne obveznosti

Tudi keramičarski kolektiv na Izlakah pri Zagorju je pred kratkim sprejel delovni načrt za letošnje leto. — Predvidevajo 1300 ton golega porcelana v skupni vrednosti nekaj nad 21 milijonov Ndin. — Količinsko so obveznosti višje za 440 ton ali skoraj za 50 odstotkov, vrednostno pa za 26 odstotkov v primerjavi z letom 1967. — Izvozili bodo za 4,690.000 Ndin.

Konec januarja bodo na višja amortizacija in obresti od poslovnega sklada. Pri obeh je prisel do izraza vpliv revalorizacije.

Lani so v podjetju planirali 5 milijonov 450.000 ND izvoza. Največ v Poljsko, predostalo pa v Avstrijo, Turčijo in drugam. Predvidenega plana sicer niso v celoti dosegli, kljub temu pa so sproda v tujino zadovoljni, saj so imeli opraviti s številnimi težavami, in kot rečeno z znatno nižjimi cenami, kot na domačem trgu. Za letos planirajo enak obseg izvoza, kot so ga dosegli lani. Menja pa se struktura. Medtem ko so lani izvažali na Poljsko finalne izdelke, nameravajo letos prodajati predvsem gol porcelan. Razen na Poljsko, bodo prodali nekaj količin golega porcelana v Vzhodno Nemčijo, medtem ko bodo tudi v letu 1968 izvažati v Avstrijo in Turčijo in drugam.

Količinsko so obveznosti višje za 440 ton ali skoraj za 50 odstotkov v primerjavi z letom 1967. Razlogov, ki jih imeli z uvozniki iz CSR za zdaj še niso dali rezultatov. Sicer pa so letos

sklenili začeti izvažati, sicer omejene količine, v Zvezno republiko Nemčijo. Bistveno je naposled to, da podjetje kljub nižjim cenam vztraja na izvozu, s tem pa se uvršča med tista zasavska podjetja, ki obranajo kontinuiteto v vključevanju v mednarodno delitev dela.

Lani je bil v podjetju po prečni osebni dohodek nekaj nad 580 ND mesečno. V primerjavi s katerokoli industrijsko vojo torej znatno nižji. Kolektiv se je bil namreč prisiljen odločiti za nizke osebne dohodek, da je preostali del dohodka namenil za rekonstrukcijo tovarne oziroma proizvodnih naprav. Predvidevajo, da bi letos dosegli povprečje nekaj nad 680 ND, ali za 17 odstotkov višji, kot lani. Seveda temelji to predvidevanje na predpostavki, da bodo v celoti izpolnili obseg količinske in vrednostne proizvodnje, brez dodatno zapostenih ljudi.

Računajo, da jim bo po zaključenem računu gospodarjenja za leto 1967 ostalo za sklad skupne porabe nekaj nad 2 milijona ND. Letos pa bi morali dosegči že 3 milijone 770.000 ND. Največ denarja bodo morali se

veda prenesti v poslovni sklad, v prvi vrsti za odpaljilo najetih kreditov, medtem ko bi preostala sredstva namenili za druge potrebe. Omeniti velja, da se v tovarni vedno bolj zavzemajo za višje kvalifikacije zaposlenih in s tem za temeljitejše znanje na delovnih mestih. V temenem so lani potrošili nad 120.000 ND. Največ denarja so sicer namenili za redne in izredne stipendije oziroma za pomoč pri dodatnem šolanju. Nova tovarna bo vsekakor potrebovala izurjenje strokovnjake in zaposlene. Gre zlasti za zelo aktualno potrebo nadaljnega zmanjševanja proizvodnih stroškov. Ne more biti dvojma, da utegnejo na tem področju največ storiti predvsem vsestransko večji ljudi svojega poklica, pa naj si delajo neposredno v proizvodnji ali na drugih delovnih mestih oziroma ustreznih službah.

V Tovarni elektroporcelana na Izlakah pri Zagorju so predvidevajo, da je letošnji zastavljivi delovni program realen in vsestransko uresničljiv. Bliznja prihodnost bo vsekakor pokazala kako uspešni bodo med letošnjim gospodarjenjem.

Plodno, vendar tudi enostranske ugotovitve

Ena izmed značilnosti nedavne občinske mladinske konferenca v Hrastniku je bila, med drugim, sproščenja razprava o nekaterih aktualnih vprašanjih mlađe generacije v družbenopolitičnem življenju. — Razprava pa je obenem pokazala, da so posamezni mladinski aktivisti v članji mladinske organizacije enostransko obveščeni in seznanjeni o dosedanjih integracijskih procesih v zasavskih revirjih. — Na konferenci sta sodelovala tudi član sveta federacije Lidiya Šentjurc in član CK ZKJ tovariš Marjan Orožen.

Kot je bilo pričakovati, se je nedavna občinska mladinska konferenca v Hrastniku usmerila na nekatere ključne probleme mlađe generacije v sedanjem obdobju na našega družbenopolitičnega razvoja. V prvi vrsti pa so mladi občani Hrastnika počastili 30-letnico prihoda tovariša Titu na čelo KPJ in sploh razvoju KPJ ter njeni vlogi za današnjo družbeno stvarnost. S konferenco so poslali tovarišu Titu posebno pozdravno brzojavko, v kateri so mu toplo čestitali ob jubileju z dobrimi željami za njegovo nadaljnje ustvarjalno delo za razvoj socialistične Jugoslavije.

Mlađi ljudi je izredno pritegnila razprava o dosednjem vključevanju hrastniške mladine v procese samoupravljanja. Ceprav so ugotovili, da deluje v organizaciji delavskega samoupravljanja skoraj 100 mladincev in mladink, so opozorili, da zelo malo vedo, za kaj se mlađi zavzemajo v teh organizacijah, kako in na kak način se zavzemajo za vsebinsko rast tega procesa in podobno. V zvezi s tem so menili, da bi morali mladinski aktivni vključno z občinskim mladinskim vodstvom nenehno spremljati delo in vlogo mladih upraviteljev in jim pomagati, da bi laže opravljali svoje odgovorno delo v korist celotne komunalne skupnosti.

Razumljivo je, da so se v razpravi zavzeli tudi za hitrejše pridobivanje potrebnega znanja mladih ljudi. O tem je obširno govoril delegat Klanšek. V svojem izjavjanju je dokaj podrobno opisal stanje na tem področju in ugotovil, da je med okrog 4500 zaposlenimi v občini polovica brez osnovnošolske izobrazbe. To vzbuja resne skrbi vsem v komuni.

NA KRATKO

DELO TRZNE INSPEKCIJE

Organi medobčinske tržne inspekcije so doslej v Hrastniku opravili 80 pregledov, in sicer v trgovinah, industrijskih delovnih organizacijah, kmetijskih zadružih, zasebnih obrtih, gospodarskih družbenega in zasebnega sektorja in drugod. Za odpravo raznih nepravilnosti in pomanjkljivosti so organi inspekcije izdali 32 odločb. Za gospodarske prestope so bili priznani v nadaljnji postopek javnemu tožilstvu štirje primeri, medtem ko so sodniki za prekrški odstopili sedem zadev. Nadalje je tržna inspekcija opravila več pregledov na področjih, kjer so opazili pojave prekupevanja z raznim vrstami blaga, predvsem s kmetijskimi predelki. Med drugim so ob raznih kontrolnih pregledih ugotovili večje prizadevanje tako trgovskih, kot drugih delovnih organizacij za izboljšanje poslovanja in ureditve osnovnih zahtev javnega prometa.

HRASTNIK

OBVESTILO o novem delovnem času v Gospodarski zbornici SRS

Na podlagi sklepa 9. redne seje sveta delovne skupnosti z dne 20. decembra 1967 in soglasja upravnega odbora GZ SR Slovenije na 18. redni seji dne 26. decembra 1967 obveščamo vse člane zbornice, da bo tajništvo zbornice začelo s 1. januarjem 1968 z novim delovnim časom, in sicer:

ponedeljek od 9. do 17. ure;
torek, sreda, četrtek od 8. do 17. ure;
petek od 8. do 15. ure.

GOSPODARSKA ZBORNICA SR SLOVENIJE

KAKO SO V HRASTNIKU PREŽIVELI NOVOLETNE PRAZNIKE

Vsepovsod v dobrem razpoloženju

Največ občanov je sicer domu upokojencev v Loki pričakalo novoletno jutro pri Zidanem mostu. Otroški dom, v krogu svojih dragih, pevski zbor osnovne šole hčerjanec in priateljev, ne glede na to pa je bilo veselo tudi javnih lokalih in planinskih postojankah. V domu TVD Partizan v Hrastniku, v gasilskem domu in drugod so organizatorji poskrbeli za prijetno vzdušje, prisrčnost in razvedriло.

Menda najlepše pa so praznovali otroci. Poročali smo že, da so nekatere hrastniške kulturne in druge skupine, zlasti društvo priateljev mladine pripravili otrokom nekaj lepih dni. Otroci so imeli priložnost gledati lutkovno igrico, v kinematografi risanke in druge primerne filme, najmlajše pa je obiskal dedek Mraz in jih obdaril. Delovne organizacije so se tudi tokrat izkazale, saj je društvo priateljev mladine z njihovo pomočjo obdarilo vse otroke v starosti od dveh do sedmih let.

Otroci pa niso pozabili na starejše, onemogle ljudi v

mive ugotovitve. Predvsem s zasavskih revirjev. Zagotovo področja uveljavljanja in aktivnosti mladih v kulturnem, telesovzgojnem področju, vključevanju v družbenopolitične organizacije. Na pobudo mladinskih aktivov so pravkar sprejeli v vrste ZK 22 mladih proizvajalcev in proizvajalk, zato so sodili, da je sprejemanje mladincev stalna skrb vseh mladinskih organizacij.

Konferenca je skušala dati tudi svojo oceno dosednjih integracijskih procesov v revirjih. Pri tem so posamezniki dokaj enostransko ocenjevali te procese, kot da so plod posameznikov iz revirskega komiteja ZKS v Trbovljah in konkretno sekretarja tega komiteja. Iz te razprave je velo nepoznavanje nekaterih osnovnih stavlišč, ki jih je dokaj nazorno formuliral revirski komite ZK in osvojil v številnih razpravah, kot napotilo za akcijo komunistov vseh treh

revirskih komitejev. Zagotovo integracijski procesi niso in ne morejo biti usmerjeni v kakšno koli nasilno združevanje posameznih komun. Samo in izključno samoupravni procesi, nadaljnje razvijanje samoupravljanja na vseh nivojih, v katerih bo soudeležen vsak občan je pot in smer čedalje večjega povezovanja delovnih ljudi za učinkovitejše zadovoljevanje skupnih in svojih osebnih potreb.

O tem je na konferenci govorila tudi tovarišica Lidiya Šentjurc. Dejala je, da vsepovsod v naši deželi težimo za tem, da bi laže in hitreje izvajali cilje gospodarske in družbene reforme, te pa lahko dosednamo le z venomer večjimi skupnimi naporji in razvijanjem vseh oblik samoupravljanja, v katerem bo konec concev odmrila tudi komuna. Vendar je to proces, ki je odvoden od nas vseh. Opozorila pa je tudi na znano dejstvo, da se za uresničevanje gospodarske in družbene reforme vse bolj povezujejo tudi komunisti, kot najpregressivnejši nosilci teh procesov. Komunisti usmerjamamo navzven zato, da bi laže premagovali svoje težave in jim dali možnosti vsestranske akcije. V tej luči kaže ocenjevati tudi delo in pomen revirskega komiteja ZKS.

Mladinska občinska konferenca v Hrastniku naj bi bila zatorej uvod v še aktivnejšo udeležbo mladih ljudi v vse procese ustvarjalnega dela tako v komuni, kot v zasavskih revirjih. Temu pri-

Prejšnji mesec so v Zibiki pokopali Janeza Čokla, priljubljenega kmetovalca, ki je umrl v 97. letu starosti. V njegovi družini je bilo deset otrok, med njimi osem sinov, od vseh pa jih živi še pet; en sin je padel v partizanih, drug je umrl v Dachau, medtem ko so bili trije aktivni borci v NOB. Kako je bil Janez Čokl, po domače Truški, priljubljen, je najlepše pokazala množica vaščanov, ki ga je spremila na njegov zadnji poti.

meren je tudi program dela. Ob tem pa ne bo odveč zapisati še eno ugotovitev na zastavljenia vprašanja in ji sploh pomagati, da bo se bolj kot doslej, eden izmed sila pomembnih družbenih dejavnikov v komuni.

59 nagrad

NAGRADNO VARČEVANJE

za vlagatelje vezanih hranilnih vlog
od 1. novembra 1967 do 30. aprila 1968

Žrebanje 15. maja 1968

2 AVTOMOBILA IN ŠE 57 DRUGIH NAGRAD
V SKUPNI VREDNOSTI 9.000.000 STARIH DINARJEV

*Vloge sprejemajo poslovne enote
in vse pošte na območju KB Celje*

KREDITNA BANKA CELJE

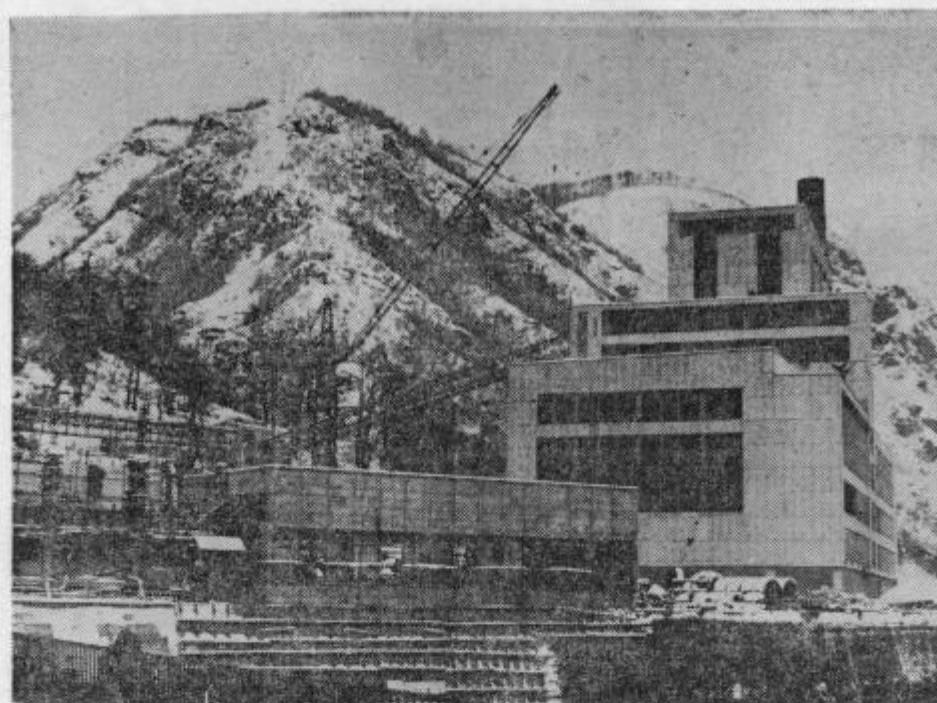
epp

Denar za ceste, bolnišnico, hotel . . .

Tudi v letu 1967 je bilo v revirjih znatno več potreb in želja, kot pa je bilo na voljo denarja. Posebej še proračunska sredstva so postala v zadnjem letu dni nezadostna, da bi z njihovo pomočjo lahko reševali vsaj najnujnejše naloge. Ni zato slučaj, da so se občinske skupščine v več primerih obračale na delovne organizacije in jih prosile za sodelovanje pri realizaciji posameznih akcij. Takšno sodelovanje je bilo zlasti uspešno v tistih primerih, ko so bile za posamezne akcije zainteresirane tudi delovne organizacije.

In kakšno je bilo konkretno sodelovanje občinske skupščine in delovnih organizacij iz Trbovlja v letu 1967? Gospodarstvo je sodelovalo pri finančiranju modernizacije ceste od Zagorja do Trojan ter od Trbovlja do Hrastnika za Savo. Nad 100 milijonov starih din je oz. bo prispevalo gospodarstvo za razširitev prostorov splošne bolnice Trbovlje. Blizu 200 milijonov starih din bodo trboveljske delovne organizacije vročile pri ljubljanski kreditni banki in hranilnicu za to, da bo dobilo gostinsko podjetje Rudar posojilo za gradnjo hotela. Trboveljsko gospodarstvo je doslej vročilo tudi že nekaj

deset milijonov starih din pri ljubljanski splošni gospodarski banki za to, da bo dobil sklad skupnih rezerv delovnih organizacij trboveljske občine posojilo za elektroličarsko industrijo ELIT. Trboveljsko gospodarstvo pa je prispevalo nekaj denarja še za urejanje in asfaltiranje mestnih ulic in cest in še za nekatere druge akcije. Podprtje pa je v nekaj primerih tudi prizadevanja krajevnih skupnosti. — nk

Novo termoelektrarno Trbovlje II bodo spustili v obratovanje 1. junija letos.
Foto: S. Busić

SEJA OBČINSKE SKUPŠCINE TRBOVLJE

Urbanistični program, reorganizacija zdravstvene službe

Zadnji teden starega leta se je sešla občinska skupščina Trbovlje na dve seji. Na prvi je odločala o nekaterih vprašanjih, ki jih je bilo treba rešiti še v letu 1967, na drugi pa je obravnavala le nekatera vprašanja v zvezi z reorganizacijo zdravstvene službe v revirjih.

Na seji 27. decembra so odborniki sprejeli nov odlok o določitvi obrestne mreže od poslovnega sklada za komunalne in storitvene delovne organizacije, s katerim je določeno, da bodo tovrstne delovne organizacije plačevalne obresti v višini 1,7 odst. od poslovnega sklada, tako zbrana sredstva pa bodo uporabljali za financiranje investi-

cij v komunalnem gospodarstvu. Določeno je tudi bilo, da bodo v letu 1968 izločale delovne organizacije 25 odst. sredstev za stanovanjsko izgradnjo za subvencioniranje stanarin, sprejet pa je bil se odlok o komunalnih delovnih organizacijah, ki opravljajo dejavnost splošnega družbenega pomena.

Na seji so med drugim tu-

di vskladili urbanistični program mesta Trbovlje z določili zakona o urbanističnih projektih. Določeno je, da se izdela urbanistični in zazidalni načrt za celotno ureditveno območje mesta Trbovlje, samo zazidalni načrt bodo izdelani za območje Kleka, po urbanističnem redu pa bodo urejali ostala območja na področju občine Trbovlje. Ker je določeno, da mora občinska skupščina na podlagi predhodnih razprav vsakih pet let vsklajevati urbanistični program z družbeno ekonomskim razvojem, je bilo tudi sklenjeno, da se začne z zbiranjem pripombe k programu, ki ga je sprejela občinska skupščina pred tremi leti. Razen tega je občinska skupščina sprejela še odlok o začasnom financiranju proračunskih potreb občine Trbovlje v prvem trimesecu 1968. leta in obravnavala nekatera kadrovska vprašanja.

Na zadnji seji v letu 1967, bila je 29. decembra, pa so v Trbovljah obravnavali reorganizacijo zdravstvene službe. Razprava je bila izredno razgibana, saj je trajala sej skoraj pet ur. Občinska skupščina Trbovlje je dala na seji soglasje k statusu

JUBILEJ SPLOŠNEGA GRADBENEGA PODJ. ZASAVJE TRBOVLJE 20 let dela, pa tudi uspehov

Pred dnevi je delovni kolektiv splošnega gradbenega podjetja Zasavje Trbovlje proslavil pomemben jubilej — 20-letnico ustanovitve delovne organizacije.

Predhodnik SGP Zasavje Trbovlje je bilo gradbeno podjetje Ograd, ki ga je ustavil takratni okrajni ljudski odbor Trbovlje 1947. leta, dela pa je izvajal na območju Trojan do Radče. 1952. leta je podjetje dobilo prve ustreznejše prostore, 1956. leta pa so mu priključili še Megrad ter gradbena skupina in mizarska delavnica rudnika Trbovlje-Hrastnik; tedaj so zaposlovali že nad 320 oseb. V poznejših letih je SGP Zasavje širilo dejavnost, urejalo stranske obrate, kuvovalo mehanizacijo in se usposabljalo za to, da je zdaj sposobno prevzeti vsa najzahtevnejša dela, tako pri visokih kot nizkih gradnjah. 1957. leta je znašala vrednost osnovnih sredstev 22

milijonov starih din, leta 1967 pa že nad 300 milijonov starih din. Vrednost tehnične opremljenosti na zaposlenega se je povečala za več kot sedemkrat, za štirikrat pa produktivnost, merjena z vrednostjo ustvarjene realizacije na zaposlenega. Na to je vplivala predvsem boljša tehnična opremljenost, izpolnjevanje delovnih postopkov in spodbudno nagajevanje.

1958. leta so v SGP Zasavje ustvarili skupaj 35 milijonov starih din skladov,

leta 1966 pa skoraj 92 milijonov starih din. Podjetje po-

sluje zdaj skorajda v celoti z lastnimi sredstvi. S pravim,

da si je kolektiv ustvaril so-

lidno materialno osnova za

poslovanje in nadaljnji razvoj.

Prizidek bolnice dograjen do III. faze

Lani so v Trbovljah nadaljevali z akcijo za ureditev prostorov za potrebe zdravstva. Zaradi pomanjkanja denarja, predvidenih je bilo več del, so se najprej odločili za gradnjo levega prizidka k bolnični, ki je bil prav v dneh pred novim letom dograjen do III. faze. Dela bodo končana, kot računajo, do konca avgusta tukaj, da bodo v septembru še labko začeli uporabljati preurejene prostore.

S tem pa še ne bodo odpravljena vsa dela; potrebno bo zgraditi še desni prizidek, urediti osrednjo kuhinjo, namestiti dvigala ter urediti poti, ceste in park.

Največ denarja za investicijo, ki je v teku, so prispevale delovne organizacije in posamezniki; večino denarja je bilo zbranega v Trbovljah, nekaj pa tudi v Hrastniku in Zagorju ob Savi.

Revirske komite Zveze komunistov je na zadnji razširjeni seji obravnavali tudi nekatera vprašanja v zvezi s financiranjem Zveze komunistov in racionalizacijo poslovanja. O tem so razpravljali tudi še sekretariati občinskih konferenc ZK v Zagorju ob Savi, Trbovljah in Hrastniku ter sprejeli stališče, da se mesta sekretarjev sekretariatov občinskih konferenc Zveze komunistov deprofessionalizirajo.

V Zagorju ob Savi, na primer so že pred meseci uveljavili načelo delitve dela znotraj sekretariata občinske konference ZK, kar bo nedvomno lahko zagotavljalo uspešnost dela organizacije ZK tudi v prihodnje. Podobno je tudi v Trbovljah.

Revirske komite Zveze komunistov je na zadnji seji sklenili, da se naj izdelata za leto 1968 enoten predračun dohodkov in izdatkov za ce-

lotno revirske organizacije Zveze komunistov in da se formira delovna skupnost zaposlenih v organizacijah Zveze komunistov v revirjih. Zvezeli pa so se tudi se za

ustanovitev posebnega sklada za politično šolstvo in usposabljanje komunistov, za kar naj bi porabil tudi del delavcev ZK.

— nk

Dogovor o najvišjih maloprodajnih cenah

Predstavniki sveta za blagovni promet, turizem in gostinstvo občinske skupščine Trbovlje so v prisotnosti predstavnikov potrošnikov sklenili z industrijskim podjetjem Meso, trgovskim podjetjem Vitaminka in Prvi junij ter kmetijsko zadrugo dogovor o najvišjih maloprodajnih cenah za meso. Od 29. decembra 1967 veljajo te-ke najvišje maloprodajne cene: za sveže goveje meso I. in vrste z vraščenimi kostmi 11,25 Ndin; sveže piščance (z najmanjšo težo 800 gramov) pa lahko prodajajo največ po 10 Ndin za kg. Dogovor oz. sporazum o najvišjih maloprodajnih cenah za meso je stopil v veljavo 29. 12. 1967, veljal pa bo za nedoločen čas.

— nk

NA KRATKO

NOVOLETNO PRAZNOVANJE

Odhod starega 1967. leta in prihod novega 1968. leta so pričakali Trboveljčani v vedrem razpoloženju. Silvestrovjan so bila v večini društvenih domov, in gostinskih obrah ter turističnih in planinskih postojankah v okolici. Na svoj račun so med prazniki še posebej prisli smučarji in pa mladež, saj je sneg pred prazniki pobil tudi revirje.

In kakšen je bil prvi dan v novem letu 1968? Petindvajset minut po tem, ko se je staro leto umaknilo novemu, je zajokal prvi novorojenec na porodniškem oddelku splošne bolnice. Vida Vodiček iz Kisovca pri Zagorju je podarila življenje hčerki Nadi. Sicer pa je teklo življenje povsem normalno, brez prometnih nesreč, brez neredov, pa tudi gasilci so — na srečo — počivali.

— s

ODLIKOVANJE ZA MIRKA BIZJAKA

Predsednik trboveljske občinske skupščine, Jože Lanik, je na slavnosti v domu TVD Partizan Trbovlje zadnje dni starega leta 1967 izročil visoko odlikovanje — red dela z zlatim vencem — 58-letnemu Mirku Bizjaku, s katerim ga je odlikoval predsednik republike Tito. Mirko Bizjak je znan kot dober vzgojitelj naših otrok, pa tudi sicer kot dober vzgojitelj, zraven tega pa je priznan in cenjen mednarodni sodnik za orodno telovadbo. Čestitamo!

— nk

NAGRADA ZA NALOGE

Predsednik odbora za pravilo 50-letnice Oktobrske revolucije pri občinski konferenci SZDL Trbovlje, Stane Hodej, je 27. decembra izročil knjižne nagrade 11 učencem osnovnih šol Tončke Čečeve in Ivana Hohkrauta ter gimnazije, ki so napisali najboljše naloge o pomenu in vlogi velike Oktobrske revolucije.

— s

USTANOVNA KONFERENCA ORGANIZACIJ ZK DIJAKOV SREDNJIH ŠOL

V Trbovljah je bila pred dnevi ustanovna konferenca organizacije Zveze komunistov dijakov trboveljskih srednjih šol. Izvolili so vodstvo organizacije ter se dogovorili za izdelavo programa dela, ki ga bodo sprejeli na naslednji konferenci. Na ustanovni konferenci so sprejeli v organizacijo ZK 19 srednješolcev, dijakov gimnazije, ekonomske srednje šole, tehnične srednje šole in oddelka srednje šole za zdravstvene delavce.

— s

IMENOVANJE

Občinska skupščina Trbovlje je za novega predsednika sveta za urbanizem, gradbeništvo, komunalne in stanovanjske zadeve imenovala Franceta Permeta, za novega člena sveta pa Ivana Hribarja; prav tako je imenovala novega predsednika komisije za vloge in pritožbe, in sicer Janeza Brinarja, za novega člena pa Hinka Peršeta.

— nk

JUGOTEHNika V REVIRJIH

Radijske in televizijske servise v Trbovljah in Zagorju, ki so bili v okviru elektro Ljubljana, enote Trbovlje, je prevzela ljubljanska Jugotehnika, ki bo v Zagorju uredila tudi osrednje skladišče za revirje.

— s

ŽRTVE PROMETA

TRČENJE AVTOMOBILISTA IN MOTORISTA

Iz Vojnika je vozil po cesti I. reda proti Celju z motornim kolesom FRANC VIDEC, rojen 1946. leta iz Trnovlj pri Celju. Njemu nasproti pa je pripeljal z osebnim avtomobilom PAVEL OBOLNAR. Med njima je prišlo do čelnega trčenja, pri katerem je motorista vrglo na pokrov avtomobila, da je razbil vetrobransko steklo, nato pa na cesto. Odpeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer je dan pozneje podlegel poškodbam.

PADEL NA KRIŽISCU

Po Dečkovi cesti v Celju se je pripeljal na Mariborsko cesto mopedist KONRAD FAZARINC, ki ga je na križišču zaneslo, da je padel. Tedaj se je iz Celja pripeljal z osebnim avtomobilom MARKO RUDMAN, ki ni mogel obvoziti ležečega mopedista. Zadel ga je, pri tem pa je bil mopedist laže poškodovan.

S STRANSKE CESTE

Voznik osebnega avtomobila FRANC ŽUZEK je vozil iz Celja proti Ljubljani, ko je v Medilogu s stranske ceste na prednostno pripeljal mopedist JOZE STEPINSK. Voznik avtomobila ga je kljub zaviranju in izmikanju zadel v levo nogo in ga zbil po cestišču. Z zlomljeno levo kračo so mopedista odpeljali v celjsko bolnišnico.

SLABA VIDLJIVOST

Nesreča se je zgodila na cesti II. reda Šmarje—Grobelno v Senovici, ko je voznik poltovornega avtomobila STANISLAV ČAKS vozil proti Celju. Nasproti je po sredini ceste pripeljal kolesar MIRKO KLENOVSEK. Močno je snežilo in vidljivost je bila zelo slaba, pa je kolezar z levo stranjo obraza zadel v vzvratno ogledalo avtomobila in padel po cesti. Poškodoval si je oko in levo roko.

SPOLZKA CESTA

Voznik osebnega avtomobila ANTON RUS je vozil po cesti III. reda proti Šmarjeti pri Rimskih toplicah, nasproti pa je privozil prav tako z osebnim avtomobilom ADOLF KLOKOCOVNIK. Zaradi prehitre vožnje in spolzke ceste sta na desnem ovinku trčila. Telesnih poškodb ni bilo, škode na vozilih pa je za 7.000 N dinarjev.

TRČENJE NA OVINKU

Iz Podčetrtek je proti Biestrici ob Sotli vozil z osebnim avtomobilom FRANC KOZJAK, njemu nasproti pa SLAVKO VUKOVIC z osebnim avtomobilom. Na ostem in nepreglednem ovinku, kljub zaviranju, sta vozili na zasneženi cesti trčili. Nastalo je 6.000 N dinarjev škode.

ZDRSNIL S CESTE

Voznik avtobusa STEFAN SAFRAN je vozil na cesti II. reda Pištajn—Lesično. Ko je pripeljal proti Lesičnemu, mu je privozil nasproti neznan avtomobilist, ki se ni — po izjavi voznika avtobusa — dovolj umaknil na svojo stran. Zato se je Safran umaknil na desno, avtobus je zdrsnil s ceste v betonsko škarpo. Telesnih poškodb ni bilo, materialno škodo na avtobusu pa so ocenili na 2.000 N dinarjev.

V četrtek ob pol dveh je tovorni vlak strojvodje MARJANA OČKO zadel tovorni avtomobil KP-146-08, ki ga je vozil voznik EMIL CELHAR, na nezavarovanem prehodu pred Polzelo. Telesnih poškodb ni bilo, škoda na vozilih pa znaša preko 6000 novih dinarjev.

Foto: Berni

SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT

Telesna vzgoja v novem letu

Kaj bo prineslo novo leto v športnem in telesnovzgojnem življenju je vprašanje, ki zanima ne samo slehernega telesnovzgojnega delavca, maryč tudi športnika, slehernega človeka, ki priznava vzgojne prednosti telesnovzgojnega udejstvovanja in ki želi, da bi se mladi rodit posvetil dej dejavnosti.

Od delitve dela med svetom za telesno kulturo pri celjski občinski skupščini in občinsko zvezo za telesno kulturo si veliko obetamo. Znova smo dobili dva organa, ki pa morata najti skupnot pot, složno delo. Vtem ko bo svet moral sprejeti program razvoja telesne kulture, ostane na zvezni strokovno delo. To pa je v društvenih, v sekcijsah in tudi šolah. Skupno delo med svetom in zvezo je lepo zastavljen; zato je želeti, da bo tako tudi letos in v prihodnjem. V njem je ključ uspehov, ki jih lahko pričakujemo na pisanim področju telesnovzgojnega dela v občini. Sicer pa to ne velja samo za celjsko občino. V enaki meri drži za ostale!

Smo na pragu olimpijskega leta. Priprave na največjo letošnjo športno prireditve na svetu bodo segle tudi na naše področje. Med atleti sta Drago Žantar in Marjana Lubej vsekakor resna kandidata, da se udeležita iger. Morda bomo dobili še tretjega, to je telovadca Tina Šrot. Na vsak način pa naj bi dala letošnja olimpiada povod za rešitev težavnega vprašanja financiranja kvalitetnega športa. Vprašanje je boleče in pereče.

Olimpiadi v Mehiki se bo letos pridružila tudi atletica. Olimpijski se bo letos pridružila tudi atlet-

ska pionirska olimpiada v Celju. Vtem ko je ostala prva v domaćem okolju, bo segla letošnja na mednarodno področje.

Med problemi, ki bi jih morali rešiti v letošnjem letu je tudi delo šolskih športnih društev. Ce gre v resnicni za izvensolsko dejavnost, potem je nujno, da dobri svoje mesto tudi v programu občinske zveze za telesno kulturo. Pri vsem tem bi ne smeli pozabiti, da gre v tem primeru za tisto obliko dela, kjer je mladina najbolj organizirana in zbrana v največjem številu. Skrb zveze za delo šolskih športnih društev pa se lahko kaže tudi pri vzgoji mladih strokovnih in tudi organizacijskih kadrov. Očitno je, da zlasti na slednje preradi pozabljam.

V finančna sredstva? Najbrž jih bo toliko kot lani, čeprav so želje drugačne. Vendar, tudi ta dejavnost mora rasti vzporedno z gospodarsko in družbeno rastjo skupnosti. Prehitevanje pa tudi zaostajanje bi bilo škodljivo. Denarja ne bo preveč, vsekakor premalo za vse, zato politiko skrbnega gospodarjenja več kot prizoričamo.

In končno — vsem želimo najboljše, obilo plodnega in uspešnega dela z mladino.

M. Božič

Zadušil se je na kolovozu

64-letni Jože Stabus se je v vasi Dvor zadušil na poti

Tretjega januarja zjutraj so našli na kolovozni poti v vasi Dvor mrtvega Jožeta Stabusa, rojenega 1904. leta iz Dvora 11. Poizvedbe so pokazale na verjeten potek prejšnjega usodnega dne.

Dan preje je dopoldne odšel z doma v Šmarje pri Jelšah. Tu je popival v gostilni »Hram«. Okoli 17. ure po poldne se je odpravil proti domu. Stabus je že dalj časa bolehal na očeh.

Ko je prišel na kolovozu do mesta, kjer po vsej širini teče voda, je hotel iti po meter široki in 40 cm visoki bankini. Pot po bankini pa je bila zasnežena, starščku je spodrsnilo. Padel je na kolovoz, kjer je bilo 20 cm vode in prav toliko blata. Padel je tako, da je obležal na trebuhi. Pomoci ni bilo od nikoder, kot kaže, pa si tudi sam ni mogel pomagati.

ms

DRUŽINSKA TRAGEDIJA

Prepir se je končal s smrtjo

V Dobrini je Stanko Keršlin v prepiru z očimom zabodel mater

Zadnje dni starega leta se je v Dobrini zgodil žalosten, skoraj neverjeten dogodek, ki je povzročil smrt človeka, drugemu pa verjetno povsem zagrenil življenje. Gre za umor, preiskava bo pokazala, kakšne vrste, lahko pa smo prepričani, da ni naklep, glede na sam potek.

Postaja milice Šentjur pri Celju je 29. decembra sporocila UJV Celje, da je Stanko Keršlin iz Dobrine 64 na svojem domu zabodel mater Karolino Belak. Vzrok prepira se ni ugotovljen, pojasnjeno pa je potek dejanja.

Stanko Keršlin se je preprial z očimom Antonom Belakom in zagrabil kuhinjski nož, s katerim je hotel zabodi.

Komisija UJV Celje s preiskovalnim sodnikom Okrožnega sodišča v Celju, Slavkom Nemanjičem je odsela na mesto dogodka. Ugotovila je, da je 26-letni Stanko

M. SENIČAR

Trčenje vlakov v Celju

Škoda na dveh tovornih vlakih, ki sta bočno trčila, je nad 30 milijonov S din

Predzadnji dan starega leta se je v Celju zopet zgodila huda železniška nesreča, ki pa na srečo ni terjala ne mrтvih ne poškodovanih. Kljub temu pa kaže, da nekaj le ni tako v redu, kot bi moral biti, saj se lahko zgrozimo ob misli, če se spomnimo, da bi lahko bil eden izmed obih vlakov potniški — osebni vlak.

Kaj se je zgodilo?

41-letni strojvodja Stanko Surić je vodil tovorni vlak 570 b iz Zidanega mosta proti Mariboru. Na železniški postaji v Celju je peljal po tiru številka 4, ta pa je bil pri ločni kretnici štev. 22 zaseden s sestavom premikalne skupine, ki jo je lokomotiva potiskala od postojanke 4 po

triu 4 na tir 9. Vlak 570 b je bočno udaril v setav premikalne skupine. Nastala je precejšnja škoda, saj sta bila v premikalnem vlaku v celoti uničena dva vagona, eden naložen s peskom, drugi pa vagon — cisterna iz katere je iztekel ves tovor — mazut. Gmotno škodo cenijo za zdaj nad 30 milijonov starih dinarjev.

Težko je sedaj govoriti o krividi in vzroku zanjo. Ne pazljivost, malomarnost, tehnična napaka, preiskava bo pokazala na krivo. Vsekakor pa gre za predčasno dovoljenje za uvoz vlaka, osroma za prevoz vlaka 570 b, ko je bil premikalni vlak na tiru.

M. SENIČAR

Zgorela hiša in gospodarsko poslopje

Škodo pri požaru v Podgorju so ocenili na 5 milijonov S din

Požar je nastal prejšnji teden na domačiji FRANCA LEVERJA v Podgorju pri Letušu. Oškodovani Lever je povedal, da je ogenj nastal dopoldne v mizarski delavnici. Tu naj bi prišlo tudi do močne eksplozije.

Pred požarom je zakuril v peči v delavnici, ko pa je hotel prizgati elektromotor pri skobelnem stroju, je zadonila eksplozija. Pritisak je Leverja vrgel ob vrata, hkrati pa sta se zrušila tudi stena in strop.

Ogenj se je zelo hitro razširil po poslopijih, tako, da ga niso mogli pogasiti. Pri požaru je Lever dobil opekline. Stanovanjska hiša in gospodarsko poslopje s pridelki in inventarjem sta pogorela do tal. Škodo so ocenili na 50.000 N dinarjev.

Ob zaključku redakcije nismo izvedeli za vzrok požara, velja pa povedati, da je oškodovani Lever imel v delavnici nitrolask, benzin in smodnik za lovski potrebščine.

Dobra smuka

Po vrnilti iz Bad Gasteina, kamor že nekaj let zapovrstijo odhajajo na treninge, so se celjski smučarji podali na domače terene in na daljnje priprave za letošnja tekmovalja. Številčna je zlasti skupina mladih smučarjev, ki jih vodi trener Vilim Koražija. Tu je več talentiranih smučarjev, ki mnogo obtežajo, če bodo vestno valili in sledili besedam odličnega učitelja. Na vsak način lahko rečemo, da rase novi rod celjskih smučarjev

skakalcev, ki bodo po dolgem odmoru uspešno menjali Uršiča, brata Četina Nunciča in druge.

V torek, 2. januarja imela ta skupina tekmovalcev tudi prvi pregledni stop. Vtem ko sta se pričlanili najbolj izkazala Rožna in Uršič, je pri članicah zmagała Krista Sorn. Mopionirji si je prvo mestno priboril Mežnarč, pri pnikrah pa Škobernetova.

Zdajci se vrata odpro in Manica stopi v sobo, bleda in objokanih oči. Kakor ne bi nikogar videla v sobi razen Kvasa, je stopila k njemu, položila roko njemu na ramo in dejala: »Kajne, Lovre, da te ne poznajo, da tebi ni mogoče storiti kaj takega. Ce te ves svet obsoši, jaz te ne bom, samo reci, da ni res!«

Gospoda Benjamina je rdečica obliila.

»Dobro, deklica, dobro!« — reče poštenjak stric Dolef — »jaz tudi tako pravim.«

»Ni res! Skazalo se bo!« je dejal Kvas in tudi on je zardel, zakaj vedel je, da mu odsihob, ko se je Manica tako očitno izdala, ni več obstanka na Slemenicah. Rad bi ji bil v roko segel, rad bi ji bil se zahvalil in rad bi bil tudi kako popravljal, kar je napačnega naredila v prenagljeni strahu. Pa pogledal je njenega očeta in preveril se je, da vse to ni mogoče.

»Verjamem ti! — Tebi bolj ko drugim!« — je rekla ter mu podala roko. »Zdrav! Pojd, opraviči se in vrni se enkrat. Vseeno, če ves svet ve: ti ali nobeden!«

Lovre se ji je zahvalil z enim pogledom.

Oče njen, ki je do zdaj strme stal kakor pribit, je stopil k njej ter jo prikel za podpazduho. Od jeze mu je lice gorelo.

»Kaj to pomenja? Hajdi, tukaj nimaš ničesar opravitev!«

Molč je šla z očetom ven. V svoji sobi si je šele razjasnila, kaj se je zgodilo, in gremke soize so ji nekoliko olajšale težko srce.

Kmalu potem je oddržala grajska kočija, v kateri so s Kvasom sedeli sodnik in grajski gospodar. Birič se je usedel spredaj h kočija. Večkrat pak se je ozri nazaj, kakor da bi se hotel prepričati, da ujetnik še sedi med dvema gospodoma.

Na pragu je stal gospod Piškar in kadil təbak. Ker od velike starosti že ni dobro slišal in videl, je zagledal prišleca šele, ko ga je sodnik ogovoril. Pogledal je kvíšku, nagrbančil suhi obraz še bolj in vprašal: »Kaj že lta, gospoda?«

Sodnik vpraša: »Kako je Marijanu?«

»Hvala! Bolje!« pravi oče skoro osorno.

»Ali bi ga ne smel vidi?« vpraša Kvas.

»Ni potreba. Govoriti še ne sme, tudi ko bi lahko,« odgovori starec ter se malo poklonil in meni nič tebi nima hrabet obrniti, da bi šel v hišo.

Kvas stopi bliže in mu tiho reče: »Gospod doktor, vaš sin Martin vas lepo prosi, da bi še danes prišel k njemu v Krjaviljevo kočo. Bolan je, nekaj imenitnega bi vam rad predstavil.«

Stari je poročevavca debelo pogledal in lice mu je malo zardelo. Rekel pa ni nič, ampak šel v hišo.

Kvas bi mu bil rad dal Martinkova pisma, pa nekoliko ni hotel tako, da bi bil sodnik videl, nekoliko pa ni bilo mogoče, ker starec ni hotel počakati.

»Čuden človek je ta Piškar. Pa trde nature mora biti. Jaz sem že petmajst let tukaj za sodnika, pa vedno se mi enak zdi, nič se ni spremenil,« je govoril gospod Mežon, kateri bi bil jako rad videl, da bi se bil kak pomenek začel med njim in njegovim ujetnikom. Pa Kvas je odgovarjal, kar se je najkrajše dalo.

»Zdi se mi, da vam je vsa današnja reč preveč do srca segla, pravi dalje sodnik — »Pa to ni prav! Kaj pa bi bilo to, ko bi se bila res sprijela! Saj pravi stari, da je dobro! Ce pa umri ne bo, potlej ne bo take sile. Mlad človek ne sme precej žalosten postati. Jaz postavim, ko sem na Dunaju študiral, sem bil tudi nekdaj v tako reč prišel. Zunaj mesta smo enkrat pili širje rojaki. Pri drugem omizju je pa bilo vse polno rokodelskih pomagačev. Pozabil sem že, kako je bila zabava med nami prišla navzkriž, to se vem, da je onih eden enega naših udaril. Prec smo bili pokoncu in po kranj-

Josip Jurčič:

34

DESETI BRAT

Zbog poslednjega graščaku in sodniku neprijetnega prizora ni hotel ne ta niti oni kake govorice začeti. Najmanj pa je mogel govoriti Lovre. Molč se so tako pripeljali do Poleska. Tu šele je graščak, stopivši z voza, spregovoril in dejal obrnivši se h Kvasu: »Gospod Kvas! Jaz nočem dvomiti, da se boste opravičili in iz srca želim tega. Vendar, če kaj mislite, boste sami sprevidili, se v mojo hišo ne morete več vrneti po tem, kar sem žalbog ravno zdaj doživel in videl. Očitati vam nočem ničesar. Mlad človek ne pomisli, kaj počenja. Jaz sem bil do poslednjega trenutka z vami zadovoljen, prav zadovoljen in res mi je žal, da ste se spozabili. Vem, da je moja hiši tudi sama kriva, morda toliko kot vi. Zato se razideva kot prijatelja in želim vam vso srečo po svetu. Tudi me bo veselilo, če se v poznejših letih, ko bo ta reč na oba kraja pozabljena, oglašate pri nas, zdaj kmalu pa ne. Vaše obnašanje in vaš značaj mi je všeč. Vendar po premisleku boste lehko našli vzroke mojega ravnjanja. Kar imavaš skupaj, vam pošljem, kadar in kamor hočete. Z Bogom, dobro se imejte, zdaj grem jaz domov.«

S solznim očesom je stisnil Kvas roko, ki mu jo je graščak podal. Hotel mu je odgovoriti, pa beseda mu je ostala v grlu, in ko se je zavedel, je bil mož že odšel.

DVAJSETO POGLAVJE

Mogočni svetec, grmeči Elija, lej, zvezane imam jaz roke, ti pa grmiš po širokem nebnu in skoraj ne vidiš pod sabo zemlje.

Fr. Levstik

Gospod Mežon, o katerem so mi starci očanci pravili, da je trd in oster mož, kateri ni drugega poznal in veroval kakor suho postavo, je pozala v tem hipu, da vendar ni tako brez srca, da se mu ne bi nihče smilil in tako je menda ovrženo natolcevanje omenjenih modrijanov iz tedanjega časa. Ko je namreč videl solzo v Kvasovem očesu, je padla polovica tistih sindicijev in misil si je: človek, ki je drugemu hvaležen in se težko od njega loči tačas, ko ga od sebe pahne, tak človek ne postane lehkoh pobožnjik.

»Le pomirite se, gospod Kvas!« ga je tolažil.

»Kakor pravite in kakor vam jaz tudi verjamem, boste kmalu zopet prosti. Meni pak ne smete zameriti, jaz imam ostre dolžnosti, kakor se boste sami prepričali, saj boste učili se pravice, kakor sem čul. In potlej, kadar vas bom vsega suma oprostil, bom govoril z gospodom graščakom in preverjen sem, da bo moja beseda nekaj veljala. Kar se deklice tiče, to se ve, da boste morali potlej z nemar pustiti. Pa naj je svet velik in ima vsakovrstnih deklet, da jih pride deset na enega. Meni verjemem, jaz sem nekaj skusil. Jaz, postavim, sem šele peto vzel za ženo od tistih, ki sem si jih bil izbral. Ječe se za nocoj tudi ne bojte. Skrbel bom, da se vam posebna, poštena soba da in postreže, kakor boste želeli.

»Hvala!« je odgovoril Lovre ob kratkem.

»Zdaj pa pojdiva v to razneseno gnezdo, v Polesek, da pozveste in opravite, kar bi radi.«

Josip Jurčič:

35

DESETI BRAT

ski — to se ve malo preveč prvotni — navadi, smo odločili vsak eno stolovo nogo in klepalj smo Dunajčane, da je bilo veselje. Policija je prišla in vsi trije smo bili eno noč zaprti. Sicer smo se pa tako dobro znali zgovoriti, da so bili omioteveni še posebej kaznovani, mi pa nič. Kaj takega je človeku na stare dni prijeten spomin mladih drevnih let!«

Naposled je vendar tudi gospoda Mežona zgovoriljivost minila. Stisnil se je v drugi kot kočije, roke del pod pazduhu na križ in gledal, kako konja noge vzdujeta in kako se oblike zbirajo.

Za Kvasa je bil današnji dan imeniten in določilen. Ni mogel skoraj sam sebi verjeti, da bi se bilo danes vse to zgodilo. Našel je dva sorodna človeka, o katerih ni nikdar vedel, da sta kje na svetu. In kaka čudna sorodnica! Toda za dobščkom, če se more dobšček imenovati, da človek spozna na smrtni postelji ležečega in čudnega starega pusteža, ki noči govoriti, za dobščkom je prišla koj izguba. Cesar se je bal, se je zgodilo danes. Ni zapustil Slemenic s skrivno ljubeznijo do nje v srcu in z upanjem, da se čez malo let vrne in bo uslušan! Ni šel, kadar bi bil sam hotel, moral je iti in pot nazaj mu je bila začrpana. Da, celo pustil je v trenutku marsikoga v dvomu, da je morda pobožnjik, tedaj nevreden gost poštene družine. In kdo je bil prvi vzrok tega?

Bolj kakor kdaj si je Lovre v tem hipu želel imeti

prijatelja zraven sebe. Le z njim bi bil lehkoh govoril, govoril veliko. Pa bil je daleč od njega. Tako mu je prišla misel, kaj bo z njegovo najbližjo prihodnostjo. Drugač mu ni kazalo, kot v daljni svet iti za prijateljem, čeravno je prej bil namenjen še nekaj časa počakati, da bi se tiste sitne okoliščine zboljšale, katere slabejši del našega bitja tako ostro terja. Domov mu nikar ni bilo iti. Kako bi pred staro majko in resnega očeta stopil in kaj bi rekel? Da je bil nudodeistva dolžen ali celo, da je moral zaradi druge razmere grad popustiti, katero bi skoro gotovo po svojem enostranskem razumu napak sodila?

Med takimi mislimi je Lovre pozabil, da se pelje v ječo. Voz obstane in sodnik pravi: »Zdaj smo doma. Do včera pojeti z meno. Jaz vas bom svoji ženi predstavil in ji ne bom pravil, zakaj ste prišli z meno. Opažoval sem vas vedno in veselim se že, da vas bom imel za zamero prosišti. Zato bodite moj goste nekaj časa, ne jetnik, da se ta reč razjasni. Spali boste v čedni sobici, katero je moj pisar imel do zdaj, in če kaj potrebujete, le povejte!«

»Zahvaljujem se vam lepo, gospod sodnik, za vašo dobrotnost. Pa za zdaj vas prosim, odkažite mi sobo o kateri ste govorili. Rad bi bil malo sam. Upam, da se bom malo časa mudil pri vas, morda tako dolgo, da bo Marijan mogel govoriti, ali pa še ne. Potem, ko bom suma popolnoma očiščen, porabil bom vaše prijazno povabilo, da me boste z gospo seznanili.«

»Kakor vam je bolj pogodi,« pravi gospod Mežon.

Tako je prišel Lovre v ječo. Neka nejevolja ga je prijela, ko je bil sam v stanici. »To je pravica!« je misil sam pri sebi — »Po praznem domišljevanju in površni preiskavi poštenega človeka zapro in ne pomislijo, kaj lehko vse iz takega početja pride. Kdo bi si bil davi misil, da bom spal nocoj v najbližji sosedčini navadnih tatov?«

Po I. L. Idriessu: **Brodolomca na Koralnem morju** Riše Miha Alič

48. Se isti večer pa se je kolo sreče spet nepričakovano zasukalo. V goste je prišel na videz kaj prijazen možak, ki je Jakcu ugajal vse dotlej, dokler se ni izkazalo, da je prišel od Evasa.

Med otočani je (še dandanašnji) zelo razširjen običaj posvajanja otrok. V takih primerih, kot je bil naš, pa je bila posvojitev celo obvezna. Od hiše je moral mlajši otrok

— »duh. Oby je bil Duppov dober prijatelj in Oby bo posinovil Evasa...«

Kasno v noč sta Dupp in Oby kadila »zoob« (to je dolga pipa iz bambusovine) z diščim domaćim tobakom. Pamoy se je tihoj jokala in si prizemala k uvelim prsim zlatu glavo spečega Evasa. Videč njen žalost, sta prijatelja prisegla, da Evasu v drugi hiši ne bo hudega, da bo smel pravo »mater« pogosto obiskovati, zdaj, sta dejala, pa

je za vse najbolje, če miljenček pri priči odide z novim rednikom.

Zvezde so že ugašale, ko si je Oby nežno oprtal Evasa in tiho odšel z njim. Jakec je legel v svoj kot, vendar ni mogel zaspasti. Slišal je Duppove globoke vzdihne in Pamoy, ki je sama zase bridko ihtela. Toda posinovljenje je bilo srečno. Evas je Obyja kmalu vzljubil.

SRCE NAM LE ENO JE VSEM DODELJENO?

Tovariš profesor, za uvod malce nenanadna »informacija« s terena za Vas in Vaše kolege: med ljudmi v nekaterih naših krajih smo slišali pripombe, da »... so zdravniki iz Amerike na ljubljanski kliniki vstavili nekaterim našim bolnikom umetno srce...« — Seveda gre pri vseh takih glasovih za neupočenost in napačno prenesene vesti. S tem v zvezi Vas prosimo za pojasnilo: katere bolezni srca in ožilja zavzemajo v svetu čedalje večje število in so že na prvem mestu med najnevarnejšimi bolezni za človeštvo?

Informacija oz. mišljenje da je prof. de Bakey s svojo 10-člansko ekipo ob priroki svojih kirurških posegov na ljubljanski kirurški kliniki nekaterim našim bolnikom vstavili umetno srce. Je res nekoliko pretirano: sedmim od njih je izmenjal njegove dele, to je zaklopke, z umetnimi. Pri tem so dobili trije umetno mitralno zaklopko, eden aortno, trije pa kar obe. Osmemu bolniku je vsadil umetno trebušno aorto, ker je bila njegova po arteriosklerotičnem procesu zamašena. Srčna in žilna obolenja so danes v svetu v ogromnem porastu. V prvi vrsti pridejo seveda tu v poštev starostna, izrabostna obolenja, ki nastajajo kot posledica arteriosklerotičnih izpreamemb. Življenska doba ljudi se je namreč močno podaljšala, in to je eden izmed glavnih vzrokov vse večjega števila starostnih obolenj. No, tudi moderni življenski tempo, preveliki telesni napori in živčne napetosti, pomanjkanje počitka in nepravilna prehrana dodajo svoje. Kar pa se tiče obolenja srčnih zaklopk, so najčešče posledica revmatičnih obolenj. V mladosti preboleli akutni sklepni revmatizem zapušča pogosto težke posledice tudi na srcu, pri čemer so navadno najmočnejše prizadete ravno srčne zaklopke.

Za grobo orientacijo, kaj te bolezni pomenijo za človeštvo: v ZDA je leta 1963 umrlo nad 700.000 ljudi za bolezni srca, od tega nad 500.000 na posledicah arteriosklerotičnih okvar koronarnih srčnih žil, katerih zamašitev privede do srčnega infarkta. Da pomenijo tudi revmatična obolenja srčnih zaklopk velik socialni problem, bo morda najboljši prikazal statistični podatek naših sosedov Italijanov, ki letno izgube okrog 10.000 ljudi samo za posledicami revmatičnega obolenja mitralne zaklopke.

Velja ugotovitev glede naraščanja srčnih obolenj in bolezni ožilja tudi za slovenske in jugoslovenske razmere?

Tudi mi nismo nikakršna izjema. Po statističnih podatkih Zavoda za zdravstveno

Profesor De Bakey in profesor Košak: zaupen razgovor pri planiranju operativnega programa

Vsem nam je še živo v spominu nedavni obisk svetovno znanega profesora doktorja Michaela Elis De Bakeya z baylorske univerze iz Texasa v ZDA, ki je na ljubljanski kirurški kliniki s svojimi sodelavci opravil 7 operacij na srčnih zaklopkah in eno operacijo na ožilju. Stotisoči naših ljudi so sledili poročilom v dnevnom in drugem tisku o delu in neverjetnih uspehih proslavljenih kardiološke ekipi iz ZDA. Mnogi so gledali tudi prenos operacije srčne zaklopke iz Beograda.

Naprosili smo profesorja dr. Mira Košaka s kirurške klinike v Ljubljani, da bi odgovoril na nekaj vprašanj, ki smo jih zasledili med bralci naših tehnikov. Kljub veliki zaposlenosti se je tovariš profesor ljubeznično odzval naši prošnji in nam za 60.000 naročnikov treh slovenskih pokrajinskih tehnikov odgovoril. Njemu in njegovim sodelavcem se iskreno zahvaljujemo za pozornost in sodelovanje!

varstvo SRS je tudi v naši republiki umrljivost za srčni in žilni obolenji da le na prvem mestu. Na 100.000 prebivalcev umre namreč za njim letno povprečno 263 ljudi, kar znača še enkrat več kot za rakastimi obolenji ali kar desetkrat več kot za tuberkulozo. In še nekoliko financ: leta 1963 npr. je v naši republiki 11.826 srčnih bolnikov preživel v bolnicah skupno 264.000 dni, kar bi stalo pri današnji ceni oskrbnega dne nad 1,5 milijarde dinarjev. In kje so še stroški njihovega nadaljnje ambulantnega zdravljenja, hranarin za čas njihove delanežmožnosti, invalidin in pokojnik, kje izgube na nacionalnem dohodku zaradi njihovega izpada iz proizvodnega procesa? Mislim, da te številke najbolj živo govore za to, da viaganje v zdravstvo res ni najbolj nerentabilna stvar, čeprav se finančni efekt njegovega dela pokaže šele na drugih področjih.

Ce je tako, kaj ugotavljate v svoji praksi: ali na-

rašča število takih srčnih obolenj, ki jih sodobna medicinska znanost že lahko ozdravi, pa za to na vaši kliniki še nimate ustreznih delovnih pogojev, sodobnejše opreme in takim posegom prilagojenih prostorov?

Danes so praktično vse priznjene srčne napake z nekaj redkimi izjemami dostopne kirurskemu zdravljenju. Tudi pridobljene okvare srčnih zaklopk lahko popravimo, in če so te zaklopke preveč uničene, jih lahko zamenjamo z umetnimi. Edini pogoj za to je le še kolikor toliko ohranjena srčna misica, ki ima v sebi še dovolj rezervne sile, da bo po operaciji razbremenjena lahko prevzela svojo normalno funkcijo. Danes se kirurgija z uspehom spušča že tudi na področje koronarnih srčnih žil, katerih zožitev ali zamašitev, ki je običajno arteriosklerotične narave, je vzrok angini pektoris in srčnemu infarktu. Seveda pa je le del teh bolnikov s pridobljenimi srčnimi obolenji potreben operativni zdravljiva — drugim lahko pomagamo z zdravili. O tem odloča kardiolog internist, za operativne indikacije pa se pogovorno na skupnih posvetih.

Na kirurški kliniki smo kot prvi v naši državi prideli s srčno in žilno kirurgijo, za kar gre zasluga mojemu pokojnemu šefu in učitelju prof. dr. Božidarju Laveriu. Prva srčna operacija je bila izvršena v Ljubljani že leta 1948, prva sodprtava srčna operacija, pri kateri smo med posegom lahko bolnikovo srce že popolnoma izključili iz obtoka in sta njegovo delovanje nadome-

Naš obisk na ljubljanski kirurški kliniki pri profesorju dr. Miru Košaku — Naša klinika: »sestrsko ustanova« velikega medicinskega centra v Houstonu — Stoletje kirurgije uspešno tekmuje s stoletjem osvajanja vesolja, toda brez pravega, ves svet razumevajočega »ubogega človeškega srca« te tekme ne bomo dobili!

ščali umetno srce in umetna pljuča, pa je bila komaj pet let za prvo tovrstno operacijo v svetu — leta 1958. To prvo umetno srce, ki smo ga uporabljali pri naših prvih odprtih srčnih operacijah, so nam po naših idejnih osnutkih izdelali v ljubljanskem podjetju »Avtoobnova«, ki opravlja sicer generalna popravila avtomobilskih motorjev. Direktor Lojze Murn, ki je tudi »dolenjske gore lista«, in njegov kolektiv sta si s tem pridobili nemiljive zasluge za razvoj tovrstne kirurgije na Slovenskem.

Kirurška klinika v Ljubljani se res ne more kosati z modernimi tovrstnimi ustanovami po svetu niti po svojih prostorih, niti z opremo in aparaturami. Kljub temu skušamo iti v korak s časom in lahko rečemo, da danes ni operacije, ki je ne bi mogli opraviti pri nas. Tudi kar se tiste opreme, se je v zadnjih letih mnogo popravilo in vedno uspelo dobiti kakšno novo aparatu. Pravi delovni pogoji pa bodo seveda še v novi bolnici, kjer bomo imeli poleg moderne opreme in boljših delovnih prostorov tudi dovolj prostora za bolnike, ki morajo sedati čakati pogosto tudi po več mesecov, da pridejo na vrsto.

Ali je bil za kolektiv vaše klinike obisk znamenitega ameriškega srčnega kirurga predvsem izmenjava delovnih izkušenj in srečanje z eno izmed najspodbujnejših ekip pod vodstvom svetovno znanega zdravnika? Kakšne so praktične in druge koristi od takega obiska in skupnega dela?

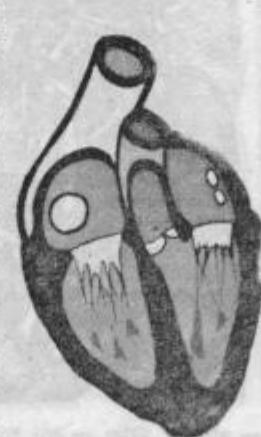
Obisk prof. de Bakeya, ki je danes človek z največjimi izkušnjami na področju srčne in žilne kirurgije na svetu, saj ima za seboj že nad 15.000 tovrstnih posegov, katerih množje je uvedel v kirurgijo prav on, je bil ne samo za nas, temveč tudi za razvojni napredek celotne jugoslovanske srčne in žilne kirurgije neprecenljive vrednosti. Več sto strokovnjakov iz cele države je poslušalo njegova in njegovih sodelavcev predavanja o najnovnejših dosežkih s tega področja, ilustrirana z zelo nazornimi barvnimi filmi. Celotnemu operativnemu delu so

nih zaklopk je spomladi 1965, je bilo virtuozeno delo prof. De Bakeya in članov njegove ekipe za vse nas veliko doživetje. Prvi so imeli vsi člani naše ekipe, od strežnice in bolničarke pa do medicinske sestre in instrumentarke, priliko opazovati, kako poteka priprava, operacija in postoperativna nega srčnega bolnika na najvišjem nivoju in z vso sodobno opremo, katere je prof. De Bakey pripeljal s seboj kar tono in pol. Mi sami pa smo — tako kirurgi kot internisti, kardiologi in rentgenologi — tako ob operacijski mizi kot ob bolniški postelji v kasnejših medsebojnih pogovorih pridobili prenekatero dragoceno izkušnjo, ki bo obogatila naše nadaljnje skupno delo. No, in ne nazadnje je imelo korist od tega tudi osem operiranec, ki jim je vrnil zdravje srčni kirurgi št. na svetu.

Naši stiki s tem niso prenehali. Dve bolnici, ki jim je profesor De Bakey ponudil brezplačno zdravljenje v Houstonu, sta pospremila tja naš pediatrični kardiolog dr. Fettichova in internist kardiolog dr. Jagodic, ki si bosta tam lahko nabrala novih izkušenj. Tria člani naše kirurške ekipe: instrumentarka, medicinska sestra in ena zdravnica, pa so dobili povabilo, naj pridejo k njim na daljše izpopolnjevanje. Prof. De Bakey, ki se je zelo laskavo izrazil o nivoju jugoslovenske medicine, je v enem svojih pisem ljubljansko kliniko imenoval »sestrsko ustanovo« ter na široko odpira svoja vrata kadarkoli od nas.

Dovolite, da se vrнем k osnovni želji oz. namenu našega obiska: ali bi hoteli z besedo in z enostavno skico razložiti na kratko osnovne funkcije srca, pri tem pa še posebej načela dela zdrave srčne zaklopke?

Srce je nekakšna mišična črpalka, ki v enakomernem in ritmičnem zaporedju s svojimi utripri potiska kri po ožilju ter po njej dovaja tkivo in organom za življene potreben kisik in druge hrane snovi, odvaja pa ogljikov dvokis in strupene proizvode celične presnove. Se stavljen je iz štirih votilnih predvorov in dveh prekatov. Preddvora ločijo od prekatov listaste zaklopke izvezivnega tkiva, ki omogočajo med delovanjem srca pod normalnimi pogoji enosmerni pretok krvi. Na izhodu iz obeh prekatov opravlja ob izlivu v glavno srčno odvodnico ali aorto ter v glavno pljučno arterijo istonalog enosmernih ventilov žepnate zaklopke. Izrabljena venozna kri doteka iz telesa po obeh glavnih srčnih dovodnicah v desni preddvor, iz njega pa skozi tritolastato zaklopko v desni prekat, ki potisne kot glavna črpalka desno pljučno dovodnico v drobno pljučno ožilje. Tu se izrabljena venozna kri zatisi s kisikom in odda odvečni ogljikov dvokis. S kisikom zasišena arterializirana kri pa se iz pljučnega vratca skozi pljučne vene v levu srce, to je skozi levi predvor v levi prekat, ki potisne skozi aorto spet nazaj po telesu.

Shematičen prikaz zelo zahtevnega posega: istočasna zamenjava treh obolelih zaklopk: obeh, ki vodita iz predvavorov v prekate, in aortne zaklopke. Levo: obolele zaklopke, desno: izmenjava s krogličnimi umetnimi zaklopkami

Dvoje src utriplje v tujih prsih

Ko zaključujemo to stran (v torek dopolne), poroča svetovni tisk, da se dr. Philip Blaiberg v Capetownu (Južna Afrika), ki so mu presadili srce drugega človeka, zelo dobro počuti. Ni videti, da bi njegovo telo zavračalo tujke.

Iz Stanforda v Kaliforniji pa poročajo, da je kovinar Mike Casperac, kateremu so preteklo soboto zvečer presadili srce neke gospodinje, v kritičnem stanju. Začel je krvaveti iz želodca, čeprav se je presaditev srca s kiriurške plati tudi pri njem posrečila.

Po uspešno opravljenih 7 srčnih operacijah in eni menjavi trebušne aorte se je prof. De Bakey pred vrnilo v domovino fotografiral z vsemi svojimi sodelavci in s člani ljubljanske kardiokirurške ekipe.

Kaj se dogaja s srcem glež Brunton leta 1902. Po več neuspehl poizkuših raznih kirurgov je to uspelo leta 1925, prav tako Anglezu Souttarju iz Londona, čigar postopek slepega zaprtega širjenja te zaklopke s prstom brez kontrole očesa se v mnogih primerih uporablja še danes. Prvi, ki je skušal omiliti posledice težke in ne popravljive okvare aortne zaklopke z všitjem umetne, pa je bil Hufnagel leta 1953.

Ce so zaklopke že od rojstva slabo razvite ali pa ce jih uniči bolezenski proces, odpove delovanje teh »eno-smernih ventillov«, ki urejajo normalni krvni obtok v telesu. Ce so zaklopke zožene, potrebuje srce dosti večjo silo, da iztisne potrebno količino krvi. S tem se srčna mišica preutruja, ter končno omaga in odpove. Isto se dogaja, ce se bolezensko izpremenjene zaklopke ne zapirajo dovolj dobro: »ventili popuščajo« in kri uhaja nazaj. Zastoj krvi v srcu in pijučih pa ima lahko usoden posledice za ta dva življensko važna organa.

Kako stara je zamisel, da bi človeku pomagali z umetnimi srčnimi zaklopkami? Prosimo, povejte še kaj o tem, kako naše telo lahko sprejme vase tuje telo in ga obdrži? Od kdaj pozna medicina uspešne operacije srca in posebej še srčnih zaklopk?

Kot kirurgija nasploh, ta je tudi srčna kirurgija pričenjala z zdravljenjem urgencnih stanj, predvsem poškodb. Prvi, ki mu je uspelo po poškodbi zaščiti srce, je bil nemški kirurg Rehn iz Frankfurta leta 1886. Zradi omejenih tehničnih možnosti se je zatem srčna kirurgija le počasi razvijala.

Prvi, ki je pomisli, da bi bilo možno popraviti zozeno mitralno zaklopko, je bil An-

umetne srčne zaklopke, ki jo nosi v srcu že več kot 40.000 ljudi, pa je oregonski kirurg prof. Starr. Napravljena je iz takih snovi, ki jih človeški organizem dobro prenaša, in tehnični preizkuši na posebnih napravah, tako imenovanih multiplikatorjih, so pokazali, da je sposobna vzdržati 40-letno delovanje v človeškem telesu.

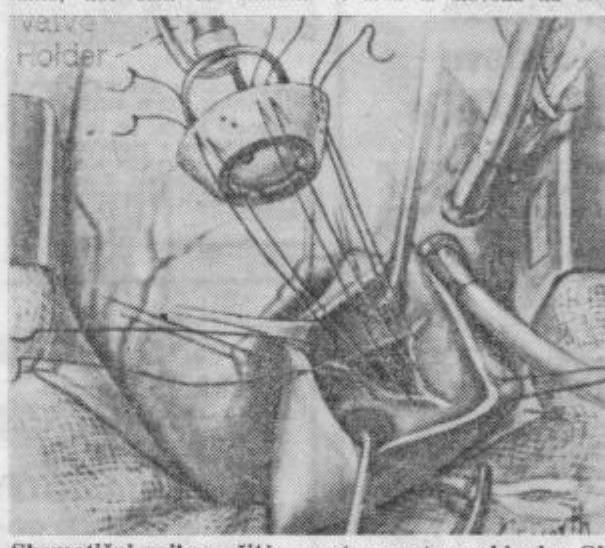
Kaj lahko poveste o delovni metodi dr. De Bakeya, izvežbanosti njegove ekipe in o doslej doseženem napredku kardiološke kirurgije? Ali so take operacije v svetu danes še redkost?

Kot vidite po pravkar omenjeni številki, te operacije nikakor niso več redkost, ampak so pravtako kot druge srčne operacije postale rutinski kirurški posegi, ki lahko pomagajo tam, kjer druge pomoči ni. Prof. De Bakey je človek, ki ima danes prav gotovo največje izkušnje na tem področju na svetu. Oprema in uvežbanost njegove ekipe je prav zaradi tega na fantastični višini in materialna sredstva, ki jih ima na razpolago za znanstveno raziskovalno delo v svojem centru v Houstonu, so znašala v poslednjih letih več milijonov dolarjev. Tolkšnega sodelovanja vseh mogočih strokovnjakov s področja medicine, biologije fizike in drugih sorodnih vej zdravnikov, tehnikov in inženirjev, ki skupno delajo na enem problemu tudi po več let, se nisem videl nik-

jer na svetu. Prav v tem centru rešujejo tudi prenake probleme vesoljske medicine v zvezi s človekovim osvajanjem vesolja in v okviru vesoljskega programa NASA.

Kakšne so Vaše želje in želje Vaših kolegov glede nadaljnje razvijanja prepotrebnega oddelka za Vaše specializirane posege v novi ljubljanski bolnišnici, kjer bi naši strokovnjaki nadaljevali že začeto delo in ga izpopolnjevali v skladu z vsemi zahtevami sodobne medicinske znanosti?

Na kirurgični kliniki skušamo, kot sem že omenil,

Schematic drawing of the aortic valve replacement. The diseased valve is removed, and the new prosthetic valve is sewn into place. Three artificial leaflets are shown in the diagram.

kar najtesnejše slediti razvoju srčne in žilne kirurgije v svetu, saj opravljamo že od leta 1965 tudi pri nas implantacije umetnih srčnih zaklopk in električnih stimulatorjev srčne akcije, tako imenovanih pacemakerjev, poleg drugih rutinskih srčnih operacij, ki smo jih osvajali že davno predtem. Razen tega se intenzivno bavimo z vso drugo kirurgijo in s transplantacijami ožilja, ne samo okončin, temveč tudi notranjih organov in možganov. Zeleli bi predvsem več prostora, več bolniških postelj in boljše opreme, kajti napredek srčne kirurgije je bolj kot katerekol drugi veje odvisen od uporabe modernih aparatov in najnovejših dosežkov tehnike. Razen tega pa bi želeli več možnosti za eksperimentalno in znanstveno raziskovalno delo, pri čemer ne mislim samo na finančna sredstva, temveč tudi na pritegnitev novih, mladih ljudi, ki bi počeli našo ekipo, sprejeli naše izkušnje in nekoč nadaljevali naše delo pod mnogo boljšimi pogoji in v večjem obsegu.

Med pionirji te dobe je prav profesor De Bakey, ki mu je z vsajenim umetnim levim srčnim prekatom, ki je 10 dni podpiral po implantaciji umetne srčne zaklopke oslabelo srce, uspelo rešiti življenje 32-letni bolnici. Ta umetni srčni prekat je enkrat poganjal še kompresor na stisnjeni zrak, ki je bil z njim povezan po tanki, pribl. 10 metrov dolgi cevi. Tako houstonška grupa, kot nekateri drugi večji svetovni medicinski centri intenzivno še nadalje izboljšujejo razne modele umetnih srce ter preučujejo druge, prenosne vire energije, ki bi jih prav tako lahko spravili v bolniško telo in ki bi ob izpopolnjenih elektronskih kontrolah lahko za stalno nadomestili človeško srce.

Stoletje kirurgije tekmuje s stoletjem osvajanja vesolja in pri tem si tehnika in medicina medsebojno pomagata ter se dopolnjujeta. V znanosti pa ni meja: njen razvoj gre nezadržno naprej k boljšemu in popolnejšemu.

Vprašanja: Tone Gošnik

Odgovori: prof. dr. Miro Košak s kirurške klinike v Ljubljani

Josip Jurčič:

36

DESETI BRAT

Vsek, kdor bi bil tu znan, bi bil ugani, da je ta ponocni štavec gospod Piškar, ali ce ga s pravim imenom imenujemo, doktor Kaves.

Dasi je mesec svetlo svetil, se je vendar video, da so starca že jeli oči popuščati, zakaj tipal je vedno s palico pred seboj in še se je spotikal tu in tam ob kamenje, ki je nepotolčeno ležalo po pustem potu do Obrhka.

Prišedši do bližu vasi, je malo postal in premisljal, kod bi šel, da bi bilo bolj prav. Zagledal je luč na hribcu, kjer je stala Krjavljeva koča, in ne gledaje veliko na steze in meje je koracil vse prek. Pred kočo pak je zopet postal, kakor da bi pomical, ali bi potrkal ali ne. Odločil se je naposled ter dvakrat udaril s palico po durih.

Okno se odpre in Krjavelj pomoli svojo debelo glavo ven. Pa kakor da bi ga bil gad pičil, pomakne se hitro nazaj.

Doktor Kaves bi bil lehko slišal, kako je Krjavelj po hiši sem ter tja dirjal in ves v strahu vplil: »O, Jezus in sv. Lucija! Na pomaganje! — O, kje imam žegnano vodo, žegnano vodo! In oljkovo vejico od cvetne nedeljet! Hudič, hudič, sam hudič je po tebe prisel! Pred vratu stoji, ves črn je. O, sv. Lucija! Moli Martinek, moli! Gotovo si popred, ko so bili gospod pri tebi, kakov smrtni greh zamolčal.«

In ko je Krjavelj našel v neki črepinji, s pajčino zavlečeni, žegnano vodo in oljkovo vejico od cvetne nedeljet, je začel skozi okno neusmiljeno škropiti in vpliti: »Hudoba, poberi se, hudoba, poberi se! Ali hudoba pred vratu se ni hotela pobrati. Trkalo je čedalje bolj.

Krjavelj tja v zadnji kot počene in začne moliti, ropotati in reglati, da je bila groza.

Težko je bilo Martinku Krjavlju toliko utolažiti, da si je dal dopovedati, da zunaj ni hudič, ampak najbrž Lovre ali pa gospod Piškar. Tako se je dal preprostiti, da je šel odpirat. Vzel je svojo črepinjo z žegnano vodo, storil križ in junakovo zapah odrnil od vrat ter obenem za dva koraka odskočil.

V veliko njegovo tolazo je namesto hudobe v izbo stopil samo stari Piškar. Martinek je Krjavlja prosil, naj gre ven.

Bravec je gotovo že zapazil, da je naš Krjavelj nagle jeze in da sosebno rad godrja, če se mu prav povšeči ne godi. Ni nam tedaj treba praviti, da je tudi zdaj prav slabe volje Šel ven.

»Da bi te sapa vuela, sivec ti sivi!« je govoril sunaj pred vratu in je oddihovale se luno ogledoval. »Kako sem se ga ustrashil! Prec bi ga otepel, če je prav gospod, ko bi se le upal. Da bi se le ne bila kakova žilica v meni utrgala, ker tako dehitim ko kovaški meh. Se enkrat naj pride ta starec in naj me tako zastraši, jaz mu bom tri take tja v zobe povedal, da se bo za uho prijel, saj jaz tudi njega ne strašim, zakaj bi pa on mene? In pa še to, to! Ti Škrici v mojo hišo dohajajo, jaz moram pa zunaj biti tačas. Čaki me, čaki, kar noter grem in ga bom vprašal, kdo je hišo zidal, jaz ali on? Cigava je, moja ali njegova? To me pa prav zares grabil! Jaz bom videl, kdo bo meni rekel: pojdi ven! Kaj sem mačka ka-li ali pa Še pes, da me bo ven gonil?«

Krjavelj vstane in hoče v hišo iti, da bi Martinka in Piškava pošteno do dobrega ozmerjal. Pa ravno tako naglo se skesa in zopet usede.

Instalaterska radnja za vodovod, kanalizaciju i gasna postrojenja

JELENKO BOJOVIĆ
BEOGRAD - TREČA NOVA 31 -
JAJINCI

izvrši

vsa dela na izgradnji novih greznic s kakovostnim specialnim materialom

Nudi z garancijo vsa popravila že obstoječih greznic po solidnih in konkurenčnih cenah.

Izvršuje strokovno napeljavo z nahajališča in dotok zdrave in industrijske vode s solidno garancijo za količino vode, z vrtanjem s pomočjo mehaničnih arteških in drugih vodnjakov.

S svojimi uslugami, ki so 30 odstotkov cenejše od klasičnih gradenj, se toplo priporoča!

Oddelek za gradbene in komunalne zadeve Skupščine občine Celje

objavlja po 10. členu zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, štev. 16-67) in po sklepku 5. seje sveta za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve skupščine občine Celje

JAVNO RAZGRNITEV

spremembe ureditvenega načrta »POLULE«, ki bo razgrnjen v prostorih krajevne skupnosti Pod gradom, v času od 3. januarja do 3. februarja 1968.

Vabimo občane, da si v času razgrnitve ogledajo spremembo načrta in da vpišejo pripombe v knjige pripombe.

Oddelek za gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Celje

ZAHVALA

Ob izgubi nenadomestljive ljube mame, stare mame in tače

MARIJE GOROPEVŠEK

rojene SUSTER

se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in zastopnikom delovnih kolektivov in sindikalnih organizacij podjetij Strojno industrijskega podjetja — SIP Sempeter v Savinjski dolini in komunalno obrtnega centra Velenje, ki so nam izrazili sožalje, sočustvovali z nami, darovali številne vence ter drugo in jo spremili na njeni zadnji poti. Dobrim sosedom se zahvaljujemo za nesebično pomoč v teh težkih dneh. Iskrena zahvala častitemu duhovniku za spremstvo in izgovorjene besede ter pcvem za ganljive žalostinke, skratka — hvala vsem, ki so čutili z nami. — Obenem se zahvaljujemo zdravstvenemu in strežnemu osebju internega oddelka splošne bolnišnice Celje, bolnišnice v Topolšici (dom Planika) in krajevnim zdravnikom za vso pozrtvovalnost, s katero so podaljševali nam dragoceno mamino življenje. — Hvala!

Zalujoci mož, sinovi in hčere z družinami.

Tabor, 20. decembra 1967.

KOZERIJA

Mini življenje mini upokojenca

Sem mini upokojenec in živim mini življenje, ki mi ga omogoča mini pokojnina. Moj tovarš, ki so ga upokojili kasneje in je opravil isto delo, se že približuje maksimalni pokojnini, ampak zdaj smo vendar v nekakšnem mini času.

Danes smo na primer prvega. Verjemite mi, to je moj najljubši datum. Že navsezgodaj se razveseliš poštarja, ki mi bo prinesel cel mini kupček tisočakov. To je zame, ki nisem produktiven, zelo veliko, celo maksimalno. Zunaj je že zima, tu notri (v postelji) pa zelo toplo. Ves dan preležim, kajti tudi jaz varčujem in izkorisčam notranje rezerve. Izračunal sem, da lahko porabim največ kilogram drva in pet kilogramov premoga dnevno. Tako bom imel kurjavo vso zimo, vsaj do konca februarja, marca pa bo najbrž že pomlad.

Na mizi je krompir v oblicah in zelje — moja priljubljena hrana. Jutri bom na primer jedel zelje in krompir — za spremembo. Pijem seveda tudi mleko, ker vem, da je zelo zdravo. Včasih jem tudi meso. Danes sem plačal stanovanje in zdaj imam še toliko, da bo dovolj do konca meseca, če upoštevam prihranek do prejšnjega meseca.

Ker imam precej časa za razmišljanje, čedalje bolj ugotavjam, da porabi telo toliko manj energije, kolikor bolj miruje. To sicer nima nobene zvezne z Einsteinom, vendar bom svoje izsledke skušal patenirati in dobiti kakšen honorar. Ta misel je namreč zelo važna, ker mirujuče telo tudi ne porabi toliko hrane, in če telo ne porabi toliko hrane, tudi ne porabi toliko denarja. Na ta način je mogoče delati prave čudeže. Mini upokojenec mora biti namreč racionalen, se pravi, da mora imeti smisel za racionalno porazdelitev svojih sil. Predlagal bi, da bi takšno formulacijo morda uzakonili. Kolikor mi recimo ne bo zmanjšalo svinčnika, nameravam tako do podrobnosti izdelati elaborat in ga predložiti ustreznim dejavnikom v razpravo in obravnavo. Dotlej pa moram, žal, varčevati z grafitom.

DIHUR

VREME

VLEMENSKA NAPOVED ZA ČAS OD 11. DO 21. JANUARJA.

Nekako od 14. do 19. januarja stalno s pogostimi padavinami (po večini sneg) in v splošnem topleje. V ostalem siho osroma jasno in ostrejši mrz. Dr. V. M.

VETERINARSKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 12. do 19. januarja 1968:

Bojan KOZELJ, veterinar, Cejlje, Koenova 2-II tel. 25-67 (pri hotelu Evropa)

PRIREDITVE

V hotelu Celeia v Celju ter Pako v Velenju ob sobotah nedeljah in praznikih. Rezervacije so potrebne le za hotel Evropu in v t. leto v Celju ter Pako v Velenju ob sobotah nedeljah in praznikih. Gostišče na Starem gradu nad Celjem je zaprto, odprt pa so Planinski dom v Logarski dolini, Mozirska koča na Golteh, dom na Gori Oljki, Smohor nad Laškim, Celjska koča, Svetina, dom na Rogli, dom na Lisi.

SNEZNE RAZMERE

Celjska koča in Svetina 35 cm snega, vlečnice obratujejo, Mozirska planina 60 cm snega, Logarska dolina 50 cm snega, Savinjska dolina 30 cm, vse ceste so prevozne. Gora oljka 40 cm snega, cesta je plužena.

MALE OGLASI

Vsaka beseda v malem oglasu stane 0,50 Ndn (za naročnike) in 0,60 Ndn (za vse druge). Ob posredovanju naslova v upravi lista se zaračuna še dodatnih 1,00 Ndn; za oglase pod Šifro pa po 0,90 Ndn.

Male oglase sprejemamo načelno v upravi lista vsak teden do 10. ure v soboto. Izjemoma sprejemamo naročila za male oglase iz oddaljenih krajev, bolnišnice, zdravilišč, zavodov in podobno tudi v pismih, če nakaže naročnik istočasno ustrezno vsoto denarja.

C. TEDNIK, OGLASNI ODDELEK, Celje, Gregorčičeva 5, priklj. desno; telefon 31-05.

ZAPOLITEV

GOSPODINJSKO pomočnico sprejememo. Ostale po dogovoru. Goštinstvo in posestnik Gobec — Sentjan nad Storam.

MLADA ZAKONCA isče žensko srednjih let ali upokojeno za varstvo enoletne dekle. Ostalo po dogovoru. Bruno Pihlar, Celje, Kersnikova 11.

ZENSKA 49 — značajna, vestna isče horarino zapošljitev za trikrat tedensko. Cenjene ponudbe pod Medsebojno pomoč.

PRODAM

TOVORNI AVTO Hanomag 3 t letnik 1953 ugodno prodam, Branko Mastrak, Celje, Kajuhova 11. DVOSOBNO stanovanje v centru mesta, vsejivo marca, prodam. Naslov v upravi lista.

TOVORNI avto 3 t prodam, Naslov v upravi lista.

SKORAJ novo spalnico z jogi vložki, ovalno razlegljivo mizo in pralni stroj AEG — 63 prodam. Naslov v upravi lista.

NOVO hišo z vrtom (vodovod in elektrika) 5 minut od železniški postaje prodam. Ernest Povalec, Grobelno.

SLADKO seno in otavo prodam. Studenšek, Nova vas, Sentjur.

SREDNE veliko posestvo s stanovanjsko hišo, v prometnem kraju 10 minut od avtobusne postaje v Osredku — Sentjur prodam. Informacije pri Francu Selšku, Breze 22, Laško.

ODDELEK ZA GRADBENE IN KOMUNALNE ZADEVE SKUPŠČINE OBČINE CELJE

Obvešča vse uporabnike ceste IV. reda Store — Celjska koča, da je uveden enosmerni promet v obe smeri, in sicer je dovoljen promet v smeri:

STORE — SVETINA — CELJSKA KOČA

ob	6.30	—	7.00
	8.30	—	10.00
	12.00	—	12.40
	14.30	—	16.30
	20.30	—	22.30

CELJSKA KOČA — SVETINA — STORE

ob	7.30	—	8.00
	10.30	—	11.30
	13.10	—	14.00
	17.00	—	20.00
	23.00	—	6.00

Istočasno opozarjam uporabnike motornih vozil, da na omenjeni cesti uporabljajo snežne verige ali zimske gume.

Oddelek za gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Celje

DVA lepa krznena plastična, lep črni sil in bizam in televizijsko znamenje anteno — novo, prodam. Naslov v upravi lista.

STANOVANJE v izneri 108 kv. m, s kletjo, garažo v vrtom prodam. Ivan Žičkar, Sevnica, Herja Maroča 6.

HISO z velikim vrtom na lepi legi, gi v bližini postaje v Mariboru prodamo. Primereno za točilnico ali obrti. Triplolsko komforno stanovanje in enosobno stanovanje takoj vseljivo. Cernej, Maribor, Pod vinogradom 6.

OGLAŠUJTE V CELJSKEM TEDNIKU

KUPIM

GLADKO kostanjevo hladovino od 30 cm debeline naprej kupim. Naslov v upravi lista.

STANOVANJA

SOBO oddam. V poštev pridelje ženske osebe. Dora Sotjar, Čeče, Kovinarska 10.

MOSKEMU oddam oprenjeno sobo s centralnim ogrevanjem. Naslov v upravi lista.

SKROMNO sobo oddam pošteno dekletu ali mlajši upokojenci. Potrebno je čistiti stanovanje. Naslov v upravi lista.

UPOKOJENKI oddam sobo s centralno kurjavo za dopoldansko varstvo otroka. Ramšak, Janševa novi dvojček (Hudinja).

RAZNO

ENOSTANOVANJSKO hišo na Vrancem zamenjam za podobno v bližnji okolici Celja. Naslov v upravi lista.

GRADITELJI HIS, POZOR!

Izdelujem aluminijaste karnise, okvirje za roletne, razne ogrete in opravljam vse stavbne ključavni čarska dela — Priporoča se MILIOS KLINAR, CELJE, Vrancjeva 11 — tel. 30-51.

ZAHVALA

Upokojenci trd, podjetja na debeli in drobno »MERX« Celje se iskreno zahvaljujemo za izkazano gostoljubje in darila ob priliki novele pogostitve.

Celotnemu kolektivu pa želimo ob tej priliki še naprej veliko uspehov.

NAJLEPŠE DARILO

ZAHVALA

Ob prezgledni smrti našega dragega moža, oceta, starega ata

IVANA KRAŠOVCA

JANEZA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so umrli v pomoč med njegovo težko boleznjijo, vsem, ki so s toplo besedo blažili našo bolečino, ko je napočil njegov čas, vsem, ki so davorovali vence in cvetje, vsem, ki so pripomogli, da je na zadnjo pot odšel kot ruder, da je v svoji zadnji dom zdrsnil ob pesmi in topli besedi. — Vsem še enkrat globoka hvala.

ZAHVALA

Ob prežitvi smrti našega dragega moža, oceta, starega ata

C TEDNIK

ZAHVALA

CASOPISNO PODJETJE

KMEČKI GLAS LJUBLJANA

vas vabi med redne naročnike svojih izdaj.

Poleg časopisa »Kmečki glas«, ki je osrednji teden za bralec na podeželju, izdajamo še revijo »Sodobno kmetijstvo«, mesečnik za popularizacijo kmetijske, živilske, gozdarske in drugih sorodnih strok ter črnika »Kmetijski priročnik 1968« z nasveti za sodobno gospodarjenje.

Casopis »Kmečki glas« obravnava vsi pereča življenska vprašanja ljudi na podeželju, poroča o vsem pomembnih dogodkih doma in po svetu, prinaša novice iz naših krajev, nudi zdravstvene in strokovne nasvete, v posebnih prilogah pa svetuje kmetijskim pridelovalcem in gospodinjam na podeželju, pri čemer sodelujejo številni kmetijski, živilski in drugi strokovnjaki.

V posebni literarni prilogi najdejo v njem branje tudi bralec, ki isčejo v časopisu razvedrilo.

Pravna služba »Kmečkega glasa« redno odgovarja na vprašanje bralecov brezplačno, bodisi v listu, bodisi pisemu.

Letna naročnina 35 Ndn.

Revija »Sodobno kmetijstvo«, ki bo začela izhajati januarja 1968, pa bo obravnavala strokovna vprašanja, ki so pomembna za sodobno pridelovanje v poljedelstvu, živilstvu, sadjarstvu, vinogradništvu, hmeljarstvu, vrtinarstvu in za delo v gozdu. Poleg tega bo zajela tudi vprašanja iz veterinarstva, varje malih živali, kmečkega turizma in drugih gospodarskih dejavnosti v našem prostoru. Namenjena je kmetijskim in drugim strokovnjakom ter delavcem v kmetijskih, živilskih in gozdarskih organizacijah, kakor tudi kmetom, ki se ukvarjajo s pridelovanjem za trg, in vsem tistim, ki želijo izpopolnjevati znanje pri pridelovanju zase, prav tako pa tudi vrtičkarjem.

Letna naročnina 45 Ndn.

»Kmetijski priročnik 1968« je licenčna knjižica, ki ima poleg koledarskega dela bogato gradivo iz različnih kmetijskih strok in gozdarstva. Je dober svetovalec vsem, ki želijo spoznati novosti v kmetijstvu, zlasti še sedaj, ko občutimo močno pomanjkanje kmetijske strokovne literature.

Cena izvodu 12 Ndn.

Casopisno podjetje »Kmečki glas« pripravi vsako leto za svoje naročnike nagradno žrebanje. Pogoje je vplačana naročnina za časopis ali strokovno revijo.

VABIMO VAS MED NASE REDNE NAROČNIKE!

NAROCILNICA CT

Naročam:

1. časopis »Kmečki glas«
2. revijo »Sodobno kmetijstvo«
3. Kmetijski priročnik 1968

(ustrezno obkrožiti)

Casopisno podjetje

»KMEČKI GLAS«
Ljubljana,
Miklošičeva 4

Primitek in ime: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Podpis

ODREZITE IN POSLJITE V KUVERTI!

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisani glasbeni spored ob 4.30 do 6.00.

PETEK, 12. JANUARJA: 8.06 Glasbena matinacija, 9.20 Slovenske narodne ob spremljavi harmonike 9.40 Iz glasbenih šol, 11.00 Poročila – Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti – Ludvik Štratič: Priporočila odbora za semenarstvo pri Gospodarskih zbornici, 12.40 Na kmečki pedl, 13.30 Priporočajo vam ... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in poždravljajo, 15.20 Turistični napotki, 15.45 Kulturni globus, 17.05 Človek in zdravje, 17.15 Koncert po željah poslušalcev, 18.45 Na mednarodnih kriptajilih, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Ninom Robičem, 20.00 Glasbeni cocktail, 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 13. JANUARJA: 8.06 Glasbena matinacija, 9.45 Iz albuma skladb za mladino, 11.00 Poročila – Turistični napotki za tuje goste, 12.10 Med novimi posnetki ansambla »Zagrebčkih solistov«, 12.30 Kmetijski nasveti – dr. Franc Kovač: Strokovna pomoč pri porodu goveda, 13.30 Priporočajo vam ... 15.20 Glasbeni intermezzi, 17.05 Gremo v kino, 17.30 Igramo beat!, 18.15 Pravik prispelo, 18.50 S knjižnega trga, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Revija v zavzeti orkester RTV Ljubljana, 20.30 Zabavna radijska igra – Wolfgang Ecke: Detektivi – na plan, 22.10 Oddaja za naše inženierje.

NEDELJA, 14. JANUARJA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro, 8.05 Radijska

igra za otroke Franc Puntar: »Ravnica v modrini, 9.05 Naši poslušalci čestitajo in poždravljajo – 1.10.00 Se pomnite, tovariši ... Vid Jerfi: Reševali smo ranjence, 11.00–11.15 Poročila – Turistični napotki za tuje goste, 12.10 Naši poslušalci čestitajo in poždravljajo – II, 13.40 Nedeljska reportaža, 15.05 Nedeljsko športno popoldne, 17.05 Operni koncert, 17.30 Radijska igra – H. Ch. Andersen-Helmuth von Corte: »Cesurjev slavček, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razigrilnice, 20.00 V nedeljski zvezri, 22.15 Serenadni večer.

PONEDELJEK, 15. JANUARJA: 8.06 Glasbena matinacija, 9.10 Slovenski pevci in ansamblji zabavne glasbe, 9.45 Glasbena pravljica – Metka in Danilo Bučar: Kužek Belček, 11.00 Poročila – Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti – inž. France Malešič: Novne možnosti sodelovanja med agrokombinatom in poljedelci, 12.40 Slovenske narodne pesmi v raznili izvedbah, 13.30 Priporočajo vam ... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in poždravljajo, 15.40 Ljubljanski mešani zbori 18.15 »Signala, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Gabi Novak, 20.00 Skupni program JRT – studio Zagreb, 22.10 Radijski poslušalci.

TORER, 16. JANUARJA: 8.06 Opera matinacija, 9.25 15 minut s predstvarji Tončke Maroltove, 11.00 Poročila – Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti – inž. Jurij Smole: Raznilišanje ob odlični zadnji letini, 12.40 Igrajo pihačne godbe, 14.05 Izbrali smo vam, 16.00 Vsički dan za vas, 17.05 Četrtek simfonični koncert, 18.15 Turistična oddaja, 18.45 Jezikovni prgorovi, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Ninom Robičem, 20.00 Četrtek veder domačih pesni in napevov, 21.40 Glasbeni nočturno

nata za novo pesmico, 15.20 Glasbeni intermezzi, 15.40 V tork na svidenje! 17.05 Igra Simfončni orkester RTV – Ljubljana, 18.45 Družba in čas – dr. Bojan Zabel: Peslovna moralna na tričku, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Marjanom Deržaj, 20.00 Radijska igra Andrej Šupljički: »Agent in Vadiča, 21.45 TV KAŽIPO – ponovitev – (Ljubljana), 19.10 BONANZA – seriski film – (Ljubljana), 20.00 TV DNEVNIK (Beograd), 20.45 CIK CAK (Ljubljana), 20.50 ZABAVNA GLASBENA ODDAJA »ATELJE 212« (Beograd), 21.30 SPORTNI PREGLED (JRT), 22.30 ZADNJA POROCILA (Ljubljana).

PONEDELJEK, 15. JANUARJA

Rdeči križ ob novem letu

Dne 25. dec. je bila v tovarni emajlirana posode Celje krvodajalska akcija. Za njo se je prijavil 101 član kolektiva, dejansko pa udeležilo 99 članov. Nedvomno bi bil uspeh večji, če bi se akcije udeležila tudi nočna izmena, ki pa je izostala zaradi nedelje, ko se v tovarni ni dela. Bodoče akcije bo potrebno prilagoditi tako, da bo tudi ta lahko v teh akcijah sodelovala. Rdeči križ se posebno toplo zahvaljuje upravnemu odboru podjetja, ki je na prošnjo Občinskega odbora Rdečega križa tega terena pripravila obdarovanje najpotrebejših. Obdarovanec sta zaželeta srečno novo leto 1968 predsednik KS tv. Ferič in predsednik Rdečega križa terena Otok tov. Tomazič. Obdarovanju so se pridružila tudi trgovska podjetja CENTER in MERKS.

ki sta prispevala darilne pakete. Obdarovanci so bili duri, čeprav skromnih, veseli, saj so videli, da žive v skupnosti, ki ne pozabi malega človeka. Posebno pa je treba poudariti solidarnost obeh trgovskih podjetij, ki sta pokazali polno razumevanje za humano akcijo. Kolektivoma se organizacija Rdečega križa Otok in Krajevna skupnost Otok ponovno prav lepo zahvaljujeta in jima želite oblikov v novem letu.

Vsem članom Rdečega križa, sodelavcem, krvodajalcem, delovnim kolektivom, družbenim in političnim organizacijam, sosednjim občinskim odborom Rdečega križa – srečno novo leto 1968!

Vabilo ni ostalo brez uspeha

Preteklo nedeljo smo povabilo Storovčane kot darovalce krvi, naj se v čim večjem številu udeleže krvodajalske akcije. K temu povabili je še posebej pripomogla komisija za krvodajalstvo delovne skupnosti Železarne Store. Po svojem tovarniškem listu »Storovski informator« je pozvala vse krvodajalce v Železarne Store in njeni okolici, naj se odzovejo tej plemenitni akciji pod gesmom »Rešujmo življenja – darujmo kri in ne dopustimo, da bi komu usahlilo življenje, ker bi zaradi naše premale uvidevnosti zmanjšalo prepotrebne krbi.«

Med drugim je zanimiva ugotovitev, da so v tem kolektivu v začetku letosnjega leta izvedli poizkus, da v sami Železarne ne bi organizirali večjih akcij, ampak bi na poziv transfuzijske postaje po 20 krvodajalcu mesečno odhajalo iz kolektiva ob dela prostih dneh, v podjetju pa bi se jim za to priznalo nadomestilo v višini 8-urnega osebnega dohodka. Ta način pa se ni obnesel. Storovski krvodajalci se je občutno znižalo. Zaradi pomankanja krvi in težke situacije celjske bolnice so se samoupravni organi Železarne Štore odločili, da 15. decembra t.l. ponovno organizirajo večjo krvodajalsko akcijo. Vabilo ni ostalo brez uspeha. Transfuzijski ekipi se je prijavilo 124 članov kolektiva in od tega 117 tudi darovalo krvi.

Občinski odbor Rdečega križa in transfuzijska postaja v Celju se samoupravnim organom, ki so akcijo odborili ter članom sindikata in krvodajalski komisiji, ki so akcijo organizirali in pripravili iskreno za izvajeta, krvodajalcem pa izrekata posebno priznanje in zahvalo.

**BE ROMANI
ČE ZVEZKI**

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA 14. JANUARJA

9.10 MADŽARSKI TV PREGLED (za Pohorje in Plešivec) – (Beograd), 9.25 POROCILA (Ljubljana), 9.30 NARODNO ZABAVNA GLASBA (Ljubljana), 9.55 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb), 10.40 MOKEĐAJEVA MATINEJA – (Ljubljana), 11.55 Vengen: SLALOM ZA MOSKE – prenos (EVR), 13.00 NEDELIJSKA TV KONFERENCA (Zagreb), 16.00 PRENOS SPORTNEGA DOGODKA (Beograd), 18.45 TV KAŽIPO – ponovitev – (Ljubljana), 19.10 BONANZA – seriski film – (Ljubljana), 20.00 TV DNEVNIK (Beograd), 20.45 CIK CAK (Ljubljana), 20.50 ZABAVNA GLASBENA ODDAJA »ATELJE 212« (Beograd), 21.30 SPORTNI PREGLED (JRT), 22.30 ZADNJA POROCILA (Ljubljana).

CETRTEK 18. JANUARJA

11.40 ANGLESCINA (Beograd), 17.10 POROCILA (Ljubljana), 17.15 HRESTAC – mladinski balet (Ljubljana), 18.00 TV OBZORNICK (Ljubljana), 18.20 NARODNA GLASBA (Beograd), 18.35 MODNA REVILJA (Ljubljana), 18.45 PO SLEDEH NAPREDKA – (Ljubljana), 19.05 SPLET – glasbena dokumentarna oddaja (Beograd), 19.45 ZOO (Ljubljana), 20.00 TV DNEVNIK (Beograd), 20.30 CIK CAK (Ljubljana), 20.35 NA POTI OD KAMNIKA DO RADOVNIČICE (Ljubljana), 21.20 MEDNARODNI JAZZ FESTIVAL V LJUBLJANI (Ljubljana), 21.50 ZADNJA POROCILA (Ljubljana).

PONEDELJEK 15. JANUARJA

16.10 ANGLESCINA (do 16.40) – (Beograd), 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (za Pohorje in Plešivec) – (Beograd), 17.00 POROCILA (Zagreb), 17.05 MALL SVET – oddaja za otroke (Zagreb), 17.30 POPOTOVANJE PO AZILI – (Zagreb), 18.00 TV OBZORNICK (Ljubljana), 18.30 EPILEESIJA V OTROSKEM OBDOBU (Ljubljana), 18.50 MODNA REVILJA (Ljubljana), 19.15 KUHARSKI NASVETI (Ljubljana), 19.45 VOKALNO INSTRUMENTALNI SOLISTI: Lado Leskovar (Ljubljana), 20.00 TV DNEVNIK (Beograd), 20.30 CIK CAK (Ljubljana), 20.35 NOC IN MEGLA – TV drama (Zagreb), 21.35 PO IZBIRI – glasbena oddaja (Zagreb), 22.05 TV DNEVNIK (Beograd).

TOREK, 16. JANUARJA 2

16.40 FRANCOŠINA (do 17.10) – (Beograd), 17.30 POROCILA (Ljubljana), 17.35 MODNA REVILJA (Ljubljana), 17.40 POROCILA (Ljubljana), 17.45 RISanke (Zagreb), 18.00 OBREŽJE – oddaja za italijansko narodno manjšino v Jugoslaviji (Ljubljana), 18.25 TORKOV VECER (narodni) (Ljubljana), 18.50 Svet na zaslonu – NAST DE LAVCI V TUJINI – (Ljubljana), 19.30 TV OBZORNICK (Ljubljana), 20.00 CIK CAK (Ljubljana), 20.35 PAISA – italijanski celovečerni film (Ljubljana), 21.05 M. Bravničar: KRALJ MAJAZ – Cakovski: koncert za klavir in orkester v B-molu (Ljubljana), 23.05 ZADNJA POROCILA (Ljubljana).

SOBOTA 20. JANUARJA

12.55 Kitabihiel: SMUK ZA MOŠKE – prenos do 14.00 – (EVR), 16.25 MODNA REVILJA (Ljubljana), 16.35 TV KAŽIPO (Ljubljana), 17.00 OTROSKI CIRKUS: BILLY SMART (Zagreb), 18.00 Vaterpolo: DINAMO (B) : MLADOST (B) (Zagreb), 19.00 TV OBZORNICK (Ljubljana), 19.20 SPREHOD SKOZI CAS – (Ljubljana), 19.45 ZOO (Ljubljana), 20.00 TV DNEVNIK (Beograd), 20.30 CIK CAK (Ljubljana), 20.35 POKLICI – humoristična oddaja (Beograd), 21.15 VIDEOFON – glasbena oddaja (Zagreb), 21.50 GIDEON – seriski film – (Ljubljana), 22.40 ZADNJA ODDAJA (Ljubljana).

SREDA 17. JANUARJA

17.05 MADŽARSKI TV PREGLED (za Pohorje in Plešivec) – (Beograd).

z novim programom

EPISQEN

OBISKITE 9. GOSTOVANJE DUNAJSKE REVIE NA LEDU

Revija bo od 8. do 12. februarja 1968 v sejemski dvorani v Celovcu.

Začetek rev

Trgovsko podjetje s tehničnim blagom na veliko in malo

TEHNO-MERCATOR

Celje, se priporoča za nakup in vas tedensko obvešča

SPORT — ŠPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT

Prve hokejske tekme

Čeprav brez izkušenj se poleg tega je bila v Celju tudi zanimiva mednarodna tekma v hokeju na ledu med dvema državnima privakoma, Katovicami iz Poljske ter Jesenicami. Zaradi prometnih zastojev so prišli Jeseničani v Celje močno okrnjeni. Sodnoma se je javilo samo sedem igralcev, kar pomeni, da so med tekmo lahko menjavali samo po enega. Navzite temu so se lotili svoje naloge zelo resno. Toda po vodstvu 5:2 jim je posla sapa (povsem razumljivo) in izredno napeta tekma se je končala z rezultatom 9:8 za poljske goste.

S to tekmo so Celjani tudi uradno izročili namenu novo betonsko tribuno, ki celoten objekt lepo dopoljuje.

Nogometni sodniki so zborovali

V nedeljo je bila redna konferenca Poduzeve nogometnih sodnikov v Celju, na kateri so klub dobremu sjenju tekem izredno kritično ocenili organizacijsko delo. Dobro delo sodnikov in igračih je očitno zlasti po tem, da se zoper njihovo sjenje ni pritožilo niti eno moštvo. Če v tem zaslužijo odlično oceno, bodo morali v prihodnje ved pozornost posvetiti organizacijski utrditvi, notranji disciplini in vzgoji novih kadrov.

Med posamezniki je bil najboljši Cejan Lubej, ki je podrl 1708 lesov.

Zima na celjskem področju

Ni se dolgo tega, ko je Celjska turistična zveza izdala prospket Zima na celjskem turističnem področju, ki ima tudi cenik penzionskih uslug za to obdobje. Hvaležna je ugotovitev, da cene niso višje kot so bile v pretekli sezoni, ponekod, kot na primer na Celjski koči, pa so jih celo znižali. Sploh se Celjska koča, ki jo upravlja kolektiv hotela Celeia, ponaša z najnižjimi cenami, pa ne samo to, tudi z odlično postrežbo. Naj ne bo odveč, če povemo, da je oskrbnik postojanke pri Celjski koči znani gostinski delavec, Drago Komerički, upokojeni direktor Ojstrice.

V planinskih postojankah so penzijske cene od 23 novih dinarjev (Celjska koča in zasebnik na Svetini) do 28,70 novih dinarjev v Logarski dolini, v postojanki celjskega planinskega društva. V domu na Gori Oljki je pension 24 novih dinarjev, na Mozirski koči 26, na Panskem Kozjaku 24, prav tako na Rogli.

V zdraviliških krajih se sušajo penzijske cene od

26 novih dinarjev (Stara posta v Rimskih Toplicah) do 42 novih dinarjev v Laškem zdravilišču.

V ostalih krajih pa se cena za enodnevno oskrbo gibljejo od 23 novih dinarjev (gostišča v Mozirju, Sentjurju, na Ljubnem, v Gornjem gradu in Ljubljani).

Cene za ležišče v zasebnih sobah se sturejo od 7 do

15 novih dinarjev. Tu je vredunana tudi kurjava, medtem ko bo treba turistično takso plačati posebej.

Viečnice obratujejo na Celjski koči, na Svetini, zatem v Mozirju, Sentjurju, na Ljubnem, v Gornjem gradu in Ljubljani.

— m

Celjska tržnica

V dnehi po praznikih je bila tržnica slabo preskrbljena. Toda to je za ta letni čas običajno in prav nič zaskrbljujoče, saj tudi povpraševanja ni posebnega. Ljudje opravijo svoje vsakdanja na kupe rajši kar v najbližji trgovini.

Cene se v glavnem niso spremenile. Se vedno je dovolj dalmatinske solate, ki jo prodajajo po 250 do 400 dinarjev kilogram. Radic je po 800 do 1200, krompir pa od 80 do 100 dinarjev kilogram. Spinače je malo in tudi draga je — kilogram po 1000 dinarjev. Kislo zelje

in kislo repo prodajajo po 150 do 200 dinarjev, rdeči pesco po 150 do 300, ohropo po 150 do 250, jabolka po 80 do 120, hruške po 200 do 300. Jajčka stanejo od 70 do 100 dinarjev. Skuta je po 40 smetana pa po 460 dinarjev liter. Na tržnici je tudi več drugih izdelkov: cvetja in plastičnih mas, pleteni predpasnikov in podobnega.

Prodajalci teh predmetov, smo jih vse leto srečavali na tržnici, so zdaj le dobili prost pod streho, ki pa b pretesna takoj, ko bo poslovo prvo pomladansko sonce

NAMESTO INTERVJUJA —
IN MEMORIAM

Kako sem postal komunist

V seznamu predvojnih komunistov, ki živijo na našem območju in ki smo ali pa jih še bomo obiskali z namenom, da bralcem našega časnika povede svoje spomine, v tem seznamu je tudi STANKO KOKALJ — STANE Prehitela nas je smrt, ki mu je ugasnila življenje nepoln teden pred novim letom.

Intervjuja ne bo, pa vendar boste prebrali v naslednjem sestavku njegove besede, njegove misli in spomine.. Prebrali boste takšne, kot jih je zapisal v svojem življenjepisu k anketnemu listu člena ZK.

«Ko sem bil star osem let, mi je oče umrl. Strašno me je prizadelo. Oče je bil odločen človek, napreden. Bil sem prepričan, da je najbolj pameten in pošten človek na svetu...»

Ko se je Stankova mati znova poročila, dečku ni bilo več obstanaka doma. Razdrojen je vzdržal do trinajstega leta starosti, hodil dvakrat na tened v šolo, potem pa je odšel k tricu v Malo Boleslavo na Češkem, ker se je začel učiti avtomehaničarstva v tamkajšnjem avtomobilski tovarni Klemen-Laurin. Dve leti se je učil in delal brez vsakega vinarja plačila, ko je umrl tudi stric. Vdova ga ni mogla vzdrževati. Samo stanoval je še pri njej, jedel pa pri nekem peku, za katerega je raznašal kruh dve uri pred odhodom v tovarno in dve uri po prihodu iz nje. V tovarni je delal 12 ur, pri peku pa štiri, torej vsak dan po 16 ur do dneva, ko je postal pomočnik. In že je bila tu svetovna vojna. Bil je na soški, proti koncu vojne pa na tirolski fronti.

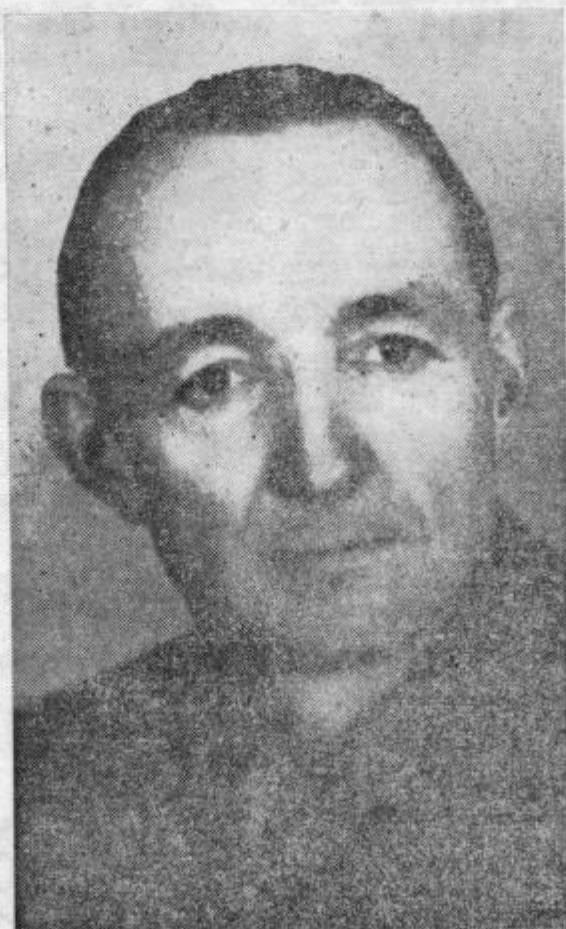
«Leta 1917 sem spoznal avstrijskega poročnika Schusterja, ki je bil po poklicu elektroinženir in preprčan marksist. On mi je začel odpirati oči, kakšna je ta vojna, zakaj in za koga... Pozneje, ko sem bil ranjen in poslan v bolnišnico sem dezertiral in se na materinem domu skrival do konca vojne. Januarja 1919 pa sem se kot prostovoljec šel boriti za pravico severno mejo...»

Leta 1922 se je kot avtomehanik in šofer zaposlil v papirnici Vevče. Kaj hitro se je seznanil s krivičnimi razmerami v tovarni, sam jih je okupil, trdo je delal od jutra do večera, toda komaj se je prebijal skozi življenje. Včlanil se je v strokovno organizacijo in se s tovarši boril za zboljšanje življenjskih in delovnih pogojev:

«Ko sem vozil direktorja Volča po njegovih potih, sem videv, kako razkošno živi in razmetava denar, možem pa delavci trijno pomanjkanje. Vedno bolj sem spoznaval nujno, da se je treba proti kapitalizmu boriti. Kmalu je k nam začel hodi Franc Vrhovec iz Ljubljane. Govoril nam je o sovjetski revoluciji, o tem kako se moramo organizirati, da bi se odresli kapitalistične tiranije. V Vrhovcu sem videl drugega očeta in spet mi je bilo hudo, ko je odšel na tuje, v Francijo...»

Prihajali so še drugi, pogovarjali so se z delavci, prinašali literaturo. Leta 1923, ko je bil Vrhovec za kratek čas spet v domovini, so v papirnici ustanovili partijsko celico treh članov, med njimi je bil sprejet tudi Stanko Kokalj.

Bila so leta, ko so v KPJ vladale težke razmere,

frakcijski boji, izdaje, s strani buržoazne države pa hud policijski teror.

«Naša cela ni bila močna, pa tudi ročko smo se sestajali. Jakob Zulovec, ki je bil sekretar, je leta 1925 nenadoma preseljal k nacionalistom in tako sva z Jakobom Blažem ostala sama. Veliko sem potoval kot sofer, zgubil stike in enostavno kot član KPJ odmrl...»

Toda Stanko Kokalj ni nehal biti komunist. Poročil se je in kmalu dobil tudi sina. Svojo družino je imel zelo rad, zato ga je veliko bolj pekli, da so morali živeti v največji skromnosti.

«Ko sem takole vozil direktorja, zadrga Prusa, po vsej Evropi sem imel priložnost videti, kako so bogataši v šopih zapravljali tisočake za najbolj nesmiseln leksus — denar, ki go so delavci ob pomanjkanju zanje prigurali... Tako sem zasovražil kapitaliste, da sem se včasih moral močno zadrževati, da ne bi storil kaj nepremišljenega. Leta 1938 sem spoznal Jožeta Mazovca v papirnici. Bil je komunist. Veliko sva se pogovarjala in začel mi je dajati razne naloge. Poleg drugega sem skrivaj širil razno literaturo v pisarne, kar ni bilo zelo težko, saj sem hidil popravljati pisalne stroje. Seveda bi imel težave, če bi me zasačili. Začel sem delovati tudi med ljudmi izven tovarne. Pri tem sem imel kar precej uspeha. Prišel sem v stik še z drugimi, zlasti z nekim Mojškercem, ki je bil veliko bolj razgledan in je znal delati med množico. Po enem letu sem bil sprejet v partijo, kar v strojnici ob rotatorjih strojih. Bil sem zelo ponosen in vesel, toda kmalu sem bil skoraj že razočaran, saj sem dobival manj nalog kakor prej. Tako pa ni bilo dolgo. Kmalu je Stanko Kokalj dobival vse bolj težke in obsežne naloge. Prišel je čas, ko je moral vsak komunist biti organizator in pripravljati na največje žrtve. Treba je bilo začeti zbirati orožje, kajti domovina je že bila okupirana, organizirati ljudi za osvobodilni boj. Stanko Kokalj je organiziral ilegalni kanal z Ljubljano, organiziral narodno zaščito, povezel se je z ljudmi, ki so lahko veliko pomagali. Toda šlo je navzgor. Leta 1943 je postal član revirskega komiteja, proti koncu vojne sekretar okraja Gornji Grad, nato član celjskega okrožnega komiteja.

Namenili smo se opisati, kako je Stanko Kokalj postal komunist, zato poznejših dogodkov ne črpamo podrobno iz njegovega življenjepisa. Po vojni je v Celju opravljai zelo odgovorne naloge, bil je predsednik mestnega ljudskega odbora in direktor enega največjih podjetij v Celju, celjske Cinkarne. Mesto Celje mu je za njegove uslove podelilo naslov častnega občana. Bil je nosilec visokih odlikovanj za zasluge med NOV in v povojni graditvi.

Pot Stanka Kokalja je hkrati podoba rasti in tvorosti večine tistih predvojnih komunistov, ki so se iz preprostih delavcev razvili v voditelje, v organizatorje, borce, v ljudi, ki so bili prav takšni, kakršni je Zvezde komunistov potrebovala. Zato bo v velikih dejanjih Zvezde komunistov ostal vedno živ tudi delež Stanka Kokalja.

KRASOVEC JOZE